

Talouden ja toiminnan seuranta

Tammi-kesäkuu 2024

AJANKOHTAISET NOSTOT

LAHTI-KAUPUNKI

- Strategia
- Talous
- Verotulot
- Valtionosuudet
- Rahoitus
- Investoinnit
- Elinvoima
- Väestö
- Työllisyys
- Henkilöstö
- Palvelualueiden talous ja toiminta

LAHTI-KONSERNI

- Konsernin tulos- ja rahoituslaskelma
- Konserniyhtiöiden talous ja toiminta

LIITTEET sis. sanastosesitteet

Ajankohtaiset nostot

Kaupungin tulosennuste on -36,1 milj. euroa. Talouden tasapainottaminen tuottaa tulosta ja kunnossapidon menot pienentyneet.

Inflaatio kesäkuussa 1,3 %. Inflaatiota hidasti asuntolainojen keskikoron lievempi nousu ja EU:n ulkopuolisten valmismatkojen halpeneminen.

Suomen taantuma on ollut pidempi ja syvempi kuin aiemmin arvioitiin. Talouden kasvu on käynnistymässä.

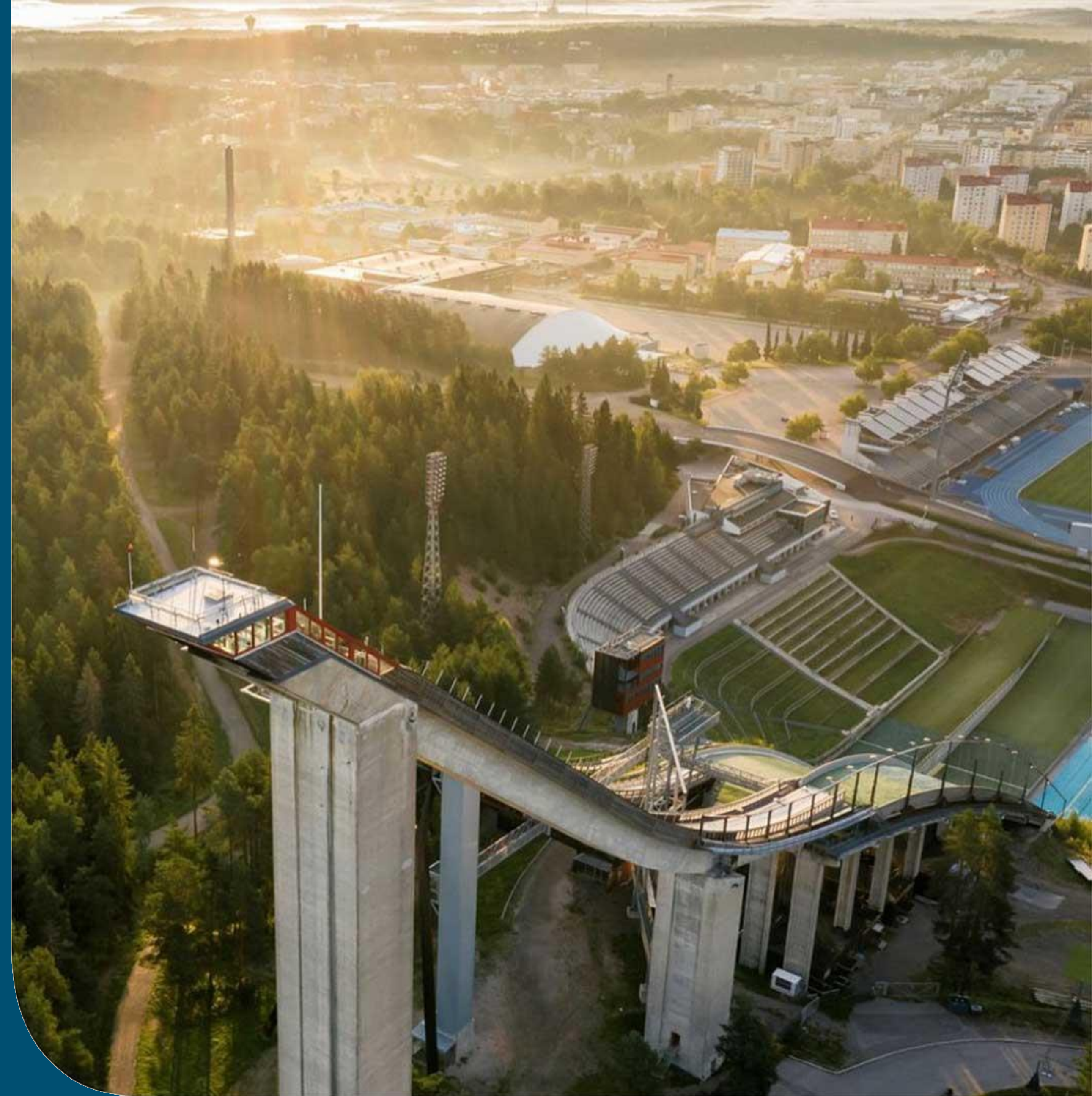
Väkiluku on kasvanut 292 henkilöllä vuoden 2024 alusta ja vuoden takaisesta 545 asukkaalla.

Kesäkuun 2024 työttömyysaste oli 14,3 %. (6/2023: 13,2 %), suurten kaupunkien kolmanneksi korkein. Koko maan työttömyysaste on 10,9 %.

Suunniteltujen henkilötyövuosien ennustetaan alittuvan ja terveysperusteisten poissaolojen vähenevän edelliseen vuoteen nähden.

Lahti on tehty kestäväksi

Lahti-kaupunki

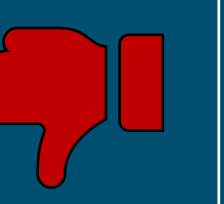
Kärkihankkeiden tilanne 6/2024

 Tavoitteet ovat toteutumassa

 Tavoitteiden toteuttamisessa on haasteita ja osa on vaarassa jäädä kesken

 Tavoitteet eivät ole toteutumassa

- 1. Hiilineutraali Lahti**
- 2. Osaava Lahti**
- 3. Elävä Lahti**
- 4. Hyvinvoiva Lahti**
- 5. Houkutteleva työyhteisö Lahti**

 28KPL 14KPL 0KPL

Tulosennuste

Tuloslaskelma, milj. euroa	TP 2023	KS	KS+LTA:t	ENNUSTE	Poikkeama
Toimintatuotot	187,3	166,4	168,2	172,7	4,5
Valmistus omaan käyttöön	1,3	1,1	1,1	1,1	0,0
Toimintakulut	-490,6	-525,3	-527,9	-515,9	-12,0
Toimintakate	-302,0	-357,8	-358,5	-342,0	16,5
Verotulot	304,8	287,2	287,2	283,7	-3,5
Valtionosuudet	90,9	76,2	76,2	76,6	0,4
Rahoitustuotot ja -kulut	1,0	-5,6	-5,6	-0,4	-5,2
Vuosikate	94,8	0,1	-0,7	17,9	18,6
Poistot ja arvonalentumiset	-53,5	-55,2	-55,2	-54,0	-1,2
Tilikauden tulos	41,2	-55,1	-55,9	-36,1	19,8
Poistoeron lisäys tai vähennys	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Varausten lisäys tai vähennys	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahastojen lisäys tai vähennys	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	41,4	-55,0	-55,8	-36,0	19,8

VUOSIKATE
ENNUSTE

17,9

milj. euroa
(2023: 94,8)

TULOS
ENNUSTE

-36,1

milj. euroa
(2023: 41,2)

YLIJÄÄMÄ TASEESSA
ENNUSTE

218,8

milj. euroa
(2023: 254,8)

- Tammi-kesäkuun ennusteen mukaan vuosikate on +17,9 milj. euroa ja ei riitä kattamaan poistoja.
- Ennusteen mukaan kaupungin tilikauden tulos on negatiivinen -36,1 milj. euroa.
- Verotulojen ennustetaan toteutuvan -3,5 milj. euroa talousarviota pienempänä.
- Rahoitustuottojen ja -kulujen ennuste on parantunut 5,2 milj. euroa, johon sisältyy:
 - Korkotuottojen parantuminen + 1,7 milj. euroa. Toteutunut korkojen lasku on ollut odotettua maltillisempaa, mikä on ollut suotuisaa talletuksista saatujen korkotuottojen kannalta.
 - Korkomenojen alentuminen -1,8 milj. euroa, joka muodostuu lainakannan pienentämisestä. Talousarvioon sisältyvää pitkäaikaista lainan lisäystä 94 milj. euroa ei nosteta.
 - Muiden rahoitustuottojen parantuminen +1,7 milj. euroa, joka muodostuu konsernin ulkopuolisilta yhtiöiltä saaduista osingoista.

Valtuuston 29.1.2024 ja 10.6.2024 hyväksymät lisätalousarviot on huomioitu KS+LTA:t -sarakeessa ja poikkeamat esitetään niihin nähden.

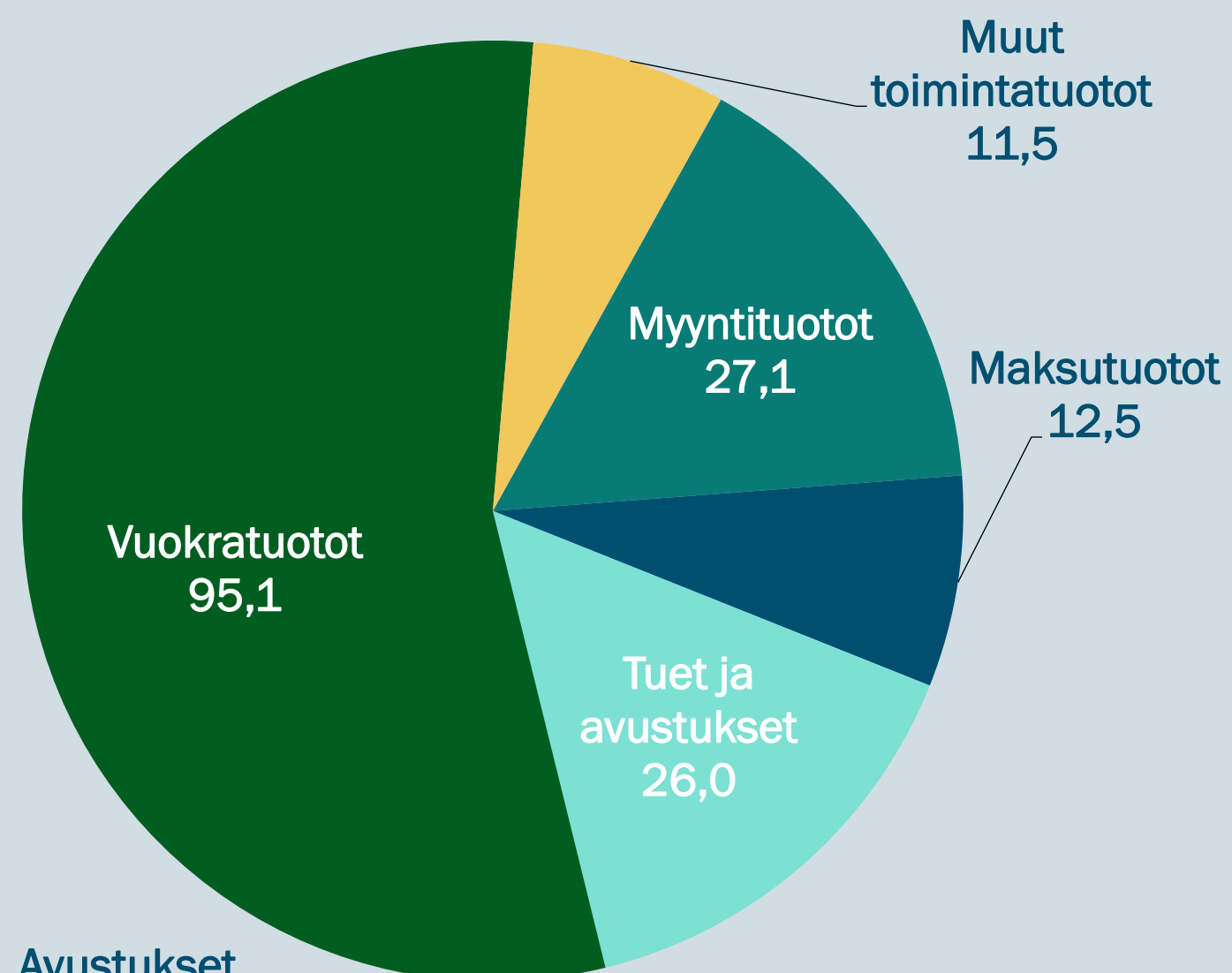
Toimintatuotot ja -kulut -ennusteet

TOIMINTATUOTOT

ENNUSTE

172,7

milj. euroa
(2023: 187,3)

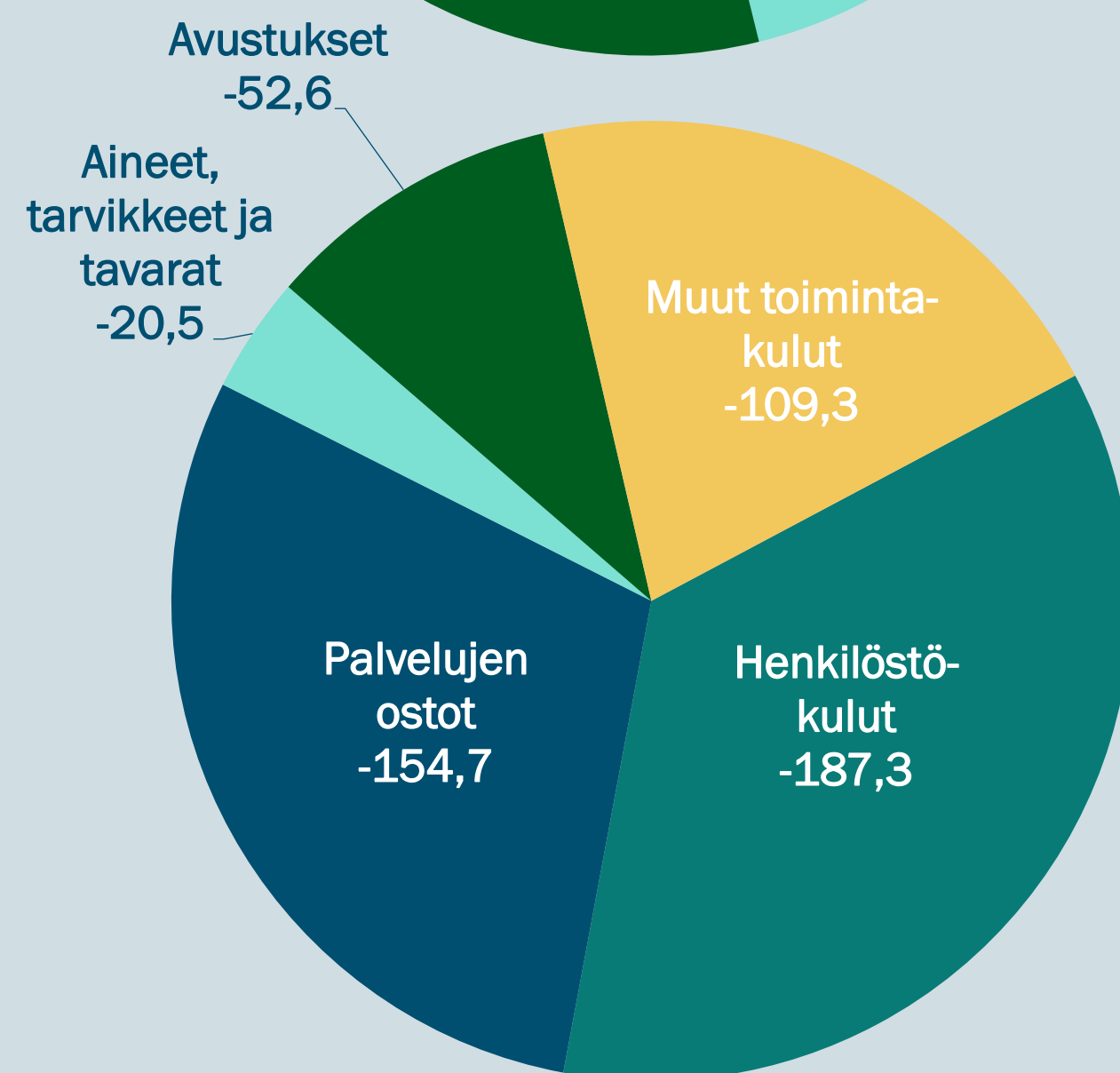

TOIMINTAKULUT

ENNUSTE

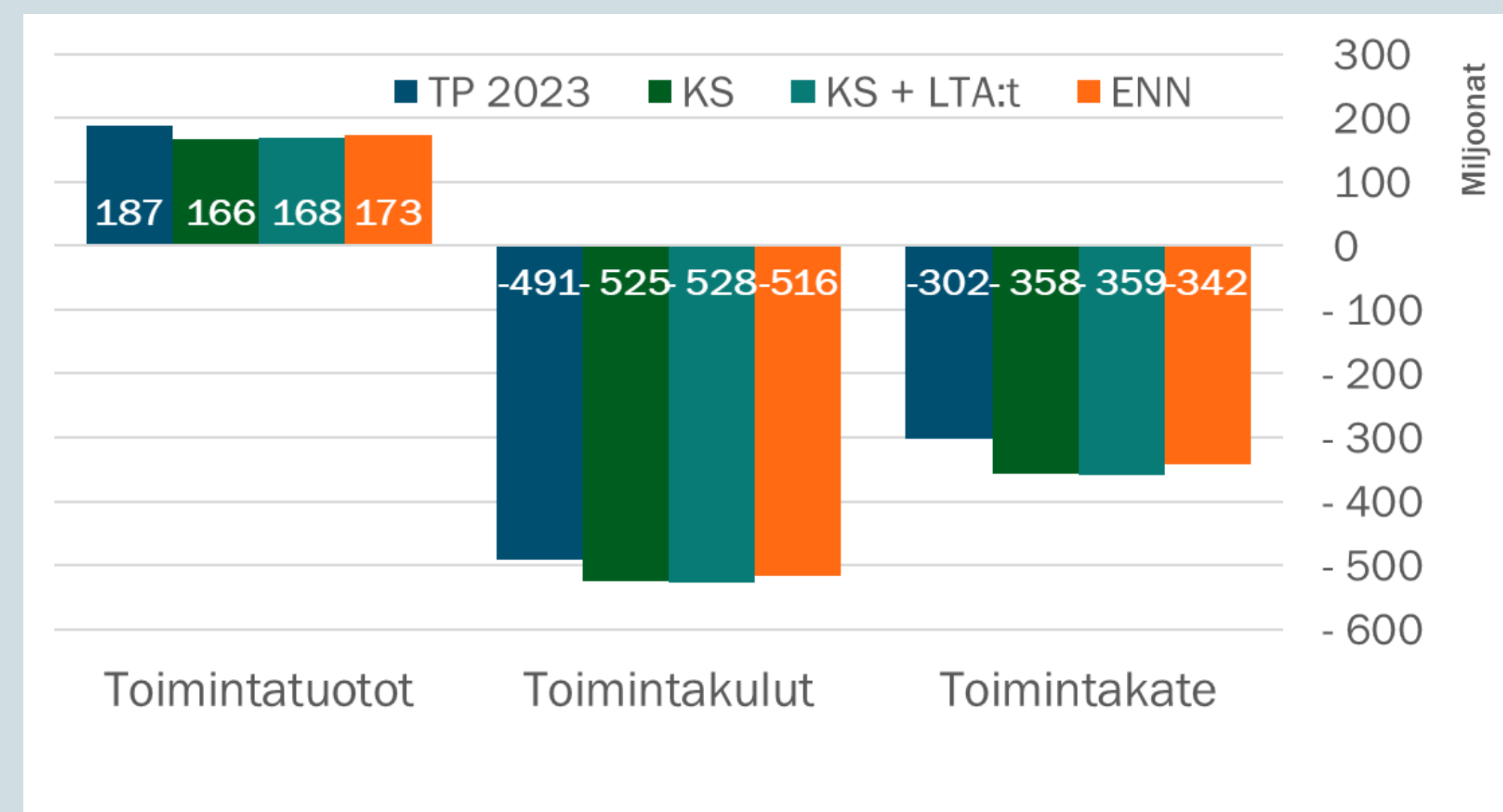
515,9

milj. euroa
(2023: 490,6)

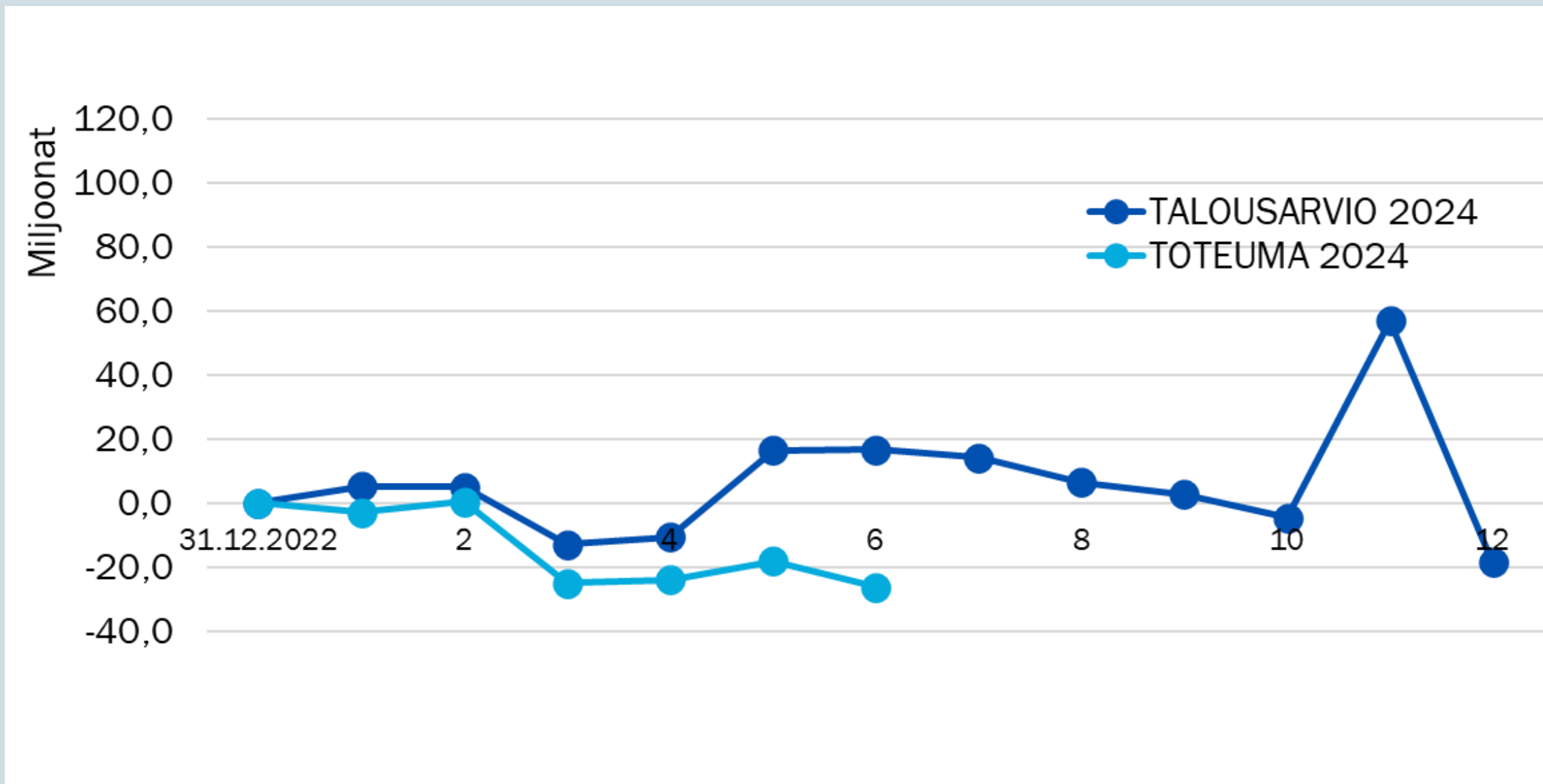

- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan voimassa olevaa talousarviota suurempina +4,5 milj.
 - Kertaluonteisten myyntivoittojen (+2,0), vuokratuottojen, maahanmuuttajien laskennallisten korvausten ja varhaiskasvatuksen hoitopäivämaksujen ennustetaan toteutuvan suurempina talousarvioon nähden.
- Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan voimassa olevaa talousarviota pienempinä -12,0 milj.
 - Inflaatio on hidastunut, mikä hillitsee kulujen kasvua, talonrakennusten investointiohjelman muutokset vähentävät toimintakuluja, kertaluonteisia määrärahavaroja jää toteutumatta, projektit eivät toteudu kaikilta osin suunnitellusti.

Valtuuston 29.1.2024 ja 10.6.2024 hyväksymät lisätalousarviot on huomioitu KS+LTA:t -sarakkeessa ja poikkeamat esitetään niihin nähden.

Kokonaistulojen ja -menojen kehitys

Kuviossa esitetään kunnan tulojen ja menojen erotus tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta.

- Kuvion positiivinen kehitys kuvaa tulojen olevan menoja suurempaa ja päinvastoin.
- Tulot sisältävät toimintatuotot, valmistus omaan käyttöön -oikaisun, investointitulot, verotulot, valtionosuudet ja rahoitustulot.
- Menot sisältävät toimintakulut, investointimenot ja rahoitusmenot.

ENNUSTEESSA

LAINANNOSTOT

milj. euroa

toukokuussa +30,0

marraskuussa +64,0

LAINANLYHENNYKSET

milj. euroa

toukokuussa -15,0

syyskuussa -7,5

marraskuussa -7,5

Verotuloennuste

Kunnallisverotulojen toteumaennuste on **210,5 milj. euroa**. Ennuste on talousarvion mukainen.

Ennuste pohjautuu Kuntaliiton ennusteeseen, jonka taustalla on valtiovarainministeriön (VM) taloudellisen katsauksen verotuloarvio. Toteumaan tulee vaikuttamaan vuoden 2023 verotuksen valmistuminen marraskuussa 2024. Verohallinnon arvion mukaan vaikutukset eivät olisi merkittäviä.

Verovuosien 2023 ja 2024 ryhmäosuuksia ei VM:n mukaan tällä hetkellä ole tarvetta oikaista.

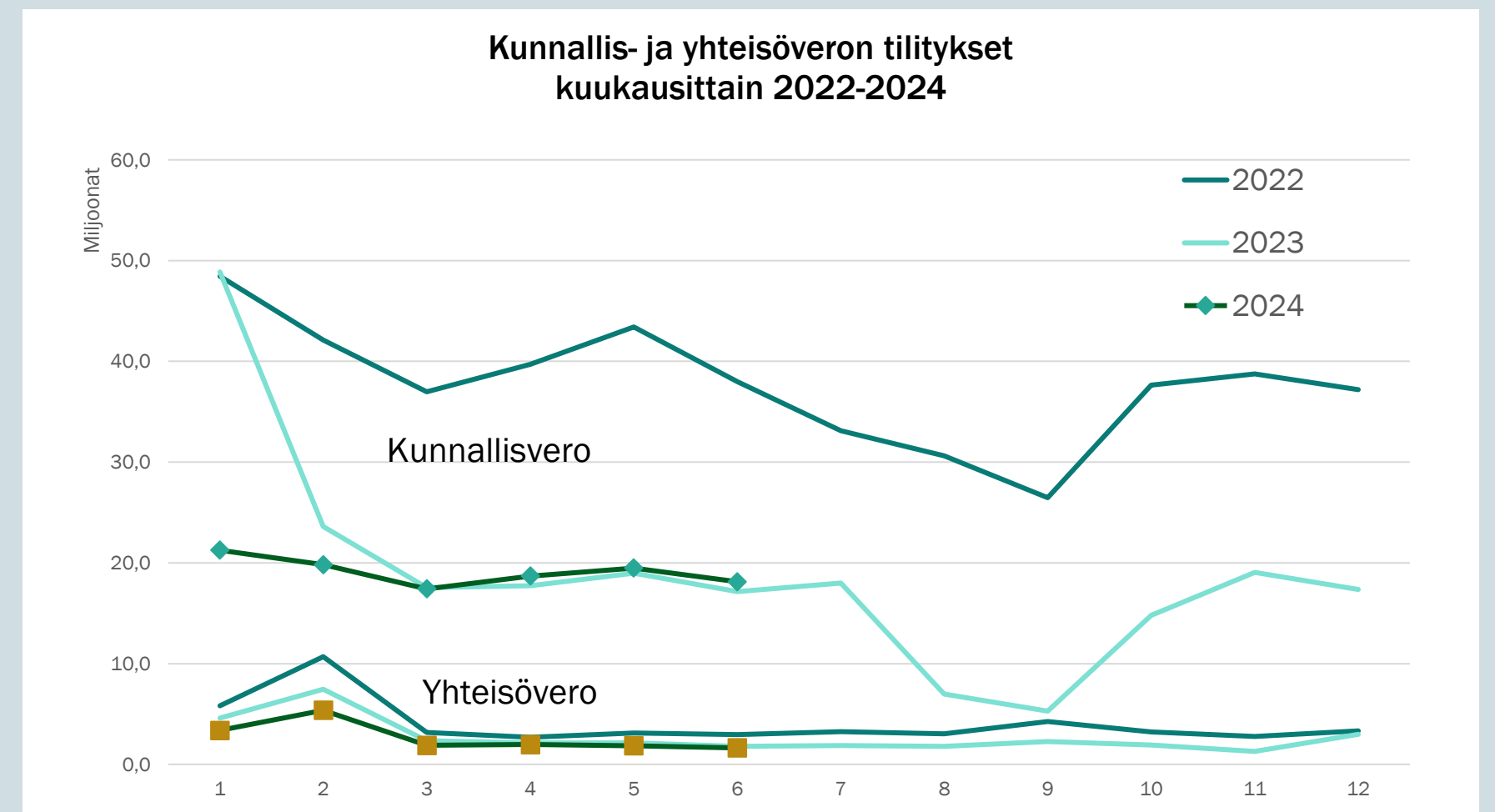
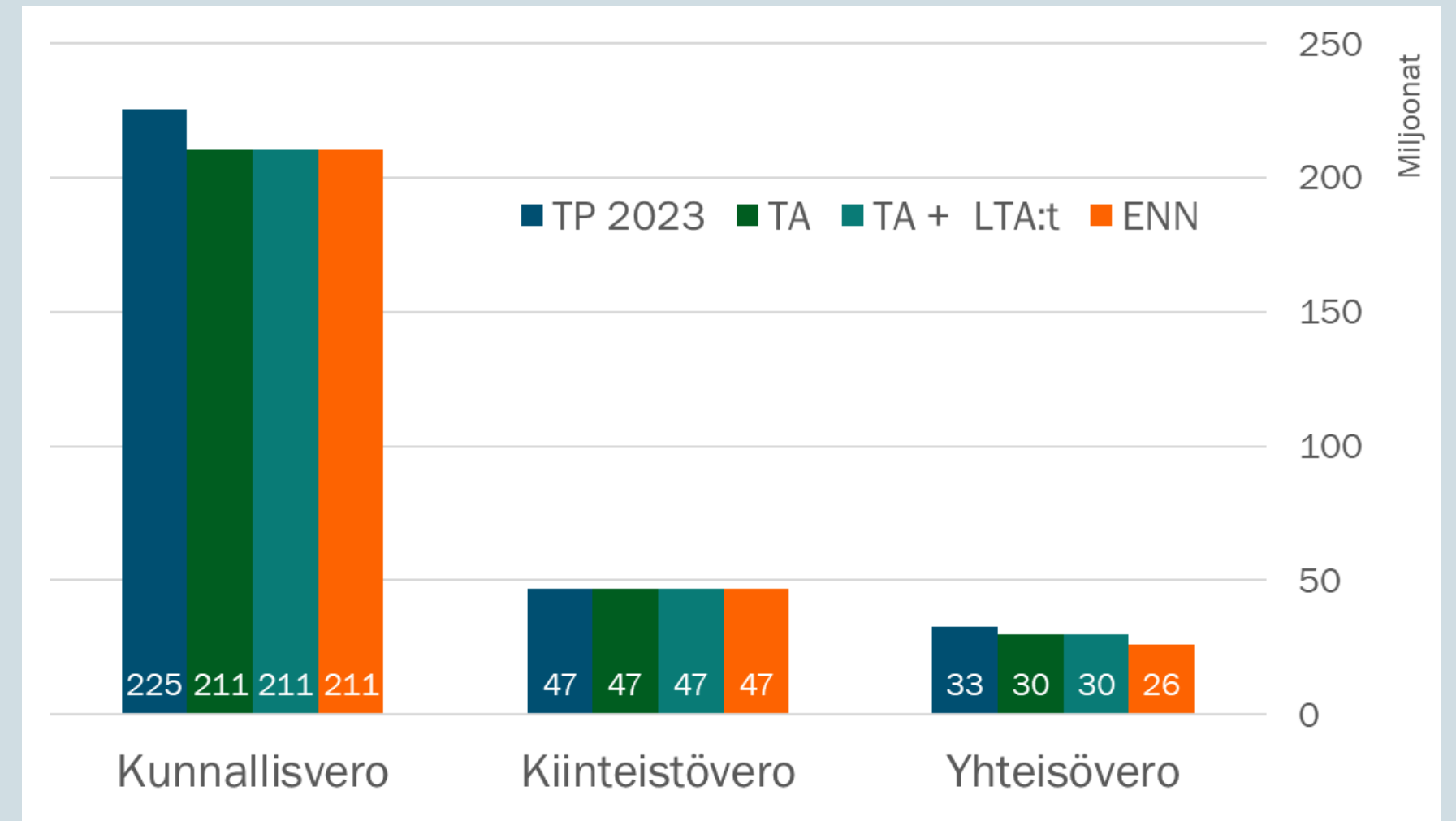
Kiinteistöverojen toteumaennuste on **47,0 milj. euroa**. Ennuste on talousarvion mukainen.

Kiinteistöverotus valmistuu lokakuun lopussa, minkä vuoksi osa tilityksistä siirtyy vuosittain seuraavalle vuodelle. Siirtyvän erän suuruus vaihtelee vuosittain Verohallinnon aikatauluista johtuvista syistä.

Yhteisöverojen toteumaennuste on **26,2 milj. euroa**. Ennuste on 3,5 milj. euroa pienempi kuin talousarvio.

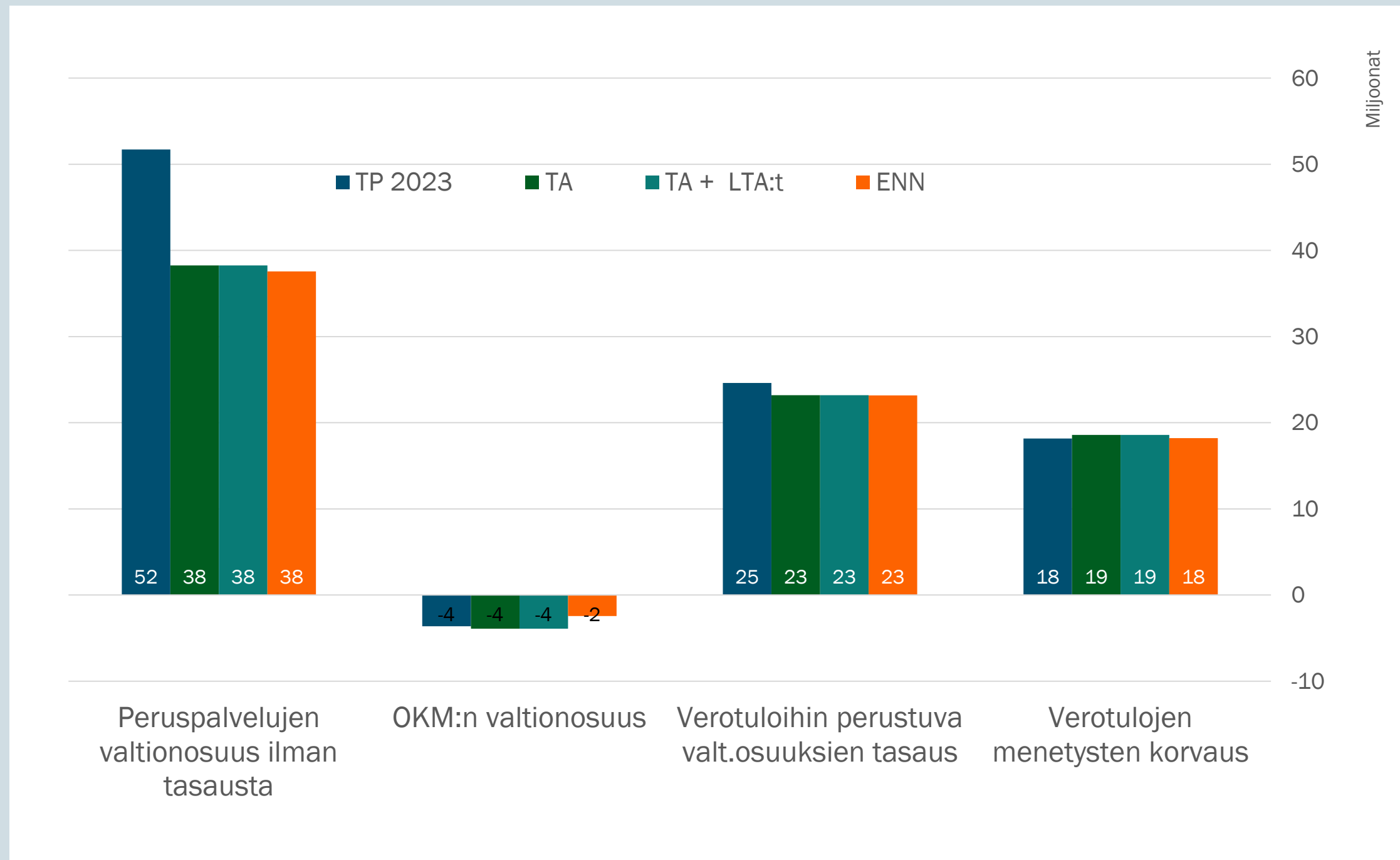
Ennuste on epävarma. Se pohjautuu Kuntaliiton ennusteeseen, jonka mukaan yhteisöveron loppuvuoden kertymän odotetaan heikentyvän selvästi. Oletuksen taustalla on VM:n viimeisin ennuste, joka ennustaa yrityksille selvästi heikompaa vuotta.

283,7 milj. euroa (2023: 304,8)

Kunnallisveroprosenttia sekä yhteisöveron kuntien jako-osuutta leikattiin vuoden 2023 alusta hyvinvointialueille siirretyn rahoituksen vuoksi, minkä vuoksi TP 2022 ei ole suoraan vertailukelpoinen vuosiin 2023–2024 nähden.

Valtionosuudet

VALTIONOSUUDET

ENNUSTE

76,6

milj. euroa

(2023: 90,9)

Peruspalvelujen valtionosuusennuste vuodelle 2024 on 60,8 milj. euroa (-0,7), josta verotuloihin perustuva valtionosuus on 23,2 milj. euroa. Ennusteessa on huomioitu päätösten mukaiset valtionosuudet. Valtiovarainministeriö (VM) päätti 21.12.2023 vuodelle 2024 myönnettävästä peruspalvelujen valtionosuudesta. Lahden kaupunki (KH 4.3.2024 § 93) haki päätökseen oikaisua siltä osin kuin valtionosuuslaskelmissa on huomioitu Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän alijäämän kattamisvelvollisuus. VM hylkäsi oikaisuvaatimuksen ja teki uuden päätöksen peruspalvelujen valtionosuudesta 26.6.2024. Kaupunki teki valituksen oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusennuste vuodelle 2024 on -2,4 milj. euroa (+1,5). Valtionosuus sisältää kaupungin omarahoitusosuudet lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämiseen, minkä vuoksi se on valtionosuusmaksatusta vähentävä erä. Lahden kaupunki (KH 4.3.2024 § 93) on hakenut oikaisua opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) päätökseen 29.12.2023. OKM ei ole vielä päättänyt oikaisuvaatimuksen hyväksymisestä.

Verotulomenetysten korvausennuste vuodelle 2024 on 18,2 milj. euroa (-0,4). Verotulomenetysten korvaus perustuu niihin hallituksen päättämiin verovähennyksiin, jotka alentavat kuntien verotuloja. Valtio korvaa ne kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta. VM päätti 21.12.2023 vuodelle 2024 myönnettävästä verotulomenetysten korvauksesta, johon kaupunki haki edellä peruspalvelujen valtionosuuskohdassa mainituilla perusteilla oikaisua. VM hylkäsi oikaisuvaatimuksen ja teki uuden päätöksen 26.6.2024. Kaupunki teki valituksen oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä.

Rahoituksen tilannekatsaus

30.6.2024

LAINAMÄÄRÄ

673,5

milj. euroa

(ulkoiset lainat ilman
konsernitilivelkoja)

VAHINKORAHASTO

11,2

milj. euroa

(markkina-arvo, 13,1 milj.
euroa)

LAINOJEN KESKIKORKO

Viimeiset 12 kk

2,63 %

(ulkoiset lainat ilman
konsernitilivelkoja)

KASSAVARAT

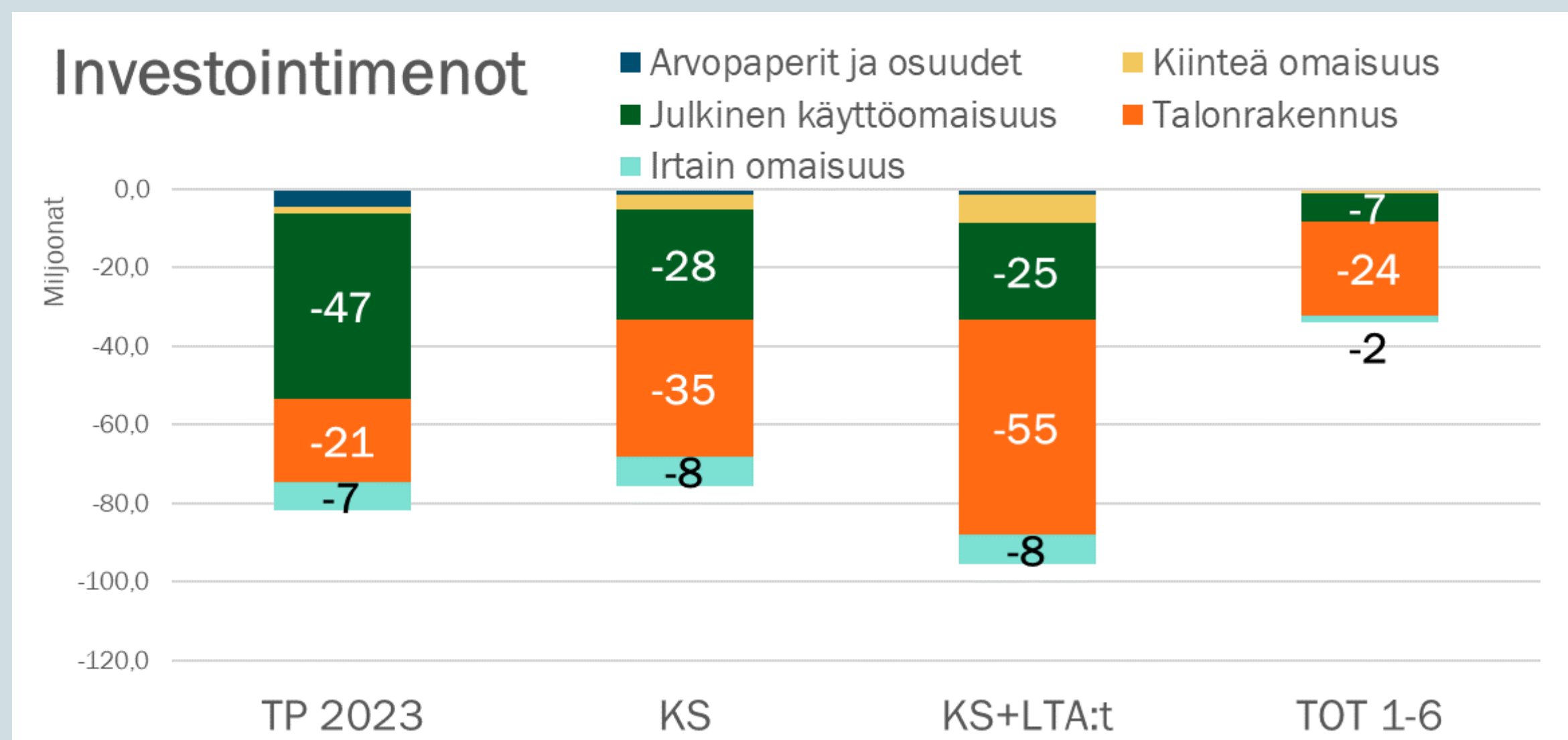
286,4

milj. euroa

(sisältää konsernitilivarat,
talletukset ja vahinkorahaston)

- Pitkäaikaisten ottolainojen lisäyksiin varattiin 2024 talousarviossa 94 milj. euroa. Talouden tasapaino-ohjelman tavoitteiden mukaisesti kaupunki ei tule nostamaan ottolainaa vuonna 2024. Maksuvalmius on säilynyt toisen neljänneksen hyvällä tasolla.
- Pitkäaikaisten antolainojen lisäyksiin on 2024 talousarviossa varattu 30 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja ei ole myönnetty vuoden 2024 ensimmäisen neljänneksen aikana.
- Kaupunki on sijoittanut 215,0 milj. euroa (ajankohta 8/2024) rahamarkkinatalletuksiin, joista viimeiset erääntyvät joulukuussa 2024.
- Rahoituslainoihin ja takauksiin (EIB ja NIB) sisältyy rahoituskovenantteja, joita tarkastellaan säännöllisesti. Kovenanttiehtojen muuttamisesta on neuvoteltu vuonna 2023 rahoittajan kanssa. Kovenanteista odotetaan rahoittajan muutosehdotusta kuluvan vuoden aikana.

Investointien tilannekatsaus

- Kiinteään omaisuuteen on kirjautunut tuloja maanmyynneistä 3,29 milj. euroa.
- Julkisen käyttöomaisuuden toteuma oli noin 7,06 milj. euroa, joka on 28,5 % määrärahavaraksesta.
- Julkisen käyttöomaisuuden kilpailutettujen investointihankkeiden tarjoukset ovat olleet linjassa suunniteltujen kustannusarvioiden kanssa.
- Talonrakennuksen investointien toteutuma oli yhteensä 23,8 milj. euroa, joka on 43,5 % talonrakennuksen määrärahavaraksesta.
- Suurhalli- ja messuhallit hankittiin kiinteistökaupalla 18.3.2024 ja kauppahinta oli 19,9 milj. euroa.
- Satamakatu 2 Tikkulan kiinteistö myytiin kiinteistökaupalla 18.3.2024 ja kauppahinta oli 0,80 milj. euroa.

30.6.2024

INVESTOINTI-
MENOT

33,8

milj. euroa

(KS+LTA:t: 35,4 %)

INVESTOINTI-
TULOT

4,2

milj. euroa

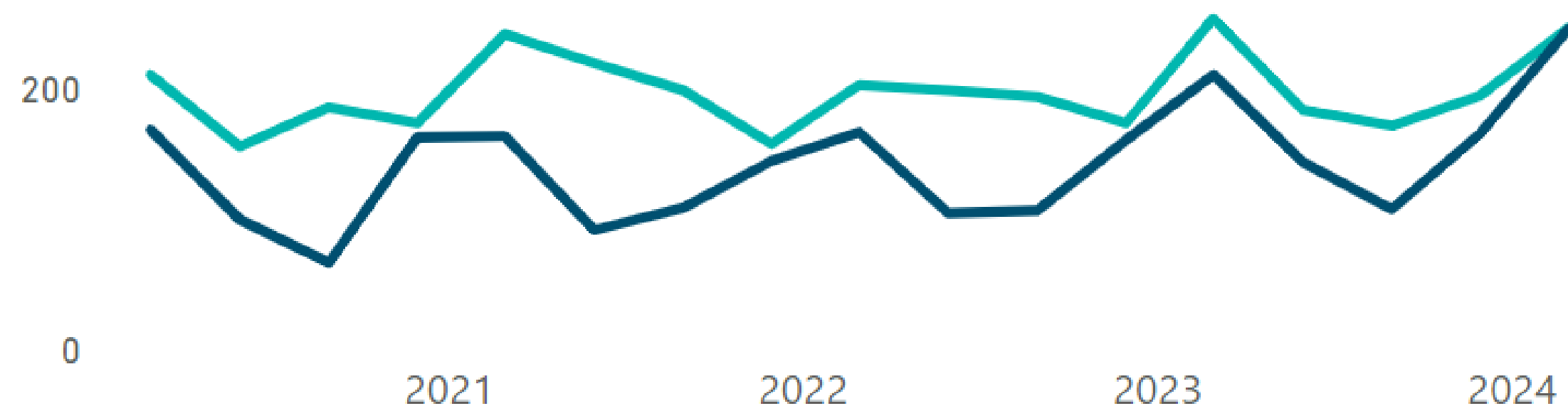
(KS+LTA:t: 39,7 %)

Elinvoima

- Lahdessa muuttovetovoima 2024 on 2.vuosineljänneksellä ulkomaalaisilla hieman noussut. Kotimaan muuttovetovoima 2. vuosineljänneksellä 12 kuukauden aikana on ollut sen sijaan selvästi tappiollinen. Heinäkuussa 2024 suurten kaupunkien (12) muuttovetovoiman vertailussa 12 kuukauden aikana Lahti oli ulkomaisissa muuttajissa (+1 202 hlö) ja myös kotimaisissa muuttajissa (-100) sijalla 10. Kokonaisnettomuutto oli 12 kuukauden aikana yht. 1 102 henkilöä. Kokonaisnettomuuton osuus väestöstä 12 kk aikana oli 0,8 %
- Ukrainalaisista tilapäisen suojelun perusteella kotikuntaoikeuden ovat saaneet 1.3. - 22.8.24 yhteensä 765 henkilöä. Heistä sai 443 oikeuden vuonna 2023 ja 321 vuonna 2024. (Lähde: Trimble Locus, DVV).
- Aloittaneiden sekä lopettaneiden yritysten määrät olivat 2024 ensimmäisellä vuosineljänneksellä nousussa ja molempia oli lähes saman verran (aloittaneita 246, lopettaneita 245).

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset

● Aloittaneet yritykset (lkm) ● Lopettaneet yritykset (lkm)

Lisätietoja:
[Elinvoimaseuranta](#), [Työllisyyskatsaus](#), [Muuttajat](#)

Lähde: Tilastokeskus, Aloittaneet ja lopettaneet yritykset.

KOTIMAAN MUUTTOVETOVOIMA

-100

(12 KK AIKANA, 7/2024)

ULKOMAAN MUUTTOVETOVOIMA

1 202

(12 KK AIKANA, 7/2024)

UKRAINALAISET KOTIKUNTAOIK. SAANEET

765

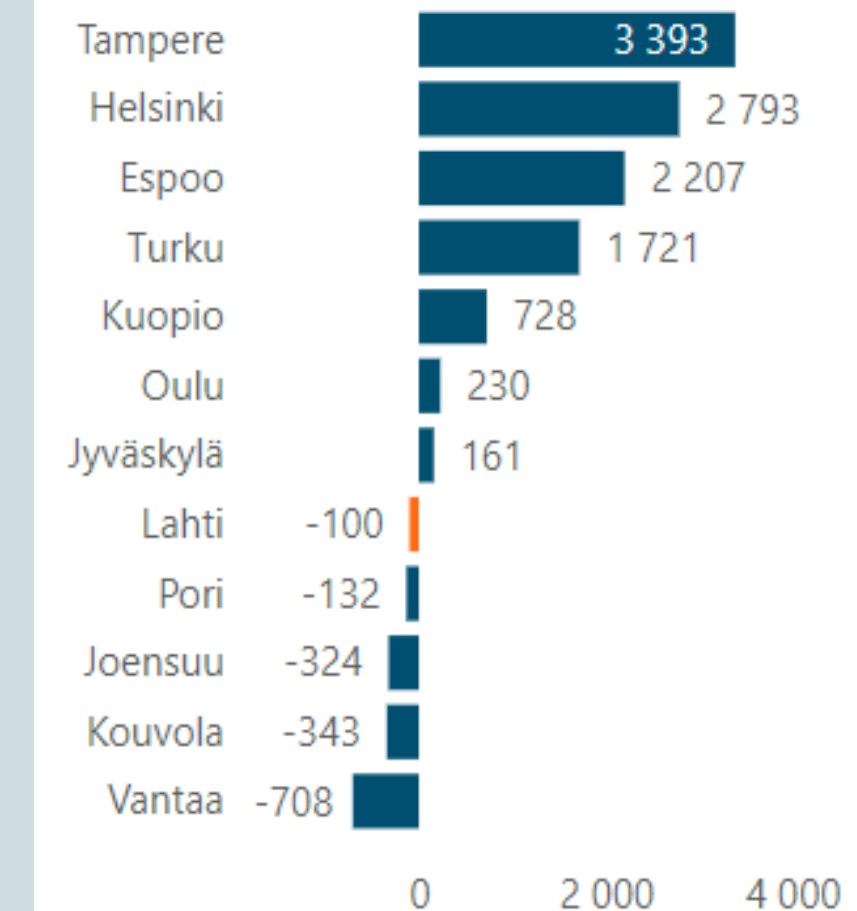
(1.3. - 22.8.2024)

ALOITTANEET YRITYKSET

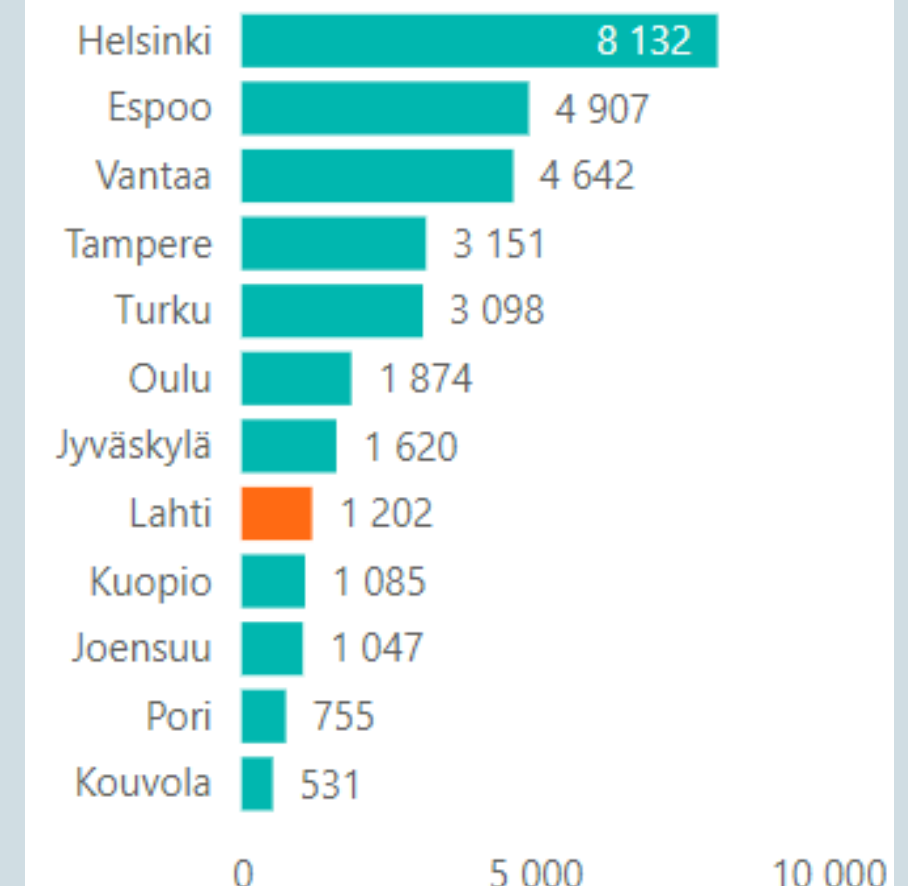
246

LOPETTANEET 245;
Q1/2024

Kotimaan muuttovetovoima, henkilöä 12 kk aikana

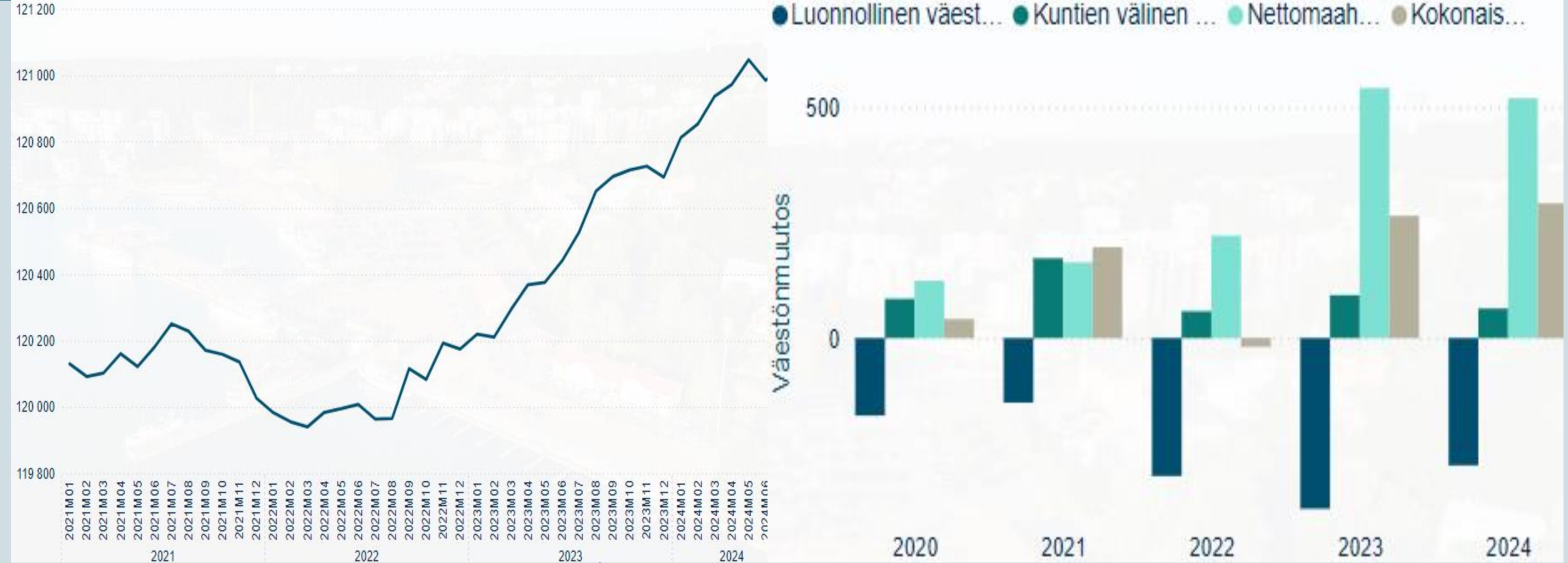
Ulkomaan muuttovetovoima, henkilöä 12 kk aikana

Lähde: Tilastokeskus, Väestötilastopalvelu

Väestön tilannekatsaus

- Lahden kaupungin väkiluku oli kesäkuun 2024 lopussa 120 985. Kaupungin väkiluku on kasvanut vuoden alusta 292 asukkaalla ja vuoden takaisesta 545 asukkaalla. Kesäkuussa väkiluku laski 62 asukkaalla. Suurista kaupungeista Lahden väkiluku on kasvanut kuudenneksi eniten vuoden alusta.
- Tarkasteltaessa kuntien välistä muuttoliikettä tammi-kesäkuun aikana Lahti sai tulomuuttajia muista kunnista 2 368 ja lähtömuuttoja Lahdesta oli 2 304. Näin ollen tulomuuttoja Lahteen muista kunnista oli 64 enemmän kuin lähtömuuttoja. Puolenvuoden aikana Lahti on saanut eniten nettomuuttovoittoa Jyväskylästä (+54), Asikkalasta (+28), Mäntsälästä (+26) ja Lappeenrannasta (+23). Vastaavasti nettomuuttotappiota Lahti on kärsinyt eniten Helsinkiin (-91), Vantaalle (-69), Tampereelle (-26), ja Keravalle (-19). Lahti sai muuttovoittoa tammi-huhtikuussa opiskelijoista ja koululaisista (+37), eläkeläisistä (+34), 0-14-vuotiaista (+8) ja työttömistä (+8). Lahti on kärsinyt eniten muuttotappiota työllisistä (-19).
- Maahanmuuttoja oli 520 enemmän kuin maastamuuttoja. Ulkomailta muutti Lahteen tammi-kesäkuussa 624 henkeä ja Lahdesta muutti ulkomaille 104 henkeä. Vuoden 2024 alusta 281 ukrainalaista on saanut kotikunnakseen Lahden.
- Syntyneitä oli 276 vähemmän kuin kuolleita. Tammi-kesäkuun aikana syntyi 416 lasta eli 42 lasta enemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2023. Kuolleiden määrä oli 692, mikä on 52 vähemmän kuin vuotta aiemmin.

VÄESTÖ
120 985

ennakkotieto
(2023: 120 440)

LUONNOLLINEN
VÄESTÖNLISÄYS

-276

KUNTIEN
VÄLINEN
NETTOMUUTTO

64

NETTOMAAHAN-
MUUTTO

520

VÄKILUVUN
KORJAUS

-16

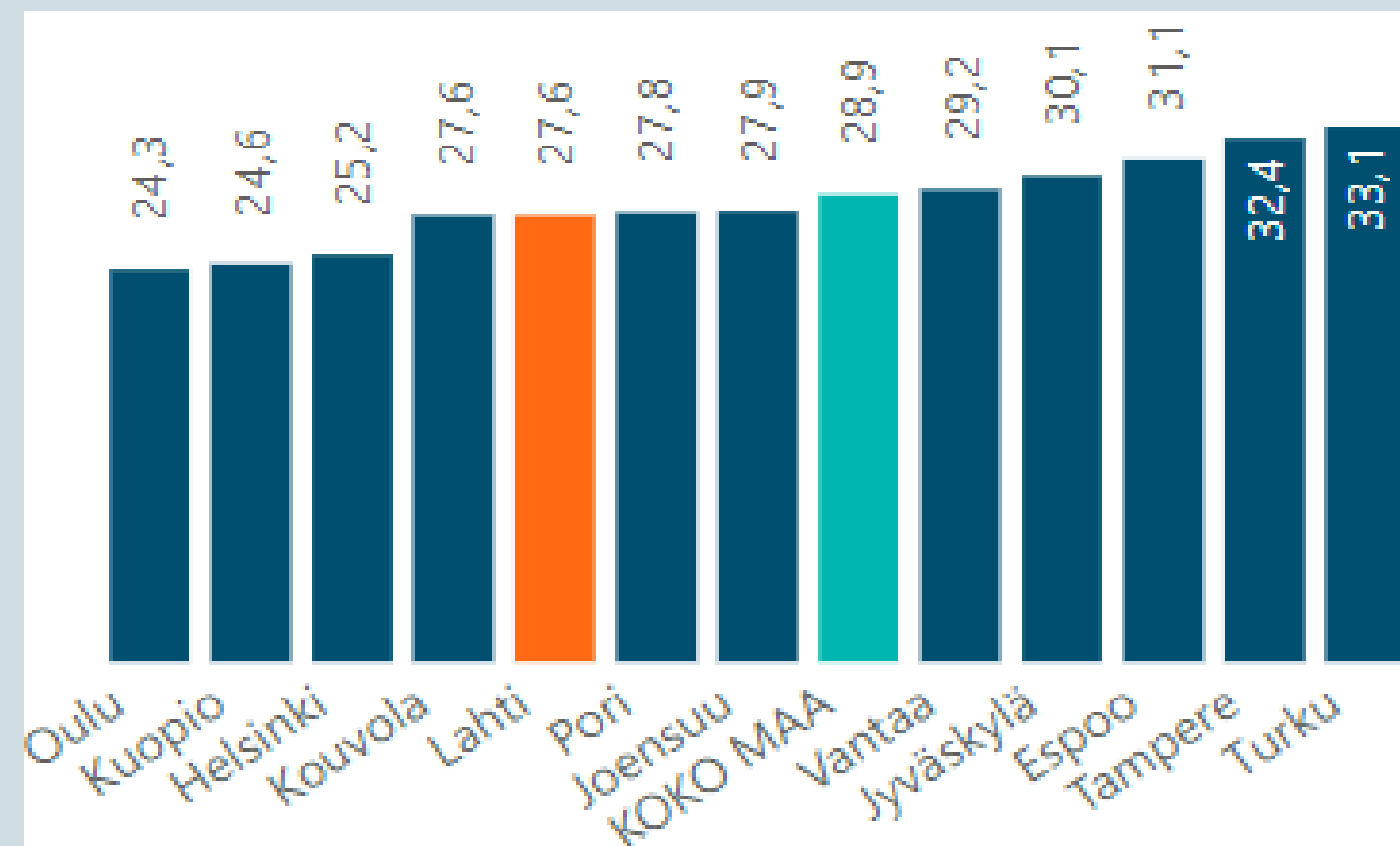
KOKONAIS
MUUTOS

292

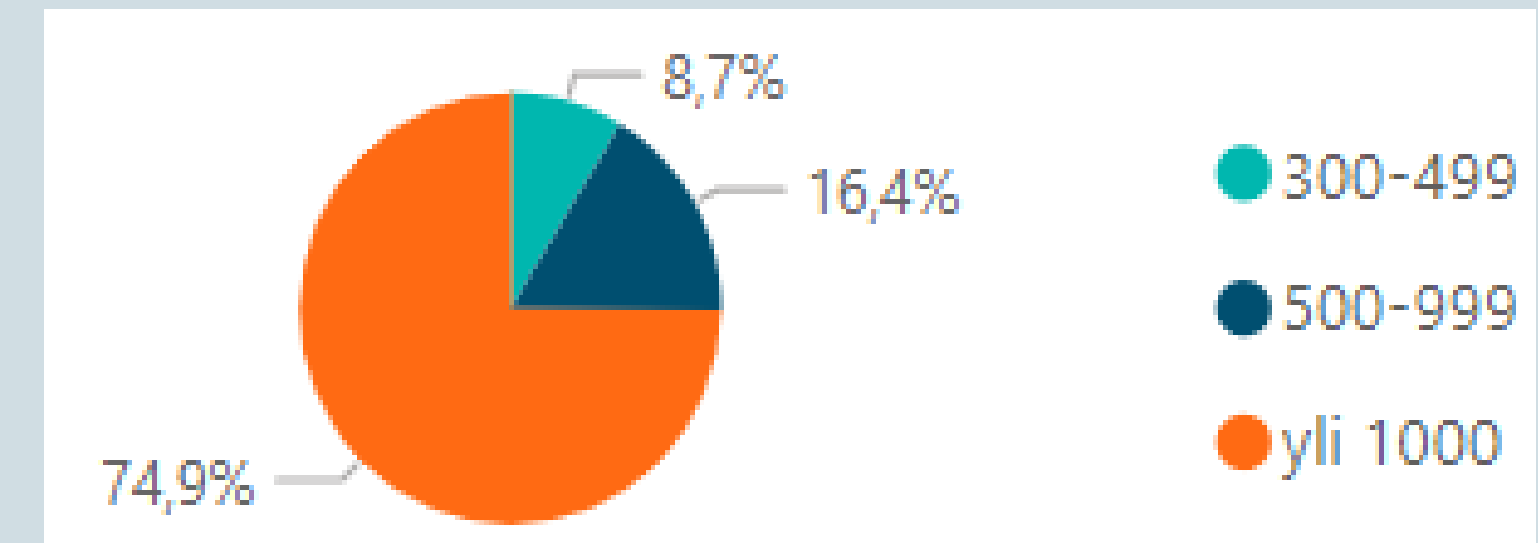
Lisätietoja [Lahti.fi](https://www.lahti.fi): Väestökatsauksen seuranta

Työllisyyden tilannekatsaus

- Kuukausitasolla avointen työpaikkojen määrä on pudonnut viimeisen vuoden aikana yksittäisiä kuukausia lukuun ottamatta. Uusien avoimien työpaikkojen määrä oli vähentynyt viime vuodesta lähes kaikissa pääammattiryhmässä.
- 12 suurimman kaupungin työttömyysasteita vertailtaessa Lahti sijoittui kolmanneksi huonoimmalle sijalle, työttömyysasteen ollessa 14,3 %. Tällöin Joensuun työttömyysaste oli 14,9 % ja Jyväskylän kaupungin oli 15 %.
- Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä oli 33,3 %. Viime vuoden kesäkuun tilanteeseen nähden pitkäaikaistyöttömien määrä on pudonnut Lahdessa -379. Kesäkuussa 12. suurimman kaupungin osalta pitkäaikaistyöttömien määrä laski Lahdessa kaikkein eniten. Lahden lisäksi vain Turussa pitkäaikaistyöttömien määrä laski.
- Rakennetyöttömien osuus oli 56,8 %, Lahden rakennetyöttömien määrä 12 suurimman kaupungin 3. korkein ja 3,5 %-yksikköä korkeampi kuin koko maassa keskimäärin. Lahden rakennetyöttömyysaste laski eniten nopeammin kuin koko maassa keskimäärin.
- Työttömyyden ennakoidaan nousevan edelleen mm. rakennusalan ja teollisuuden tilanteesta johtuen.

Aktivointiaste, %, kesäkuu 2024

Työmarkkinatuen kuntaosuudet maksettujen etuuspäivien mukaan, 6/24

TYÖTTÖMYYS-ASTE

14,3 %

(6/2023: 13,2 %)

NUORISO-TYÖTTÖMYYS

18,4 %

(6/2023: 14,5 %)

TYÖTTÖMÄT

8 071

(6/2023: 7 405)

AVOIMET UUDET TYÖPAIKAT

452

(6/2023: 1 134)

AKTIVOINTI-ASTE

27,6 %

(6/2023: 26,5 %)

PITKÄAIKAIS-TYÖTTÖMÄT

2 791

(6/2023: 3 170)

Työllisyyden tilannekatsaus, kuntakokeilu

- Uusien lahtelaisten työnhakijoiden määrä on kasvanut sekä kuntakokeilussa että TE-toimistossa työllisyystilanteen heikennyttyä. Työnhakijan alkupalvelut on ollut ruuhkautuneena koko alkuvuoden, ja tehtäviä on siirretty tilapäisesti muille tiimeille.
- Suhdannetilanteesta johtuen myös työllistyminen on yleisesti vaikeutunut. Palkkatuella työllistäminen on vaikeutunut erityisesti valtion niukan työllisyysmäärätilanteen vuoksi. Palkkatuella kaupungille työllistettynä oli 108 (joista velvoitetyöllistettyjä 26). Kaupungin myöntämän Lahti-lisän avulla työllistettyjä on ollut 31 ja rekrypalkkio on myönnetty 8 henkilön palkkaamisen tueksi. Vuorotteluvapaan kysyntä on vilkastunut, koska niiden myöntäminen päättyy 31.7.2024.
- Koto-ajan päättäneille asiakkaille on hankittu vaikuttavuusperusteisia työllistämispalveluja, joihin asiakasohjaus (400) on käynnissä. Palvelutuottajiksi valittiin Arffman Finland, SunUra ja Spring House. Syyskuussa 2022 käynnistyi työllisyyspalvelujen vaikuttavuusperusteinen pilottihanke (Barona), jolla pyritään siirtämään työmarkkinatuen kuntaosuutta aktiiviseen työvoimapolitiikan toimenpanoon (palveluhankintaan). Pilotti jatkuu kuntakokeilun loppuun ja sen avulla pyritään työllistämään 250 lahtelaista työtöntä työmarkkinatuen saajaa ja samalla kehitetään uudenlaisia palveluja paikallisiin tarpeisiin. Asiakasohjaus pilottiin on päättynyt ohjattujen asiakkaiden määrän täytyessä. Työllistyneiden osuus 25,2 %. Muissa työllistävissä edistävissä toimenpiteissä 7 %.
- TOTTA! Työkyvyn ja työelämäosallisuuden tunnistaminen työllisyshoidon agendana -hankkeessa pilotoidaan nopean toiminnan työkykytiimiä, joka rakentaa yli 30-vuotiaiden pitkäaikaistyöttömien asiakkaiden työkyvyn haasteiden ja työelämäosallisuuden esteiden tunnistamiseen innovatiivisen toimintamallin. Hanke on ESR+-rahoitteinen.
- Pitkäaikaistyöttömien määrä on laskenut, Edelleen Lahden pitkäaikaistyöttömyys laskee eniten verrattuna muihin 12. suurimpaan kaupunkiin. Kesäkuussa 2024 työmarkkinatuen kuntaosuus oli 1,3 milj. euroa, josta yli 1 000 pv saaneiden osuus oli 0,98 milj. euroa eli noin 75,7 %.

Koko kokeilu

YHTEYDENOTOT 1-7/2024

261 142

YHTEYDENOTOT 2021-2024

1 137 917

HENKILÖSTÖ LAHDESSA

161, joista

TE-taustaisia 70
(4.7.2024)

ASIAKASMÄÄRÄ LAHDESSA

9 585

(2.8.2024)

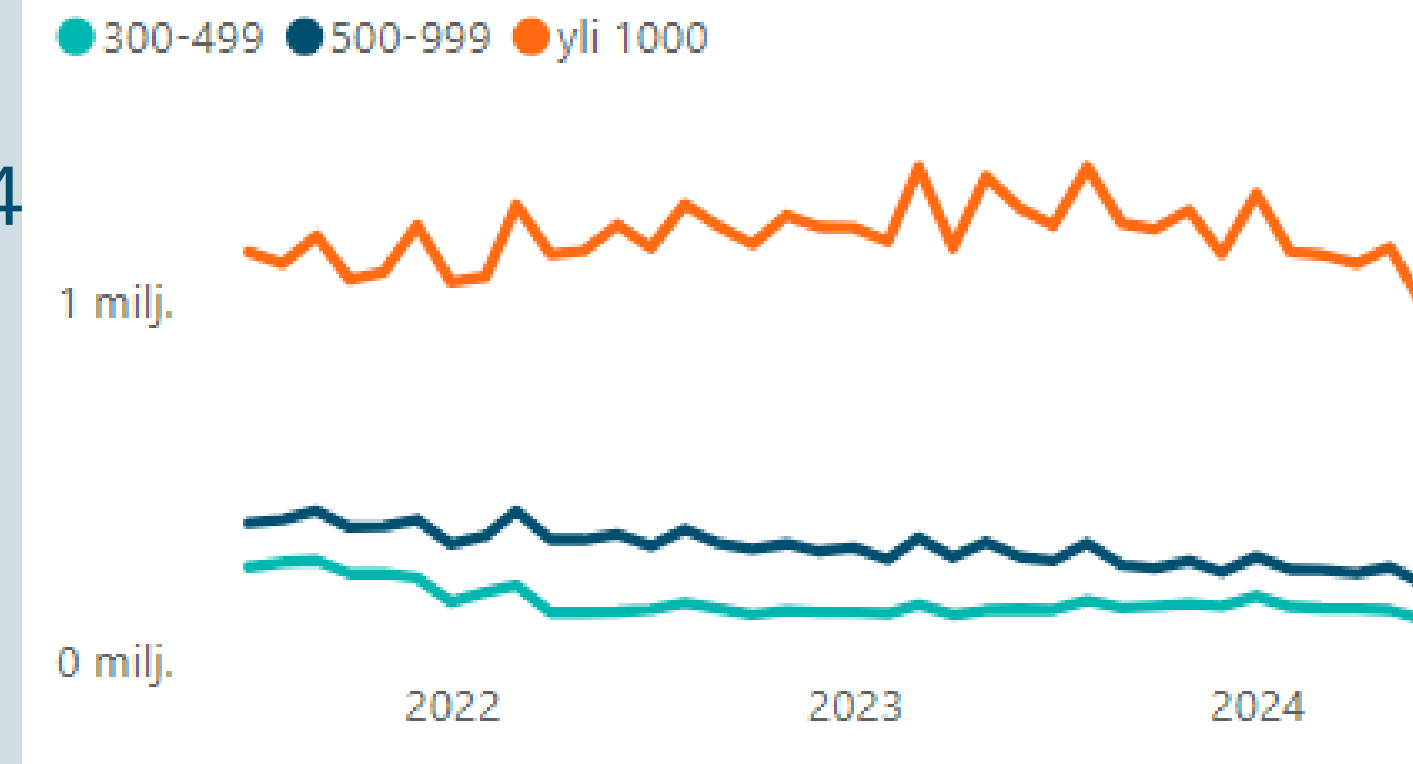
PÄÄTTYNEET

ASIAKKUUDET LAHDESSA

1 699

(4.-7.2024)

Työmarkkinatuen kuntaosuudet, aikasarja (eur)

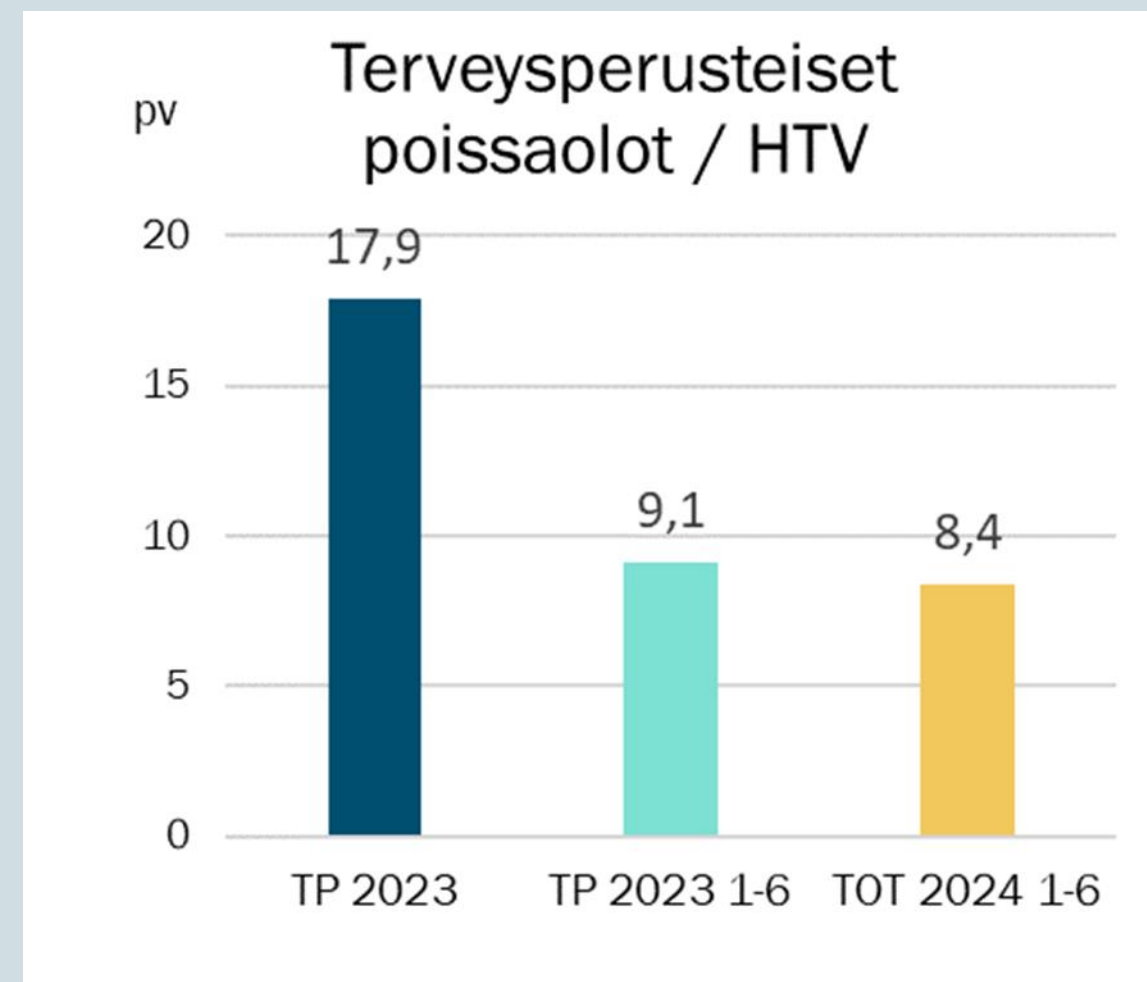
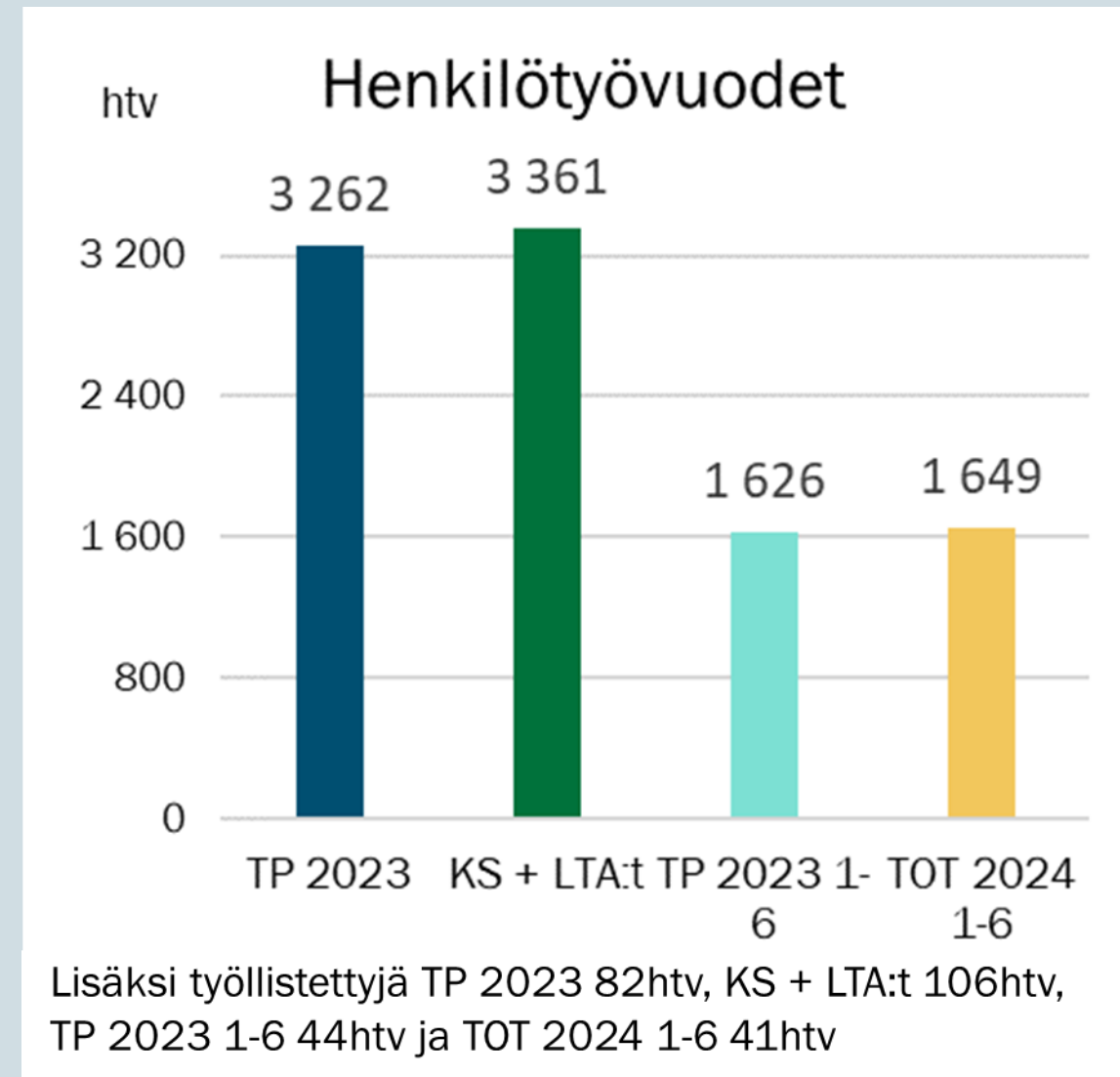

Työmarkkinatuen kuntaosuus 6/24

**TYÖMARKKINATUEN
KUNTAOSUUSENNUSTE**

18,4 milj. euroa
(2023: 20,1 milj. euroa)

Henkilöstö

- Suunniteltujen henkilötyövuosien ennustetaan alittuvan. Alitus johtuu pääosin elinvoiman palvelualueesta, jossa rekrytointeja ei ole saatu edistettyä suunnitellusti.
- Terveysperusteiset poissaolojen ennustetaan vähenevän kaikilla palvelualueilla edelliseen vuoteen verrattuna.
- Työterveyspalvelujen tuottajana aloitti 1.4.2024 Mehiläinen Oy. Palvelutuottajan vaihdoksen yhteydessä uudistetaan kaikki työterveyteen ja varhaiseen välittämiseen liittyvät toimintaprosessit.
- Henkilöstön työhyvinvointikysely toteutettiin helmimaaliskuussa. Työhyvinvointi on kokonaisuudessaan hyvällä tasolla (keskiarvo 3,87 asteikolla 1-5) vaikka NPS-indeksi eli suositteluhaluus oli -6.

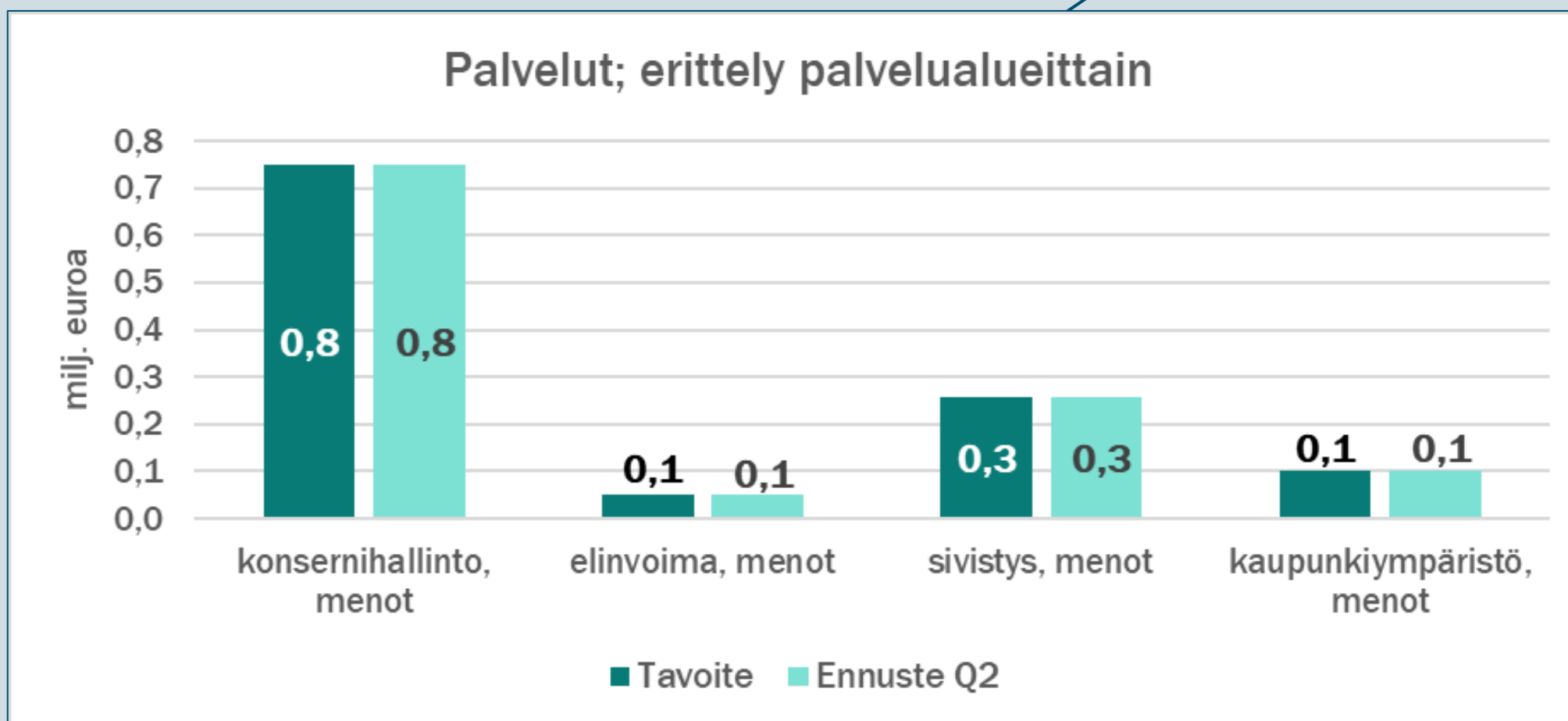
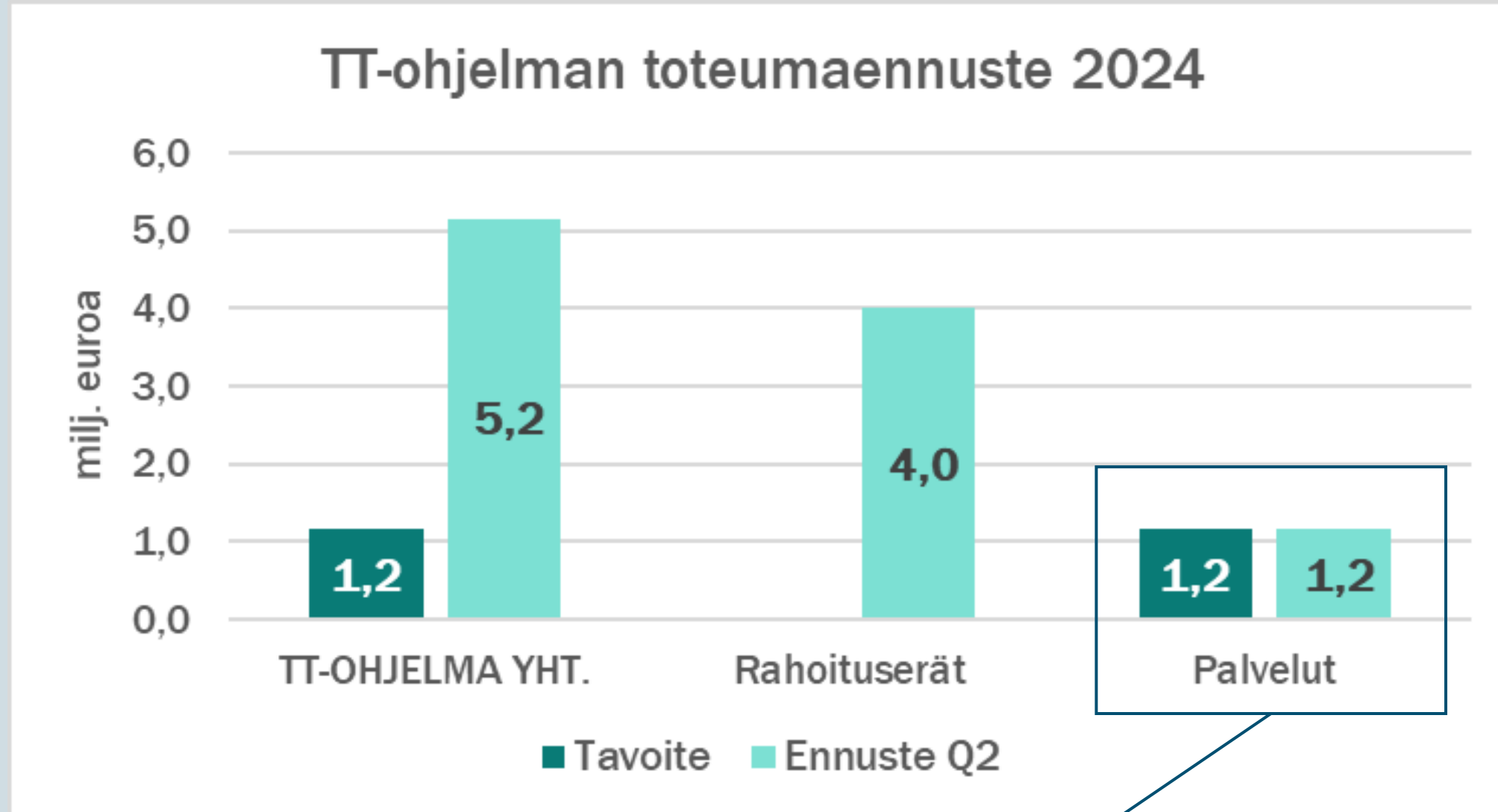
Talouden tasapaino-ohjelma 2024–2027

KV 20.5.2024 § 63

Tuloslaskelma, 1 000 €	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	YHTEENSÄ
Toimintatulot	0,0	500,0	500,0	0,0	1 000,0
Kaupunkiympäristön palvelualue		500,0	500,0		1 000,0
Toimintamenot	-1 157,5	-2 057,5	-7 000,0	-7 885,0	-18 100,0
Konsernihallinnon palvelualue	-800,0	-800,0	-1 200,0	-1 200,0	-4 000,0
Sivistyksen palvelualue	-257,5	-827,5	-2 500,0	-2 515,0	-6 100,0
Kaupunkiympäristön palvelualue	-100,0	-430,0	-1 300,0	-1 170,0	-3 000,0
Työttömyydestä aiheutuvat menot			-2 000,0	-3 000,0	-5 000,0
Verotulot, elinvoiman lisäys			3 000,0	2 000,0	5 000,0
Rahoitustulot ja -menot		10 300,0	1 260,0	3 440,0	15 000,0
Verotulot			0,0	10 900,0	10 900,0
Tilikauden tulos	1 157,5	12 857,5	11 760,0	24 225,0	50 000,0

Luvut on esitetty muutoksena edelliseen vuoteen.

Talouden tasapaino-ohjelma

Ohjelman tavoitteet

- Talouden tasapaino-ohjelmalla tavoitellaan rakenteellista 50 milj. euron tasapainoa vuosina 2024–2027. Ohjelman taloudelliset tavoitteet sisältyvät talousarvioon.
- Vuonna 2024 talouden tasapaino-ohjelman kokonaistavoite on 1,2 milj. euroa ja sitä tavoitellaan palvelujen kustannusten nousua hillitsemällä.

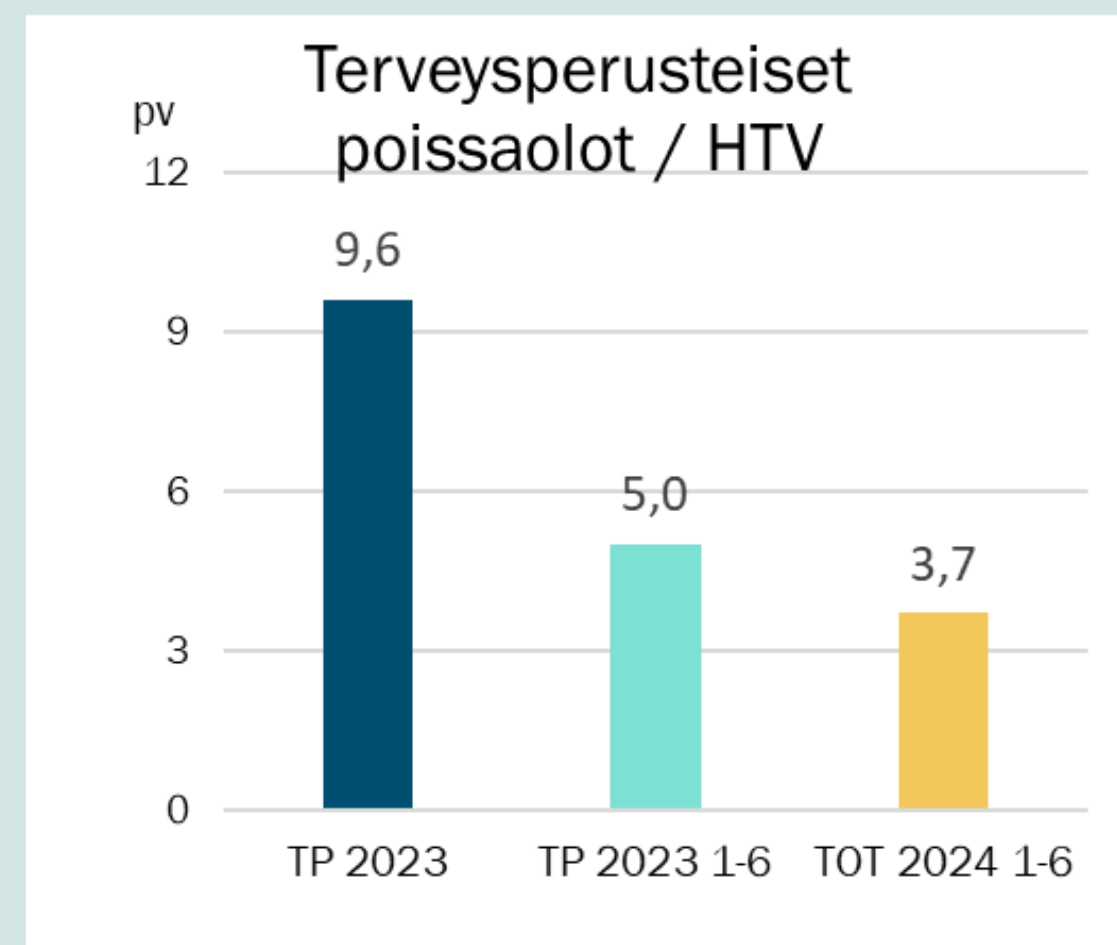
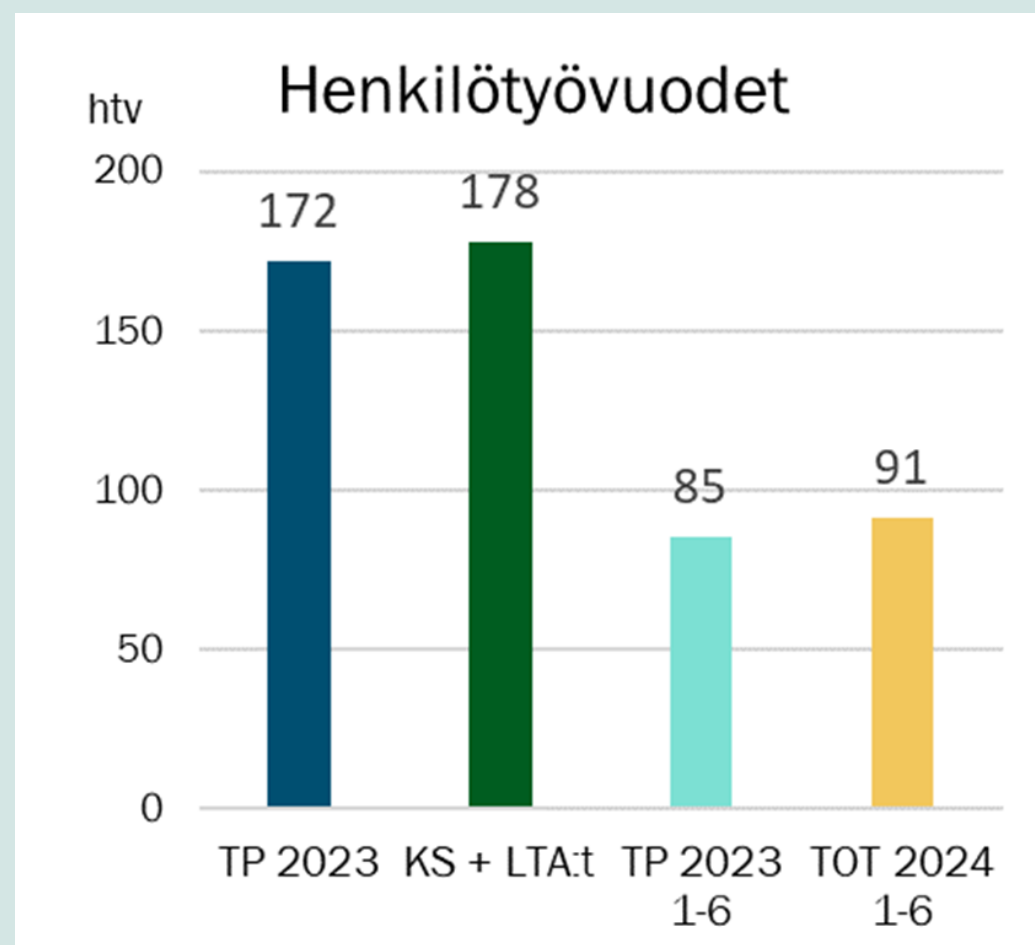
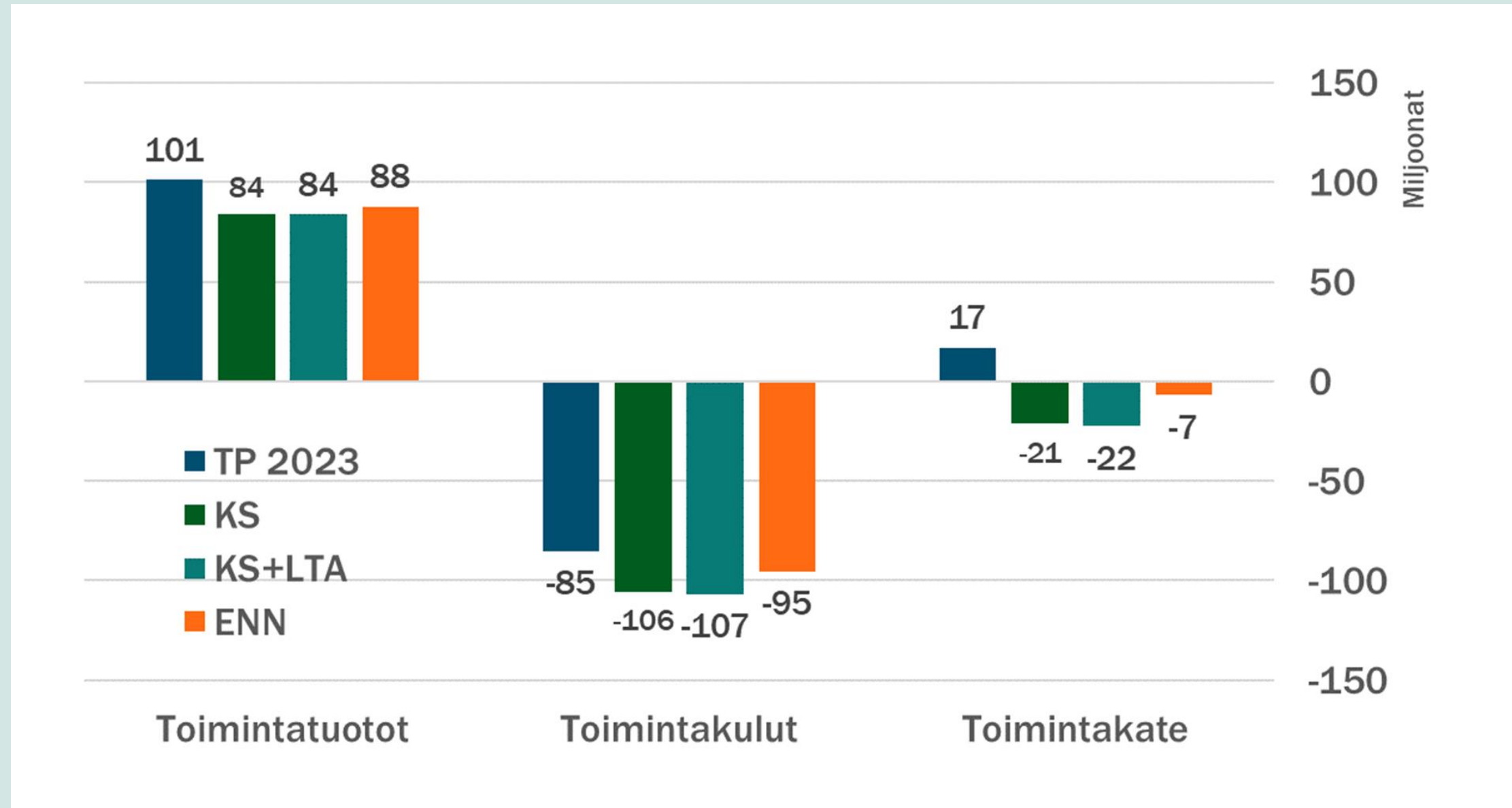
Ohjelman toteumaennuste

- Palvelualueilla tasapaino-ohjelman ennustetaan toteutuvan tavoitteiden mukaisesti.
- Rahoituserien talouden tasapaino-ohjelman tavoitteet kohdentuvat vuosille 2025-2027, mutta toimenpiteet vaikuttavat jo vuonna 2024. Vuodelle 2024 suunniteltuja ja toteutettuja toimenpiteitä ovat:
 - Sijoitustoiminnan aloittaminen (KH 16.9.2024)
 - Lainakannan alentaminen
 - Määräaikaistalletukset

Konserni- hallinto

Konsernihallinnon johtajan katsaus

Kaupunginvaltuusto päätti 20.5.2024 § 63 uudesta toiminnan ja talouden tasapaino-ohjelmasta. Kumottu ohjelma sisälsi myös merkittäviä tasapainotustoimenpiteitä, joita on edistetty. Edellisen ohjelman mukaista säästötavoitteista konsernihallinto otti etunojan ja vuodelle 2024 budjetoidut kaupungin säästötoimenpiteet kohdistuivat pääasiassa konsernihallintoon. Lisäksi toukokuussa tehdyn uuden päätöksen mukaisesti konsernihallinto on pyrkinyt löytämään uusia talouden tasapainottamisen keinoja vuoden 2024 tuloksen parantamiseksi. Tilakeskuksen osalta konserni- ja tilajaosto päätti heti kesäkuussa 2024 talonrakennuksen tilaohjelman muutoksista, joilla on taloutta tasapainottavia vaikutuksia. Tiukka talouskuri ylipäättään ja aktiiviset taloudentasapainottamisen toimenpiteiden vaikutukset alkavat näkymään.

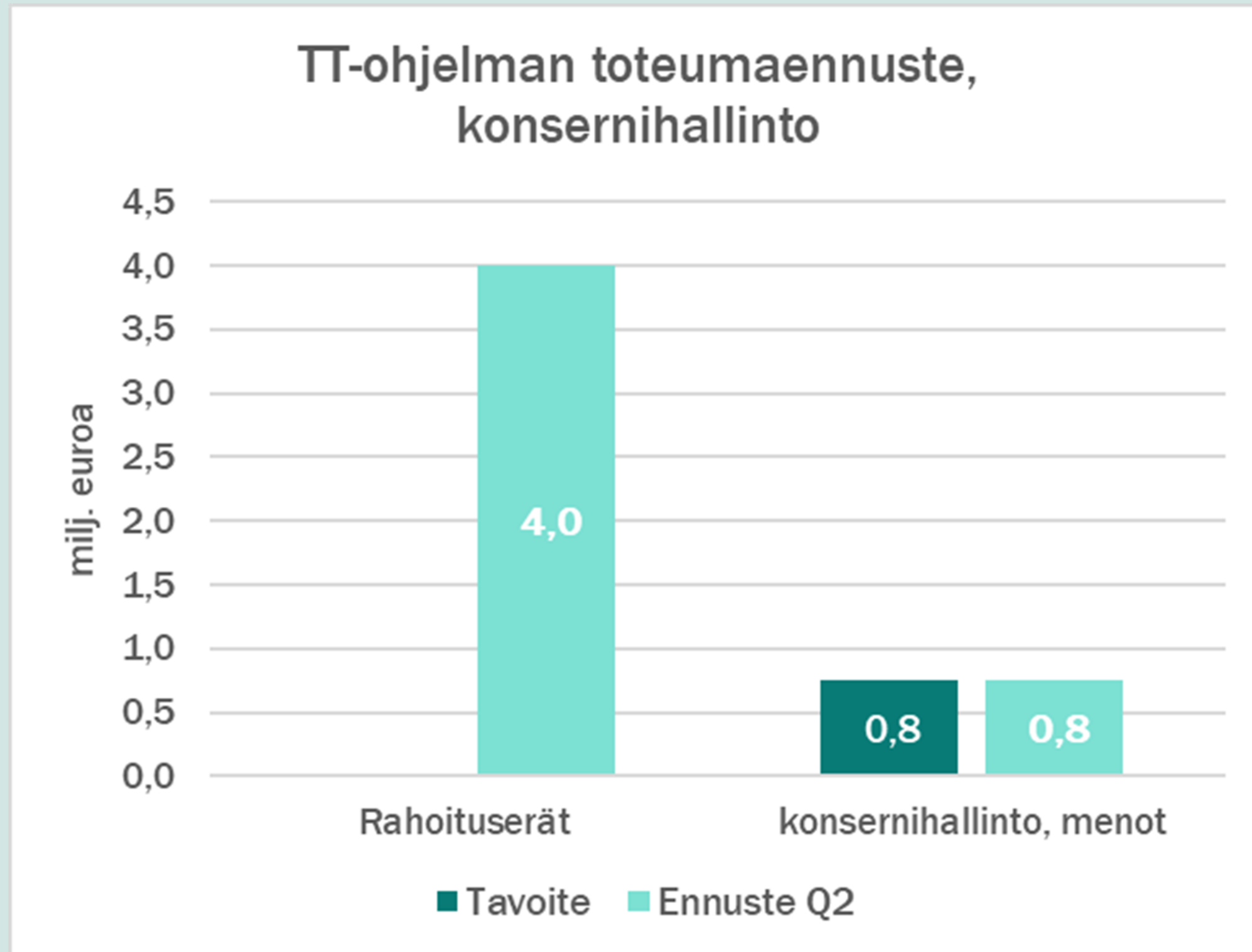
Talouden ennusteeseen vaikuttavat konsernihallinnon määrärahavaroissa olevat kaupunkitasoiset kustannukset, joiden ei ennusteta toteutuvat varauksiensa mukaisesti (-3,3 milj. euroa). Lisäksi lisätalousarviossa puretaan konsernihallinnosta kaupunkitasoiset järjestelyvaraerävaraukset 1,7 milj. euroa. Lahden Tilakeskuksen määrärahoissa on varauduttu kustannustasoon, joka ei tule ennusteen mukaan toteutumaan alentuneen inflaation ansioista. Kustannuksiin vaikuttaa myös mainittu investointiohjelman muutos. Lahden Tilakeskuksen toiminnan menoja arvioidaan säästyvän 6,5 milj. euroa.

Konsernihallinnon ennuste parantaa Lahden kaupungin toimintakatetta 15,6 milj. euroa ja tulosta 17,2 milj. euroa. Kokonaisennuste sisältää kertaluonteisia käyttöomaisuuden myyntivoittoja 2,0 milj. euroa.

Toiminnan katsauksen kooste

- Työterveyshuollon palveluntuottajan vaihdokseen valmistautuminen on edellyttänyt kaikkien työterveyteen ja varhaiseen välittämiseen liittyvien prosessien päivittämistä ja uudenlaisten toimintatapojen valmistelua. Mehiläinen Oy aloitti palveluntuottajana 1.4.2024. Esihenkilöiden Kompassityökalu työkykyjohtamisen tueksi saatiin käyttöön hieman myöhemmin.
- Työhyvinvointikyselyn toteutettiin helmikuussa.
- Virka- ja työehtosopimukseen liittyvät järjestelyeriin liittyvät neuvottelut toteutettiin kevään aikana, kaikkien sopimusalojen osalta päästiin yksimieliseen neuvottelutulokseen.
- Omaehtoisen hyvinvoinnin tukemiseen Edenred saatiin käyttöön toukokuun lopussa. Tuki nostettiin maksimiin 400 e (verovapaan etuuden raja).
- Jämerä-projektin (talouden tietojärjestelmä uudistus) toteutusvaihe on käynnissä, käyttöönotto on 1.1.2025. Raindance budjetoitijärjestelmä käyttöönotettiin 1.3.2024.
- Omaisuuden tuoton lisäämiseen liittyviä selvitystöitä on ohjattu ja valmisteltu kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn.
- Perustietotekniikan kilpailutuksessa on tehty hankintapäätös 12/2023. Päätöksestä on kuitenkin jätetty valitus markkinaoikeuteen, joten uuden sopimuksen mukaisen palvelun käyttöönotto viivästyy.
- Keväällä asumisen markkinoinnin kolmevuotinen kampanja jatkui ja siihen osallistuivat lähes kaikki Päijät-Hämeen kunnat.
- Luonto ja sen monimuotoisuus on ollut aiheena kesäkuussa käynnistyneessä kampanjassa Ilman pölyttäjiä emme pärjää.
- Kaksi kertaa vuodessa ilmestyvä Kaupunkilainen-tiedotuslehti jaettiin keväällä kaikkiin koteihin Lahdessa.
- Työllisyyspalvelujen verkkosivuja on valmisteltu ja viestintäsuunnitelmaa laadittu.
- Kaupunki on ostanut Suurhalli–Messuhalli-kiinteistön Spatium Toimitilat Oy:lta ja myynyt vastaavasti Tikkula-kiinteistön Spatium Toimitilat Oy:lle.
- Toimitilaohjelma hyväksyttiin konserni- ja tilajaostossa 2.4.2024.

Talouden tasapaino-ohjelma

Menojen vähentäminen

Ennuste -0,75 milj. euroa (tavoite -0,75 milj. euroa*)

Vuodelle 2024 suunniteltuja toimenpiteitä

- Tietojärjestelmien ja perustietotekniikan kilpailutus
- Toiminnan tehostaminen: henkilöstökulut, palveluiden ostot ja projektit
- Toimitilojen ylläpidonpalvelujen ja kunnossapidon supistaminen

Rahoituserät

Ennuste +4,0 milj. euroa. Talouden tasapaino-ohjelman tavoitteet kohdentuvat vuosille 2025-2027, mutta toimenpiteet vaikuttavat jo vuonna 2024.

Vuodelle 2024 suunniteltuja ja toteutettuja toimenpiteitä

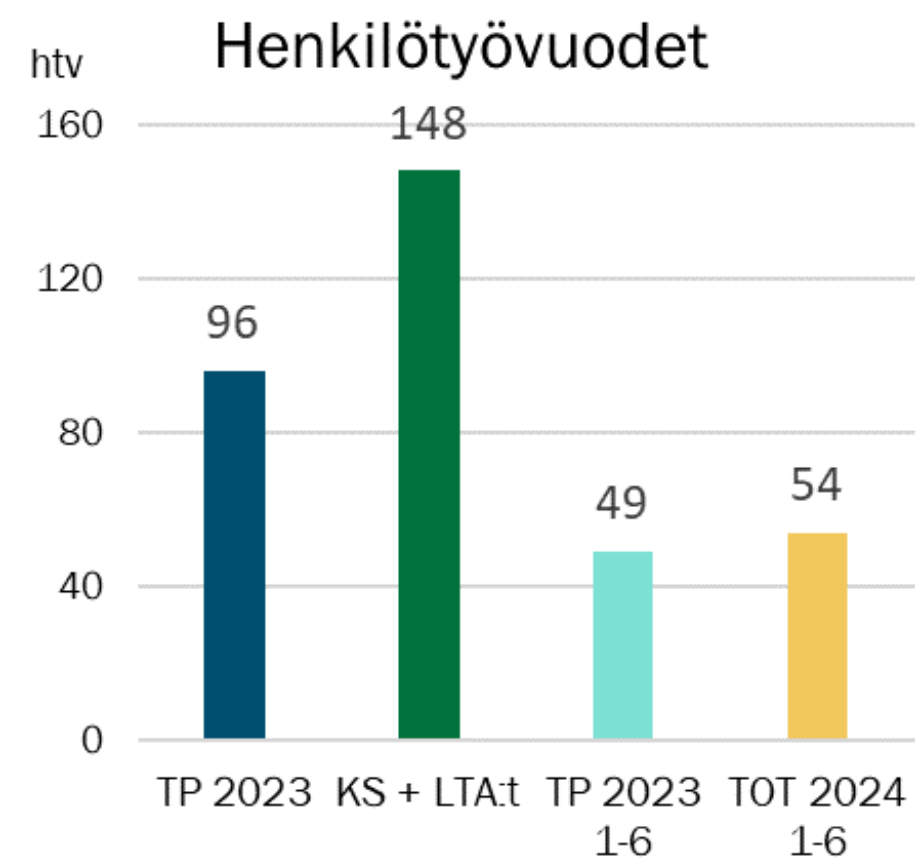
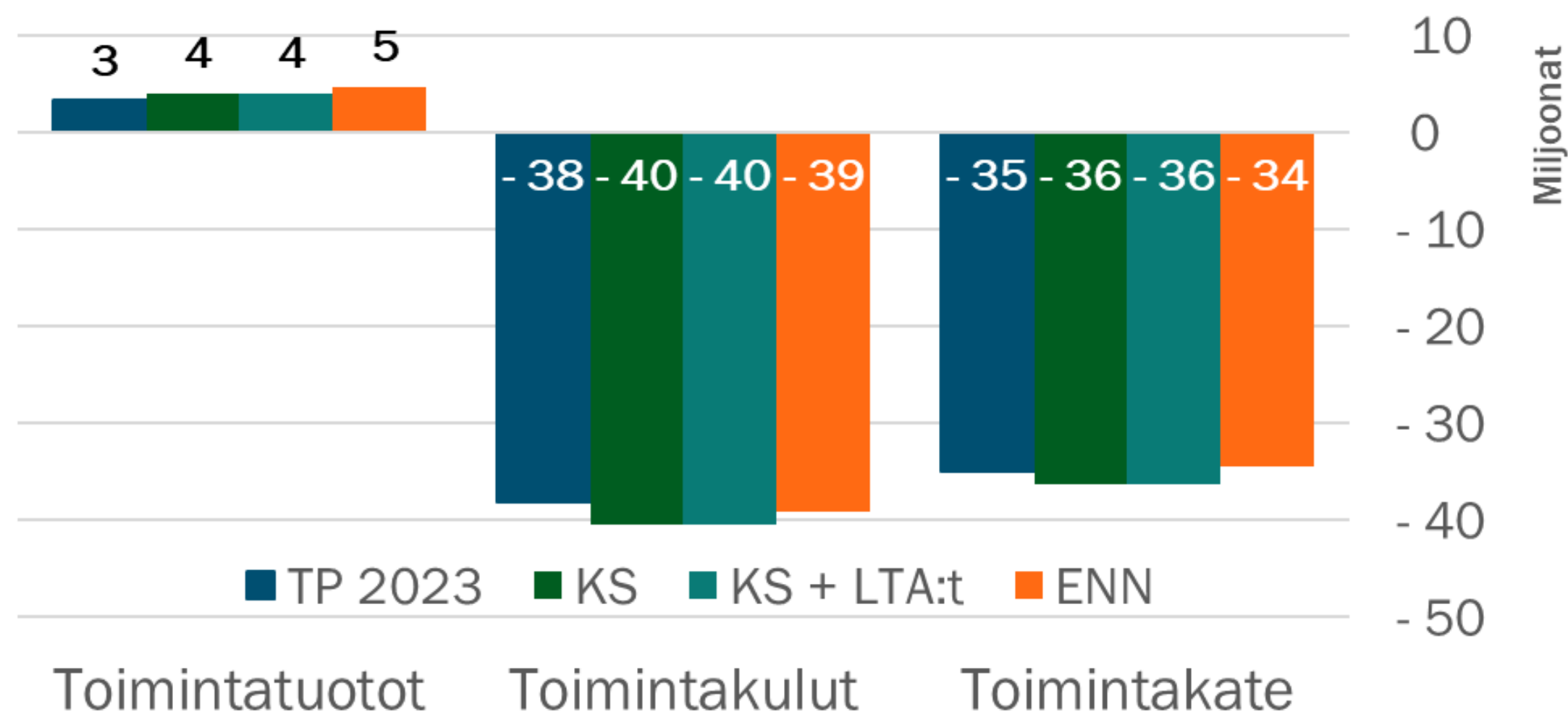
- Sijoitustoiminnan aloittaminen (KH 16.9.2024)
- Lainakannan alentaminen
- Määräaikaistalletukset

* alkuperäisestä 50 000 euroa elinvoiman palvelualueen tavoitteita

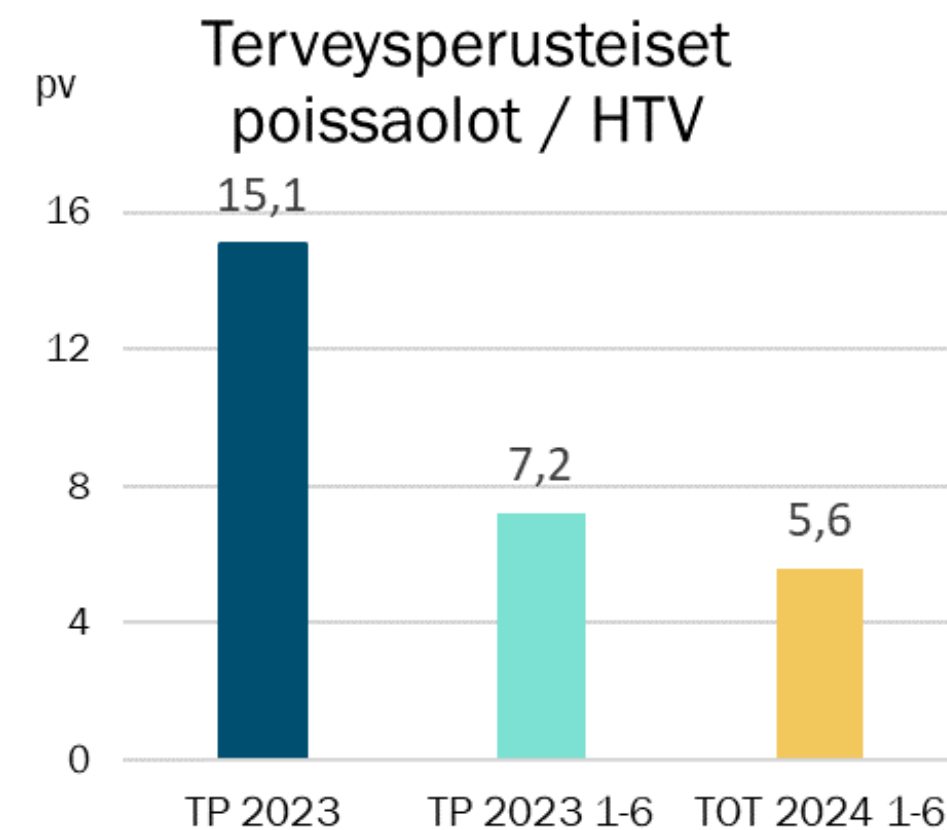
Elinvoiman palvelualue

Elinvoimajohtajan katsaus

Lisäksi työllistettyjä TP 2023 82htv, KS + LTA:t 106htv, TP 2023 1-6 44htv ja TOT 2024 1-6 41htv

Palvelualueella kehitys oli monella mittarilla myönteistä, vaikka varsinkin työllisyyden tilanne on ollut vaativa.

Lahden kaupungin organisaatiouudistuksen myötä entisestä elinvoima- ja työllisyyspalvelujen vastuualueesta tuli elinvoiman palvelualue 1.6.2024 alkaen (KV 20.5.2024).

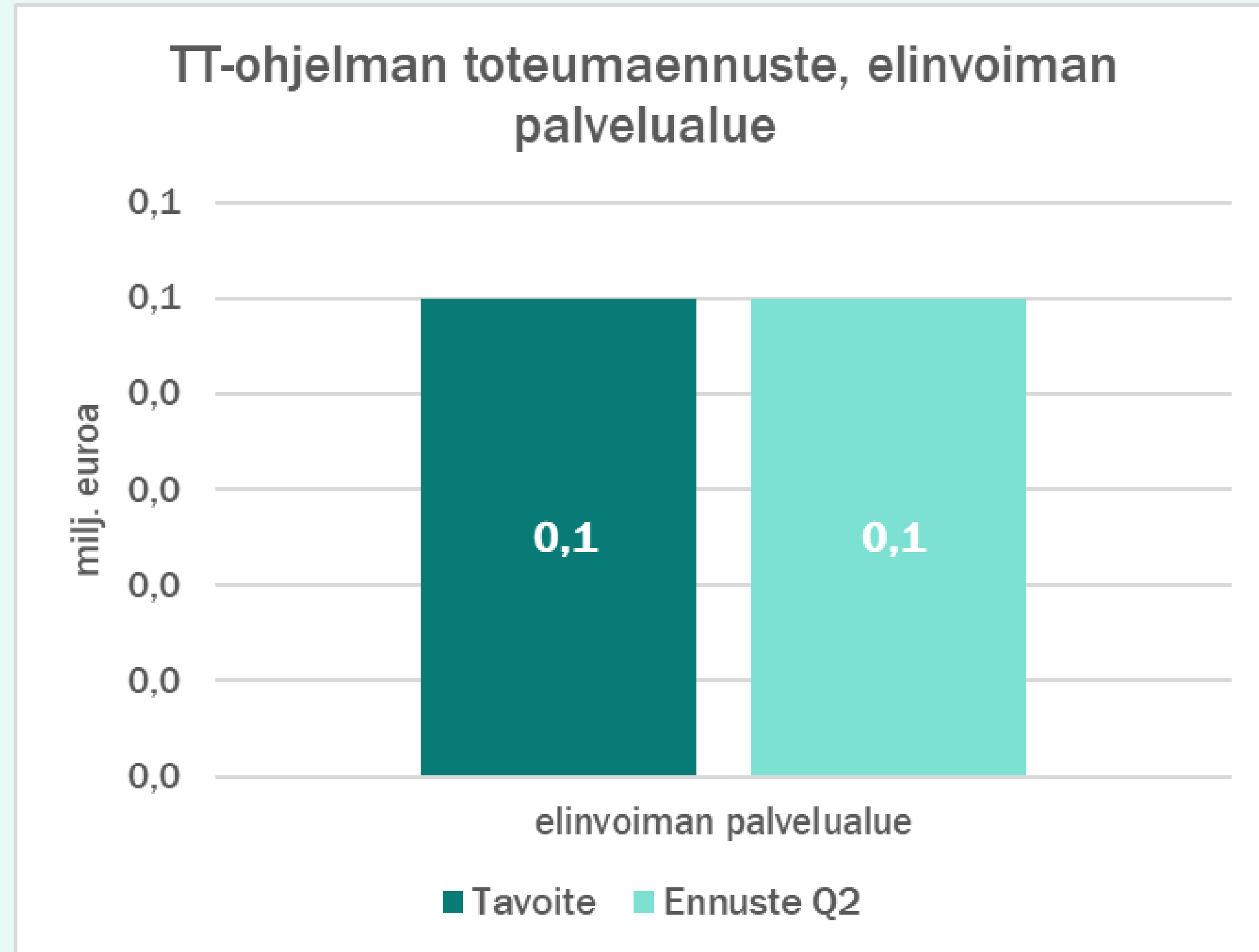
Uudelle elinvoiman palvelualueelle hyväksyttiin toimintasääntö, jossa palvelualueelle nimettiin kaksi vastuualuetta: kasvupalvelut ja työllisyyspalvelut (KH 17.6.2024).

Uutta elinvoiman palvelualueetta johtaa elinvoimajohtaja, joka vaihtui tarkastelukauden päättyttyä.

Elinvoiman palvelualueen talouden näkymään vaikutta merkittävimmin työmarkkinatuen kuntaosuuden positiivinen suunta alaspäin. Kaupungin maksaman osuuden ennustetaan alenevan 1,7 milj. euroa viime vuoden toteumasta. Lisäksi TE-uudistuksen valmisteluun varatut menot eivät toteudu, koska valtion henkilöstö siirtyy kaupungin palvelukseen tosiasiallisesti vasta tammikuussa 2025. Positiivista näkymää tuo myös maahanmuuttotyöstä saatavat korvaukset, joita ennustetaan saatavan yli 1,1 milj. euroa käyttösuunnitelmavaiheessa arvioidusta.

Elinvoiman palvelualueen ennuste parantaa Lahden kaupungin toimintakatetta 1,9 milj. euroa.

Talouden tasapaino-ohjelma

Menojen vähentäminen

Ennuste -0,05 milj. euroa (tavoite -0,05 milj. euroa)

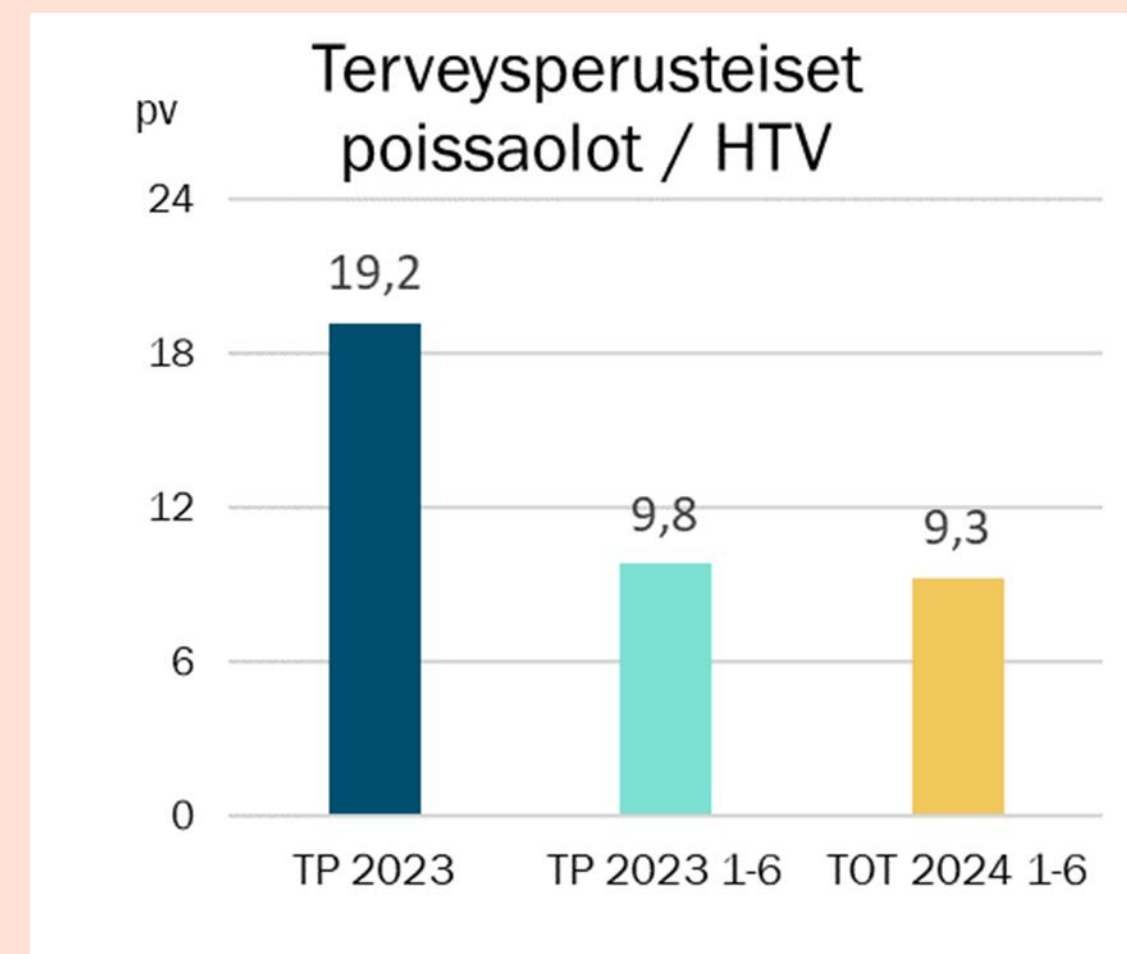
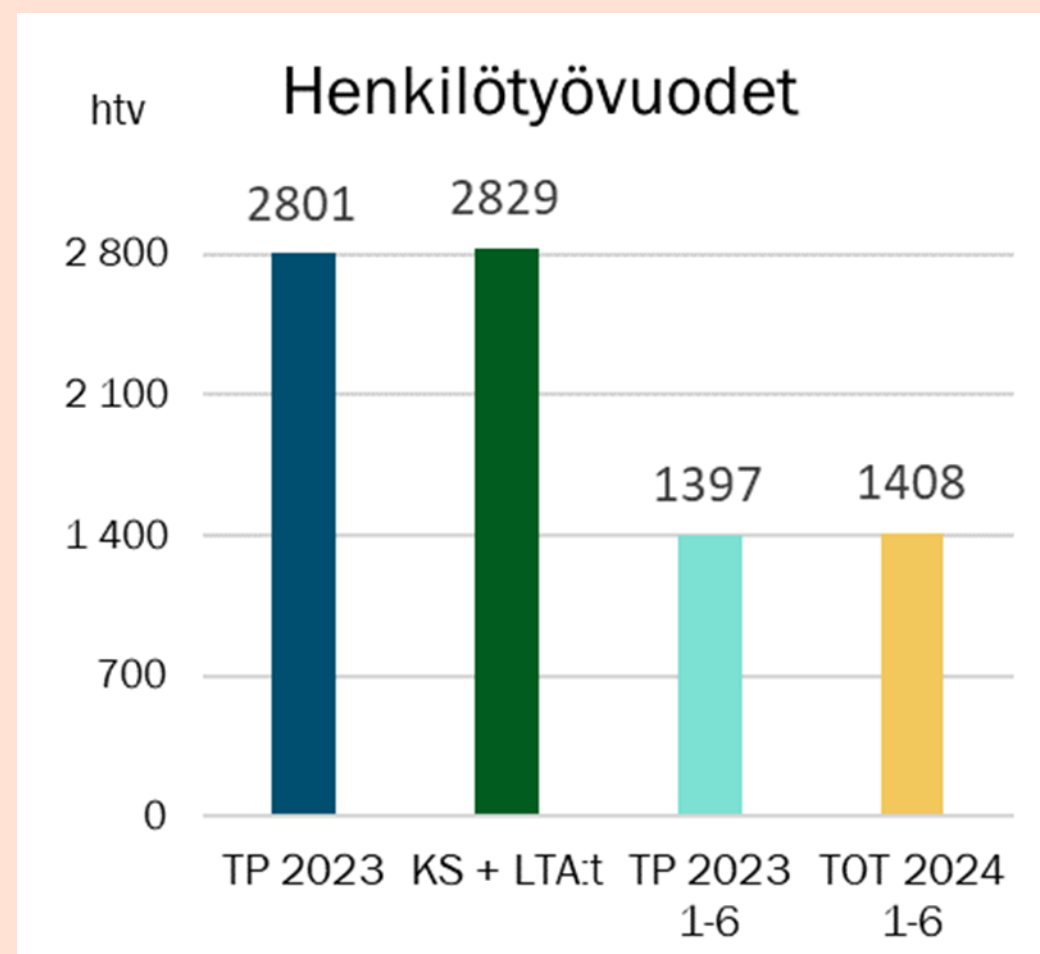
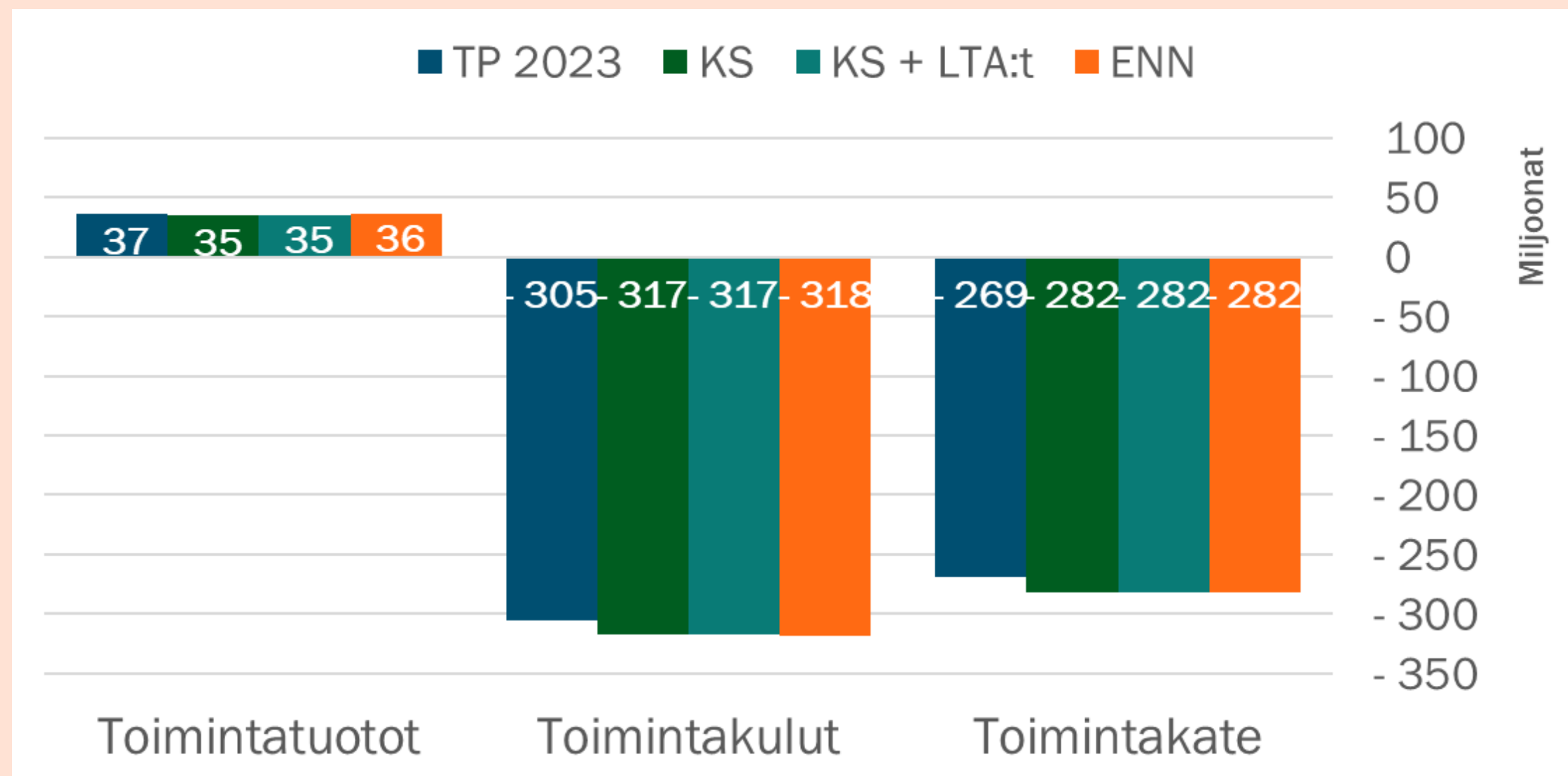
Vuodelle 2024 suunniteltuja toimenpiteitä

- kasvupalvelujen strategististen rahoitusten vähennys

Sivistyksen palvelualue

Palvelualuejohtajan katsaus

Luvut sis. taseyksiköt

- Sivistyksen palvelualueen talouden ennustetaan toteutuvan lähes voimassa olevan talousarvion mukaisena. Toimintatuottojen osalta näkymä on positiivinen ja niiden ennustetaan toteutuvan ennakoitua hieman parempana. Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan hieman suurempana voimassa olevaan talousarvioon nähden työehtosopimukseen perustuvien järjestelyvaraerien johdosta. Toimintakulujen osalta esiintyy lievää epävarmuutta, koska palvelujen hintojen korotukset ovat toteutuneet osittain talousarviossa arvioitua suurempina ja perusopetuksen kotikuntakorvauksen perusosaan on tehty kesällä korotus. Kaupunginhallituksen edellyttämät lisäsäästöt sivistyksen palvelualueelle saattavat tehdä loppuvuodesta haastavan.

- Lahden kaupunginorkesterin talouden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena.
- Lahden kaupunginteatterin talouden ei ennusteta yltävän tulostavoitteeseen. Syksyn myynti tulee ratkaisemaan alijäämän suuruuden.

Toiminnan katsaus yksiköittäin 1/4

Sivistyspalvelujen seudullinen kehittäminen

- Sivistyspalvelujen eri sektoreiden seudullista kehittämistä toteutetaan Päijät-Hämeen kuntaverkostossa kuntien yhteistoimintasopimukseen pohjautuen. Kuntien yhteistä kehittämistoimintaa koordinoidaan sivistyksen palvelualueella toimivan seudullisen kehittämisen yksikössä. Kuntien sivistyspalveluista vastaavat viranhaltijat ovat kokoontuneet kuukausittain säännöllisesti yhteisten asioiden äärelle. Ulkopuolista rahoitusta saaneet kuntien yhteiset kehittämiskohteet ovat olleet sitouttava kouluyhteistyö: koulupoissaoloihin puuttumisen malli (OKM), esi- ja perusopetuksen digitalisaation toimintasuunnitelman jalkauttaminen esi- ja perusopetuksen koulujen arkeen (OPH), varhaiskasvatuksen digitaalisen arviointijärjestelmän (VALSSI) käyttöönoton tukeminen (OKM), etävälitteisesti toteutettavan seudullisen opetuksen eli verkostoperuskoulumallin pilotointi seutukunnan alueelle (Kuntaliitto) sekä nuorisoalan alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittäminen (AVI).

Varhaiskasvatuspalvelut

- Varhaiskasvatuspalveluissa toteutettiin alkuvuonna 2024 seudullinen esiopetuksen arviointikysely huoltajille, henkilöstölle ja lapsille. Velvoitetta kolmitasoisen tuen järjestämisestä varhaiskasvatuksessa oleville lapsille toteutetaan. Varhaiskasvatuspalvelut jatkaa hyväksytyt palveluverkkosuunnitelman mukaista päiväkotiverkoston kehittämistä. Palvelusetelisääntökirjaa päivitettiin ja se on voimassa 1.8.2024 alkaen. Päivityksen yhteydessä tukea yksityisille palveluntuottajille korotettiin. Varhaiskasvatusmaksuihin toteutetaan lainsäädännön mukaiset indeksitarkistukset 1.8.24 lukien.

Nuorisopalvelut

- Nuorisopalvelujen osallistuja- ja asiakasmäärä on ollut 144 297. Asiakaspalautteen ka. 4,6 (1 – 5) Nuorten työ- ja valmennuspalveluiden asiakkaana on ollut 119 nuorta. Suunnitelmallisesti tuettuja nuoria etsivässä nuorisotyössä, starttivalmennuksessa, oppivelvollisuuden tuessa sekä nuorten psykososiaalinen tuki Dominossa on ollut 586.

Perusopetus

- Perusopetuksen toiminta on toteutunut koulujen vuosisuunnitelmien ja opetussuunnitelman mukaisesti.
- Palveluverkon muutosten valmistelu ja tuki sekä toiminnalliset muutokset ovat toteutuneet suunnitellusti.
- Perusopetukselle kohdennettujen säästövelvoitteiden toteuttamista on edistetty valmistelemalla taloutta tehostavia toimenpiteitä syksyksi 2024 ja vuodelle 2025. Lukuvuoteen 2024-25 kohdistuvia, henkilöstökustannuksia leikkaavia, toimenpiteitä on valmisteltu ja käynnistetty toimeenpanoa. Lisäksi on valmisteltu kustannusten kasvun hillitsemiseksi esim. toimintakulttuurin muutosta tukevia toimenpiteitä.
- Kaupungin strategian kärkitoimenpiteet, jotka koskevat lapsia ja nuoria, ovat edenneet tavoitteiden mukaisesti.

Lukiokoulutus

- Lukuvuosi edennyt opetussuunnitelman ja vuosisuunnitelmien mukaisesti.
- Kaikki opiskelijapaikat täytetty
- Uusien opettajien rekrytoinnit suoritettu onnistuneesti
- OKM:n lausuntopyyntöön hallituksen lukiokoulutusta koskevista linjauksista vastattu

Toiminnan katsaus yksiköittäin 2/4

Liikuntapalvelut

- Liikuntapalveluiden ja perusopetuksen yhteinen projekti "Vaikuttava Move! -polku Lahes " sai rahoituksen Suomi liikkelle- ohjelmasta.
- Lahden Move polku -hankkeen tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia Move!(fyysisen toimintakyvyn seurantajärjestelmä) -mittaustuloksia hyödyntäen, tehostaen toimijoiden välistä yhteistyötä ja arkiliikuntaa lisäten. Hankekauden aikana rakennetaan Lahden Move polku ns. "Lahden malli", jolla yhtenäistetään käytänteitä Lahden kaikilla kouluilla ja terveydenhuollossa.
- Sepäniemenkentän perusparannus on edennyt suunnitelmien mukaisesti ja alue valmistuu syksyllä 2024.
- Patomäen kenttien ennallistaminen edistyy ja kentät ovat pelattavassa kunnossa kesällä 2025.
- Kansainvälisten urheilutapahtumien haku onnistui hienosti ja suur tapahtumia myönnettiin alkuvuoden aikana Lahden kaupungille kolme. Kansainvälinen hiihtoliitto myönsi Lahdelle vuoden 2029 Pohjoismaisten hiihtolajien maailmanmestaruuskilpailut. Kansainvälinen veteraaniurheiluliitto (IMGA) myönsi meille Winter World Masters Games kilpailut vuodelle 2028. Lisäksi Lahdessa järjestetään syksyllä 2025 Spartan Obstacle race:n Euroopan mestaruuskilpailut.
- Liikuntapaikkasuunnitelma on nyt valmistunut ja strateginen asiakirja siirtyä lautakunnan kautta valtuustoon hyväksyttäväksi.

Kulttuuripalvelut

- Lahden Lasten Talvikarnevaalit järjestettiin 41. kerran 27.1.–18.2.2024 teemalla Kummallinen talvi. Talvikarnevaalit ovat osana Kirsi Kunnas 100 –juhlavuotta. Ohjelmakokonaisuuksia eri taiteen aloilta oli yhteensä n. 30 ja esityksiä festivaalien aikana toteutettiin ennätyksellisesti yli 100. Näistä 14 oli loppuunmyytyjä esityksiä. Yhteensä esityksissä vieraili n. 9300 kävijää.
- Lahden Nuorisoteatteri toteutti keväällä kaksi produktiota: Paula Norosen kirjoihin perustuva Yökoulu ja hirveä hammaskeiju (kantaesitys, sovitus ja ohjaus Sanna Heiskanen) ja Johanna Sorjosen kirjoittama Sydänääniä (ohjaus Väinö Weckström).
- Kulttuuripalvelut vastasi yhteistyössä kansalaisjärjestöjen ja seurakunnan kanssa kansallisen veteraanipäivän juhlallisuuksista 27.4.2024.
- Kesällä kulttuuripalvelut työllisti yhteensä 25 nuorta. Heidän kanssaan toteutettiin Lahden Kesänäyttämön 27. produktio, joka on Anna-Mari Kähärän säveltämä ja Laura Ruohosen kirjoittama musiikinäytelmä Yökyöpelit. Yökyöpeleistä esitettiin yhteensä 12 näytöstä Pikkuteatterilla kesä-heinäkuussa, jotka keräsivät yhteensä 1.500 katsojaa.
- Heinä-elokuussa Orkester Norden -nuoriso-orkesteri kokoontui Lahdessa. Orkesterin rahoituksen muuttua tänä kesänä orkesteriin valittiin vain 30 muusikkoa. Orkester Norden yhdisti voimansa Sinfoniaorkesteri Vivon kanssa ja näin muodostui lähes 100 soittajan nuoriso-orkesteri. Tämä kokoonpano esiintyi Mikkelin Musiikkijuhlilla 6.8. sekä Sibeliustalossa Lahdessa 7.8. Orkesterin organisaatiosta vastaa Suomen Lions ry yhteistyössä Lahden kaupungin kulttuuripalveluiden kanssa.

Wellamo-opisto

- Toteutettu vapaan sivistystyön mukaista opetusta eri aineissa eri ikäryhmille sekä lasten ja aikuisten taiteen perusopetusta, aktivoivaa toimintaa, koulujen kerhotoimintaa ja maksutonta digineuvontaa. Ajalla 1.1.-31.7. toteutunut opetustuntimäärä 26 293 ja käyntimäärä 87 304.
- Aloitettu uudet hankkeet erillisrahoituksella: Erasmus liikkuvuus, Voi hyvin! ja opintoseteliavustus.
- Lukuvuoden 2024-2025 opetusohjelma on valmisteltu ja julkaistu 18.6. sekä aloitettu markkinointi. Suunniteltu opetustuntimäärä on 52 693.

Toiminnan katsaus yksiköittäin 3/4

Kaupunginmuseo

- Annettu 308 lausuntoa ja kannanottoa rakennetusta ja arkeologisesta kulttuuriperinnöstä. Maastotarkastuksia, katselmuksia ja neuvonta-käyntejä on tehty yhteensä 100.
- Mastolassa Retroa vai romua -näyttely. Esitystekniikkaa ja kalustusta uusittiin. Kudos-verkoston kanssa edistettiin Maia -hanketta. Yle 100 -näyttelyä suunniteltiin. Historiallisen museon perusnäyttely ja näyttely Kotiin - Karjalan kaikuja ja kuvia avattiin 5. ja 6. kesäkuuta. Hiihtomuseossa suunniteltiin Lumi ja lumileikit -näyttelyä. Worldloppet-hiihtomaratonena käsittelevä ilmiövitriini valmistui. Mäkihyppy-simulaattorin uusimista vietin eteenpäin. Malvassa esillä näyttelyt: Tulevaisuuden puutarha, Katseen takana, Jeremy Shaw: Jaksoton järjestelmä, Määränpää, LAB:in keväänäyttely, Eläimellistä. Valmistelussa näyttelyt: Pauliina Mäkelä, Kaarlo Stauffer, Ilkka Halso, Salpauksen kultaseppämestarit sekä vuosien 2025–2027 näyttelyt.
- Asiakkaita tammi-kesäkuussa: Malva 31 282, Mastola 6 582 ja Hiihto-museo 13 556. Historiallisen museossa kesäkuun aikana 5 239 henkeä. Historiallisessa museossa näyttelyiden lisäksi monia tilaisuuksia, konsertteja, tapahtumia sekä taiteilija- ja yleisöopastuksia.
- Muistot liikkeeksi -hankkeessa on toteutettu liikunnallisia harjoituksia. Malvassa avoimia työpajoja, kuraattorikierroksia, 3 taidetyöpajaa, 4 konserttia ja 2 Tanssien teokseen interaktiivisia esityksiä, VJ+DJ esitys, 2 lasten opastuksia, yleisöopastuksia 2 kertaa viikossa, Wellamo-opiston kursseja, työpajoja yrityksille ja kulttuurikäyntejä 7. luokkalaisille. Ovi Kummaan 5. kerran. Maakunnallista Häärimmäisen salainen -etä-opastushanketta eskari-ikäisille kehitettiin Päijät-Hämeen liiton kanssa.
- Kokoelmia julkaistu Finna.fi:ssa yhteensä 18 141 nimikettä.
- Hiihtomuseon kokoelmiin otettiin 4 hankintaerää ja yksi arkistoerä, julistekokoelmiin 4, kulttuurihistoriallisiin kokoelmiin 9 ja kuvakokoelmiin 5 hankintaerää ja 2 arkistokokonaisuutta. Radio- ja tv-museon kokoelmiin 3 hankintaerää. Malvan taidekokoelmaan 11 ja Lahden kaupungin taidekokoelmaan 13 hankintaerää. Malvan kokoelmista lainattiin ulkopuolisiin näyttelyihin 11 teosta.

Osallisuus- ja hyvinvointi

- Palveluyksikölle kuuluvien osbu-ideoiden toteutus (41 kpl) ja uuden kierroksen 2025-2026 valmistelua ja suunnittelua
- Uuden digitaalisen osallisuusalustan (Go Vocal) käynnistäminen yhdessä kirjaston ja kaupunkiympäristön kanssa
- Vuosiavustuksia myönnettiin 71 yhdistykselle.
- Järjestetty keväällä perusopetuksen 4-9-luokkalaisille vape- ja nikotiinipussikampanja ja oppitunti, jonka pohjana tiktokkaajien video, Kevään aikana on ollut verkostoyhteistyönä monenlaisia tapahtumia esim. mielenhyvinvointitapahtuma On ok ettei aina ole ok, jossa 120 kävijää ja lähiturvallisuuden somekampanja 27.5.-31.5.
- Monitoimikeskus Takataskun toiminnassa ja henkilöstöresursseissa muutoksia palkkatukilinjauksista johtuen. Takataskun palveluita käyttää arkisin n. 200-300 henkilöä. Takataskun kävijöille toteutettu asiakaskysely, johon saatiin 89 vastausta. Takatasku työllistää kuusi kesätyöntekijää.
- Kumppanuuspöytien toimintamallin arvioinnin työpajojen ja kyselyiden toteutus. Lähidemokratiamallin arviointi vuoden 2023 ja 2024 tulosten pohjalta. Kumppanuuspöytien toimintamallin jatkoesitys päätökselle.
- Kumppanuuspöydät ovat toimineet suunnitellusti ja olleet aktiivisia. Tapahtumia järjestettiin alueilla 14 kpl, joissa yhteensä yli 3200 osallistujaa. Nuorisotapahtuma Älä ragee, järjestettiin yhdessä nuorisopalveluiden, seurakunnan ja Lahden Ensi- ja turvakodin kanssa. Lisäksi kumppanuuspöydät osallistuivat talouden vaikutusten arviointiin kesäkuun talousarvioseminaarissaan.
- Osallistuttu hyvinvointialueen yhdyspintatyöhön ja työryhmiin. Laadittu tuleviin hyte-neuvotteluihin Lahden kaupungin vastaus. Osallistuttu alueellisen hyvinvointikyselyn rakentamiseen ja laadittu kuntakohtaiset kysymykset. Kaupunkitasoisen hyvinvointiryhmän koordinointi.
- Senioreiden digitaitoprojektin kilpailutus ja jatko syksystä 2024 eteenpäin
- Vanhusneuvostolla verkostoitumista valtakunnallisesti muiden verkostojen kanssa. Avoin vanhusneuvoston kokous.

Toiminnan katsaus yksiköittäin 4/4

Kirjasto

- Kirjaston kävijä- ja lainamäärät ovat olleet alkuvuoden kasvussa edelliseen vuoteen verrattuna.
- Useissa lähikirjastoissa on ilmennyt häiriökäyttäytymistä. Mukkulassa omatoimikirjaston käyttöä rajoitetaan yhä.
- Kansallinen e-kirjasto otettiin käyttöön Lastu-kirjastoissa
- Seudulliset aineistokuljetukset kilpailutettiin uudeksi nelivuotiskaudeksi keväällä 2024

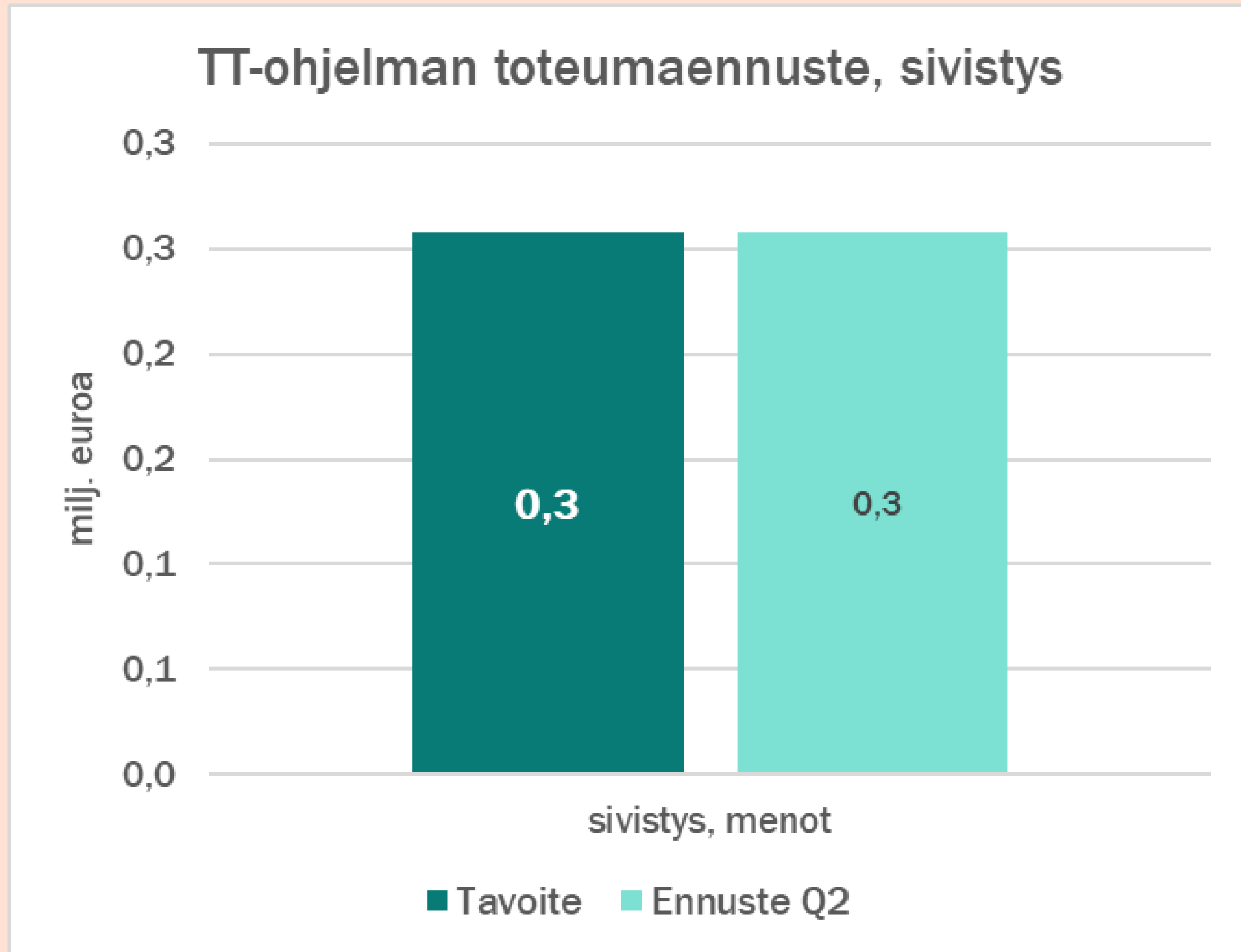
Lahden kaupunginteatteri

- Liikevaihto on kesäkuun lopussa 36,3 % kun se viime vuonna vastaavana ajankohtana oli 45,9 %. Liikevaihto on siis alempi kuin edellisenä vuonna, jolloin jäätiin myös alle asetetun liikevaihtotavoitteen.
- Teatterin uusi brändi ja syksyn ohjelmisto on julkaistu. Strategiatyötä on valmisteltu yhdessä henkilöstön kanssa.
- Vuoden 2023 alijäämän johdosta on laadittu suunnitelma kustannustason alentamiseksi ja asiakasmäärän kasvattamiseksi.
- Teatterin laajemman peruskorjauksen hankesuunnittelu on käynnissä.
- Yllättävien sijaistusten ja paikkausten vuoksi henkilöstökuluissa on jonkin verran ylityspainetta. Suunniteltujen toimenpiteiden ja uuden ohjelmiston odotetaan lisäävän syksyllä katsojamäärää ja kasvattavan liikevaihtoa. Tämän hetkisen arvion mukaan tulostavoitteeseen ei tulla pääsemään. Syksyn myynti tulee ratkaisemaan alijäämän suuruuden.

Lahden kaupunginorkesteri

- Tammikuussa orkesteri vieraili maailmankuulussa konserttitalossa Concertgewouwssa Amsterdamissa. Konsertti oli loppuunmyyty.
- Alkuvuodesta tallennettiin audio ja video MTV3 Hockey Night – ohjelmaan tunnussäveleksi. Heillä on oikeus esittää tallennetta 31.5.2025 saakka.
- Kausi 2024-2025 julkaistiin 11.4. Kausi on Dalia Stasevskan viimeinen ylikapellimestarikausi.
- Uudet nettisivut julkaistiin uuden kauden yhteydessä.
- Verkkokonserttien kamerakaluston uusinta on käynnissä, ensimmäinen lähetys uusilla laitteilla on 1.5. vappukonsertista. Vanhat kamerat tulivat tiensä päähän - hankittu vuonna 2006.
- Lipputoimittajan kilpailutus päättyi Lippu.fi toimittajaan. Syksystä 2024 lähtien Sibeliustalolla ja Sinfonia Lahdella on eri lipputoimittaja.
- Lipunmyynti on tällä hetkellä edennyt asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Sibeliuksen festivaalin ennakkomyynti edellisvuotta paremmalla tasolla.

Talouden tasapaino-ohjelma

Menojen vähentäminen

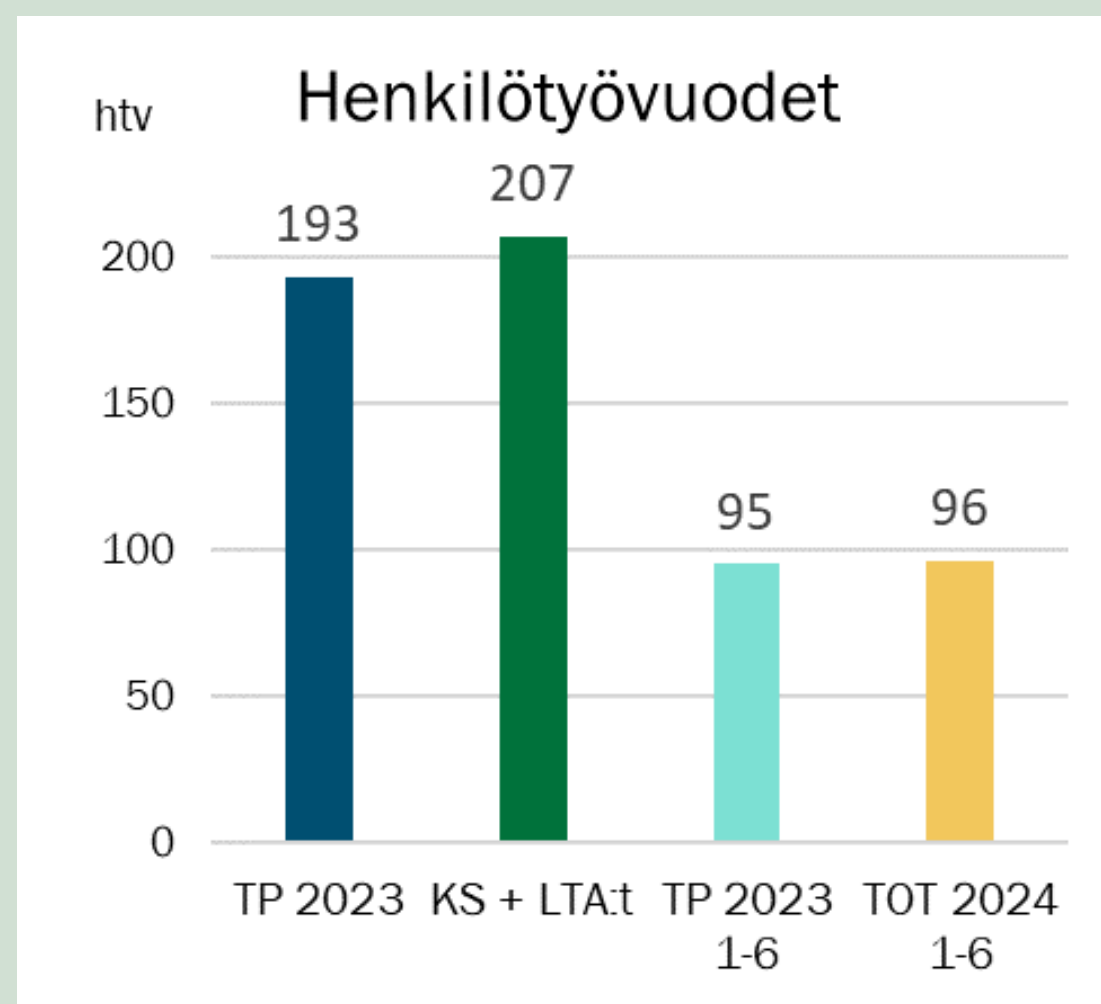
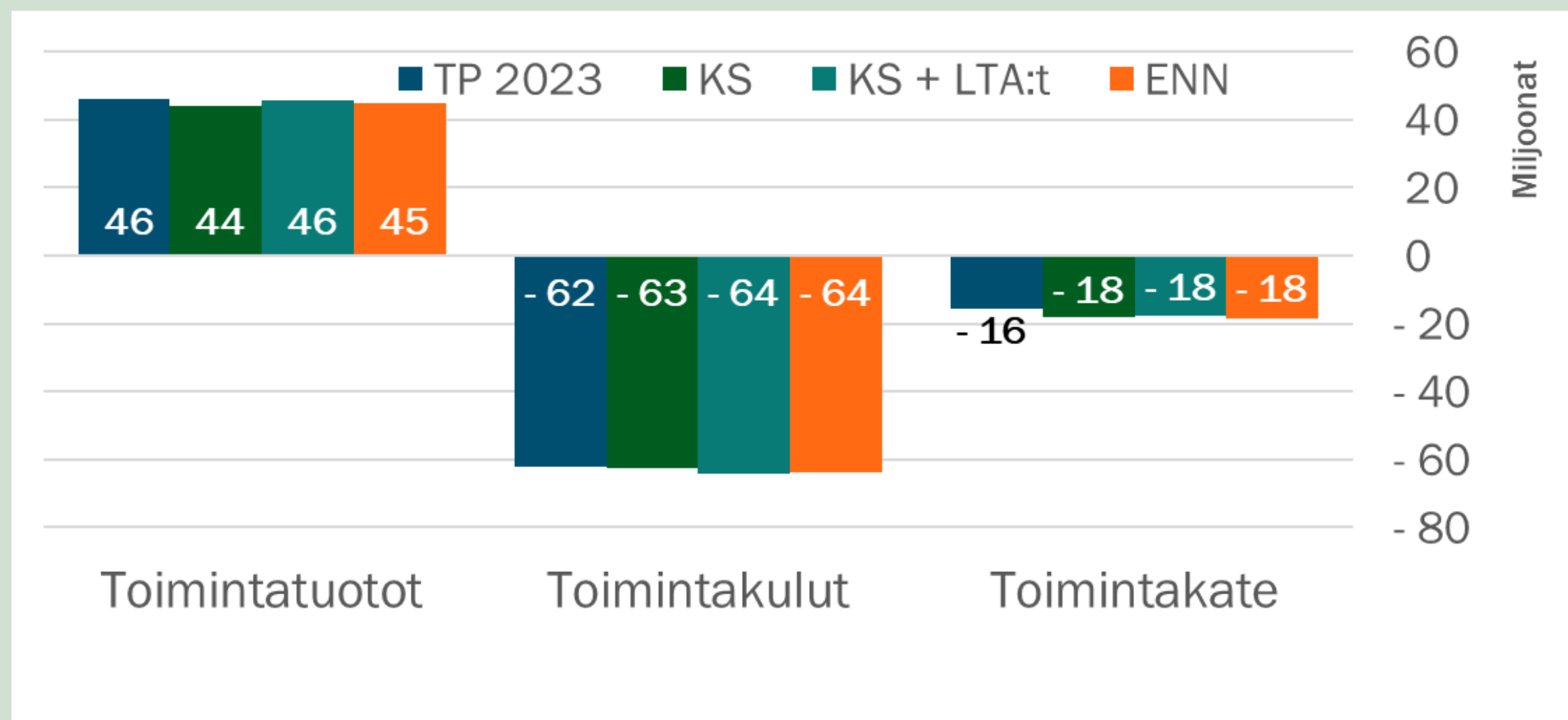
ennuste -0,26 milj. euroa (tavoite -0,26 milj.)

- Sivistyksen palvelualueelle kohdistuu toiminnan ja talouden sopeuttamistavoitteita vuosille 2024-2027 yht. 6,1 milj. euroa
- Vuodelle 2024 asetettuja toimenpiteitä on 0,26 milj. euroa
- Toiminnan tehostamiseen tähtäävien toimenpiteiden ennustetaan toteutuvan suunnitelman mukaan. Varhaiskasvatuksen avoimen kerhotoiminnan supistaminen toteutetaan syksystä 2024 alkaen lautakunnan tekemän päätöksen mukaisesti. Säästötavoite kerhotoiminnan muutoksesta on 0,2 milj. euroa. Lisäksi palvelualueen tarvikeostoihin kohdentuu 57 500 euron säästötavoite, jonka ennustetaan toteutuvan suunnitellusti.

Kaupunki- ympäristön palvelualue

Palvelualuejohtajan katsaus

INVESTOINTIMENOT

TOTEUMA-ASTE 30.6.

KIINTEÄ OMAISUUS

13,8 %

JULKINEN

KÄYTTÖOMAISUUS

28,5 %

Toimintatuotot:

- Toimintatuotot ovat ennusteen mukaan alittumassa n. 1,2 miljoonaa euroa. Tulojen alenema johtuu palvelualueiden välisen sisäisen laskutuksen prosessin muutoksesta, jossa sivistyksen palvelualueelta on laskutettu liikunta-alueiden poistot. Muutoksen myötä poistot kirjataan suoraan kohdeyksiköille.
- Joukkoliikenteen lipputulot ovat tammi-kesäkuussa toteutuneet lähes talousarvion tasolla. Joukkoliikennelautakunta on päättänyt lippujen hintojen korotuksista 7.8.2024 alkaen.

Toimintakulut:

- Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan n. -0,4 milj. talousarviota pienempänä. Henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen ennustetaan alittavan talousarvion.
- Ennusteessa on huomioitu 1.6. alkaen maksuun tulleet työehtosopimukseen perustuvat järjestelyvaraerät, jotka on kohdennettu vastuualueille sovitun mukaisesti. Niihin talousarviossa 2024 keskitetysti varatut varat tullaan siirtämään palvelualueille loppuvuoden lisätalousarviossa.

Toiminnan kuvaus

TONTTIEN
LUOVUTUS

21 kpl

(Vuosiarvio: 50)

MAANVUOKRA-
SOPIMUKSET

5 285 kpl

(Tavoite: 5 330)

RAKENNUSLUVAT

380 kpl

(Vuositavoite: 1 000)

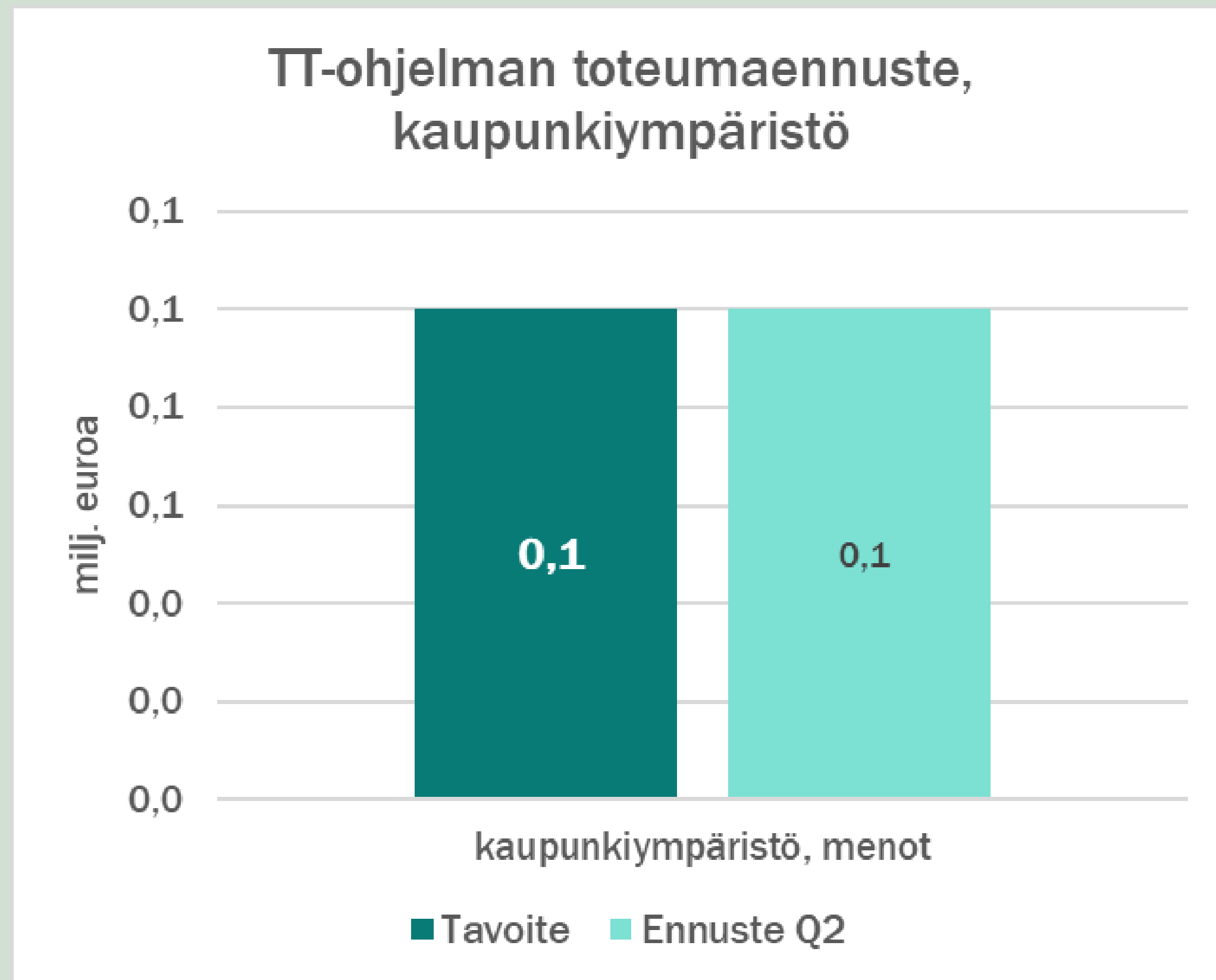
JOUKKOLIIKENTEN
MATKAT

4 086 549 kpl

(Vuosiarvio 8,0 milj.)

- RenGas asemakaava on lainvoimainen.
- Pippon III-vaiheen asemakaavan ehdotusvaihe päättyi. Tarkistusten jälkeen asemakaava hyväksyttäväksi (2025 ensimmäinen neljännes).
- Keskustavisio on hyväksytty 20.5.2024. Lahden Suunta -työssä ehdotus on hyväksytty nähtäville ja hyväksymiskäsittely on loppuvuodesta.
- Asuntorakentamisen volyyymi on alle puolet tavanomaisesta markkinoiden epävarmuuden takia. Nousun odotetaan lähtevän liikkeelle 2025-2026.
- Yritysten uusinvestoinnit kasvaneet viimevuotisesta. Woodio Oy, Layher Oy, Metroauto Oy ym. Pienempiä yrityksiä aloittivat uusien toimitilojen rakentamisen keväällä.
- Fazerin makeistehtaan investointipäätös antaa odottaa itseään makeisveropäätöksen johdosta.
- Joukkoliikenteen tammi-kesäkuun matkustajamäärä on ollut 6,2% yli vuoden 2019 vastaavan ajan ja 5,8% yli vuoden 2023 vastaavan ajan
- Liikennöinnin kustannukset ovat kevään lisätalousarvion jälkeen talousarvion mukaiset
- Tammi-kesäkuun lipputulot: Alv-korjattu lipputulomuutos vuoteen 2023 verrattuna noin +0,3 milj. euroa (+5,4%)

Talouden tasapaino-ohjelma

Menojen vähentäminen

ennuste -0,1 milj. euroa (tavoite -0,1)

- Kaupunkiympäristön palvelualueelle kohdistuu toiminnan ja talouden sopeuttamistavoitteita vuosille 2024-2027 yht. 3,0 milj. euroa
- Vuodelle 2024 asetettuja toimenpiteitä on 0,1 milj. euroa
- Talouden tasapaino-ohjelman ennustetaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti vuonna 2024.

Lahti- konserni

Osavuositarkastus
tammi-kesäkuu 2024

Tuloslaskelma

TULOS

8,9

milj. euroa

(2023: 63,5)

VUOSIKATE

65,1

milj. euroa

(2023: 117,7)

1000 euroa	1.1.-30.6.2024	1.1.-30.6.2023	1.1.-31.12.2023
Myyntituotot	192 861	179 635	358 762
Maksutuotot	6 068	5 989	11 401
Tuet ja avustukset	8 876	10 670	15 107
Muut toimintatuotot	16 719	35 094	52 576
Toimintatuotot	224 523	231 388	437 847
Valmistevarastojen muutos	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	317	263	1 843
Palkat ja palkkiot	-119 427	-116 881	-225 795
Eläkekulut	-23 741	-23 166	-45 206
Muut henkilösivukulut	-3 261	-4 618	-8 568
Henkilöstökulut	-146 429	-144 664	-279 568
Palvelujen ostot	-91 731	-87 773	-179 907
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-64 178	-65 581	-122 445
Avustukset	-15 096	-17 210	-35 099
Muut toimintakulut	-33 241	-29 014	-63 506
Toimintakulut	-350 676	-344 242	-678 683
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	-199	-10	-415
TOIMINTAKATE	-126 035	-112 601	-241 251
Verotulot	133 746	167 661	303 358
Valtionosuudet	60 762	65 303	131 528
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 346	-2 622	-12 192
VUOSIKATE	65 128	117 742	181 443
Poistot ja arvonalentumiset	-56 244	-54 244	-115 901
Satunnaiset erät	-11	39	554
TILIKAUDEN TULOS	8 873	63 536	66 096
Tilinpäätössiirrot	0	0	-276
Tilikauden verot	-2 307	-2 201	-3 288
Laskennalliset verot	-3 759	-274	-2 047
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-686	-21	-233
TILIKAUDEN YLJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ	2 122	61 040	60 252

Rahoituslaskelma

INVESTOINTI- MENOT

-37,5

milj. euroa
(2023: -48,1)

LAINAKANNAN MUUTOKSET

-10,4

milj. euroa
(2023: -11,7)

TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA

22,5

milj. euroa
(2023: 45,4)

RAHAVAROJEN MUUTOS

16,6

milj. euroa
(2023: 77,4)

1000 euroa	1.1.-30.6.2024	1.1.-30.6.2023	1.1.-31.12.2023
<u>Toiminnan rahavirta</u>	60 080	93 575	154 523
Vuosikate	65 128	117 742	181 443
Satunnaiset erät	-11	39	554
Tilikauden verot	-2 307	-2 201	-3 288
Tulorahoituksen korjauserät	-2 730	-22 005	-24 185
<u>Investointien rahavirta</u>	-37 547	-48 146	-103 044
Investointimenot	-66 922	-51 336	-133 435
Rahoitusosuudet investointeihin	0	107	680
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	29 374	3 084	29 711
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	22 533	45 429	51 479
<u>Rahoituksen rahavirta</u>			
<u>Antolainauksen muutokset</u>	110	-19	554
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	110	-19	554
<u>Lainakannan muutokset</u>	-10 430	-11 759	-32 171
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 850	6 206	75 506
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	999	-6 325	-106 454
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-14 279	-11 639	-1 223
Oman pääoman muutokset	-31	-35	9 208
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>	4 416	6 203	-30 797
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	50	-389	593
Vaihto-omaisuuden muutos	2 474	991	-1 990
Saamisten muutos	28 519	34 546	-1 814
Korottomien velkojen muutos	-26 626	-28 945	-27 586
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-5 935	-5 610	-53 206
<u>Rahavarojen muutos</u>	16 598	77 356	-1 726
Rahavarat 31.12.	313 880	374 638	297 282
Rahavarat 1.1.	297 282	297 282	299 008

EDELLISTEN
TILIKAUSIEN
YLIJÄÄMÄ

435,5

milj. euroa
(2023: 374,4)

VIERAS PÄÄOMA
PITKÄAIKAINEN

1 135,6

milj. euroa
(2023: 1 167,6)

OMAVARAISUUS
-ASTE

39,3 %

(2023: 38,40%)

VIERAS PÄÄOMA
LYHYTAIKAINEN

188,0

milj. euroa
(2023: 204,9)

1000 euroa

1.1.-30.6.2024 1.1.-30.6.2023 1.1.-31.12.2023

VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	78 355	79 376	80 995
Aineelliset hyödykkeet	1 633 073	1 628 756	1 651 651
Sijoitukset	132 270	126 093	129 515
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 250	2 153	1 913
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	9 566	9 062	12 040
Saamiset	55 708	47 948	84 228
Rahoitusarvopaperit	226 194	264 589	143 408
Rahat ja pankkisaamiset	87 686	110 049	153 873
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 224 103	2 268 026	2 257 624
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	405 062	405 062	405 062
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	13	13	13
Arvonkorotusrahasto	121	383	121
Muut omat rahastot	12 433	12 233	12 433
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	435 470	374 449	378 214
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 122	61 040	60 252
VÄHEMMISTÖOSUUDET	17 150	14 625	16 496
PAKOLLISET VARAUKSET	23 833	23 529	23 223
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	4 243	4 115	4 856
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	1 135 633	1 167 645	1 129 127
Lyhytaikainen	188 023	204 931	227 827
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 224 103	2 268 026	2 257 624

1 000 euroa	Q2 2024		Q2 2023
Liikevaihto	106 519,07	↑	96 443,12
Tuet ja avustukset	0,00	→	0,00
Tilikauden tulos	13 383,17	↑	6 133,12
Oma pääoma	152 184,56	↑	130 224,62

Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon

Tavoite

- Oman pääoman tuotto vähintään 10 % Suunnitellusti
- Osingonjakotavoite 2023 vuodelta 1 M€, maksetaan 2024 Suunnitellusti

- Kylmä kevättalvi on nostanut ensimmäisen vuosipuoliskon liikevaihtoa edellisvuoteen nähden ja yhtiön kannattavuus on hyvällä tasolla.
- Investointeja päästöttömään energiantuotantoon ja energiaverkkoihin on jatkettu suunnitelman mukaisesti. Kymijärven ensimmäinen sähkökattila ja Kujalan uusi sähköasema valmistuvat loppuvuodesta.
- Kesäkuussa tehtiin investointipäätös uudesta kaukolämpöakusta Kymijärvelle. Investoinnin on tarkoitus valmistua vuonna 2026.

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %
 - Lahti Energia Sähköverkko Oy: kaupunki 0 % / konserni 100 %

1 000 euroa	Q2 2024		Q2 2023
Liikevaihto	21 670,79	↑	20 744,04
Tuet ja avustukset	8,01	↓	20,12
Tilikauden tulos	3 992,68	↑	2 986,46
Oma pääoma	65 096,41	↑	60 352,56

Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon

Tavoite

- Edellytysten luominen veteen ja vesiosaamiseen sekä ympäristökuormituksen vähentämiseen perustuvien tuote- ja palvelukonseptien muodostumiselle Suunnitellusti
- Kaupungille kuuluvan vastuun kantaminen hulevesien hallinnasta asemakaava-alueella kaupungin puolesta, erikseen sovittavalla tavalla Suunnitellusti
- Oman pääoman tuotto vähintään 10 %. Poikkeama
- Osingonjakotavoite 2023 vuodelta 1,2 M€, maksetaan 2024 Suunnitellusti

- Vesikonsernin tuotteiden ja palveluiden puolen vuoden myynti oli budjetoidun mukainen. Konsernin liikevaihto noin 22,8 milj. euroa. Käyttökate 10,8 milj. euroa (50 %) ja liikevoitto 5,2 milj. euroa (24 %) ovat hieman arvioitua suuremmat.
- Vesikonsernin investoinnit ovat toteutuneet investointiohjelman mukaisesti.
- Konsernin riskitasoissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Vesilaitoksiin kohdistuvaa häiriötoimintaa ei ole havaittu.

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %

- Aqua Palvelu Oy: kaupunki 100 % / konserni 100 %

- Aqua Verkko Oy: kaupunki 100 % / konserni 100 %

- LABIO Oy: kaupunki 0 % / konserni 83,43 %

LAHDENTALOT

1 000 euroa	Q2 2024		Q2 2023
Liikevaihto	29 299,25	↑	29 270,35
Tuet ja avustukset	0,00	→	0,00
Tilikauden tulos	248,04	↓	488,91
Oma pääoma	128 759,43	↑	126 822,63

Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon

Tavoite

• Oman pääoman tuotto vähintään 10 %.	Poikkeamia
• Osallistuminen MAL-sopimuksen toteuttamiseen.	Suunnitellusti
• Turvallinen, kohuuhintainen ja energiatehokas vuokra-asuminen	Suunnitellusti
• Osingonjakotavoite 2023 vuodelta 550 000 euroa, maksetaan 2024	Suunnitellusti

- Opiskelija-asuntojen kysyntään on pystytty vastaamaan kesän aikana.
- Organisaatiomuutos etenee suunnitellusti.
- Uusi isännöintijohtaja on aloittanut tehtävässään.
- Uudet asunnot toisessa puukerrostalossa Svinhufvudinkadulla kiinnostivat asiakkaita kovasti ja kaikki kodit on jo vuokrattu. Uudet asukkaat muuttavat taloon syyskuussa.

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %
(Lahden Asunnot Oy, Lahden Palveluasunnot Oy)

- Uuden toiminnanohjausjärjestelmän (Jamix) käyttöönotto
- ICT-palveluntuottajan vaihtuminen Fujitsu Oy:stä Meidän IT ja Talous Oy:ksi (Meita)
- Työhyvinvointikysely toteutettiin toukokuussa. Kyselyn mukaan työhyvinvoinnin kokonaismittari parani ja NPS-arvo oli 16,6 (2023: -18,2)
- Ateriapalvelut-konsernille on myönnetty ISO 9001:2015 sertifikaatti uudelleenarvioinnissa. Alkuperäinen sertifikaatti on annettu 30.6.2021.

1 000 euroa	Q2 2024		Q2 2023	
Liikevaihto	9 736,76	↑	7 635,02	
Tuet ja avustukset	1,54	↑	0,32	Tuet ja avustukset eivät sisälly
Tilikauden tulos	255,66	↑	-230,82	liikevaihtoon
Oma pääoma	1 350,21	↑	151,23	

Tavoite

- Oman pääoman tuotto on positiivinen. Suunnitellusti
- Käyttäjä- ja tilaaja-asiakkaiden tyytyväisyyden jatkuva parantaminen Ei tiedossa

Omistusosuudet: kaupunki 64,36 % / konserni 64,36 %

- Taloudellinen tulos Q2 lopussa on +252 000 euroa. Ennakoimattomia palkkakuluja on noin 280 000 euroa. Säästötoimenpiteitä on tehty ja tavoitteena on positiivinen tulos.
- Talous-, HR ja palkkapalveluiden kilpailutus ei tuottanut yhtään tarjousta. Uuden palveluntuottajan etsintä jatkuu.
- Syksyllä 2024 yhtiössä varaudutaan yhteiskunnallisiin sekä toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin strategian päivitysprosessilla. Uudistettu strategia on valmiina vuoden 2024 lopussa.

1 000 euroa	Q2 2024		Q2 2023	
Liikevaihto	11 745,53	↑	11 403,97	
Tuet ja avustukset	9,21	↓	13,91	Tuet ja avustukset eivät sisälly
Tilikauden tulos	252,69	↑	77,24	liikevaihtoon
Oma pääoma	983,89	↑	633,99	

Tavoite

- Aktiivinen osallistuminen Työllisyyden Kuntakokeiluun Suunnitellusti
- Käyttäjä- ja tilaaja-asiakkaiden tyytyväisyyden jatkuva parantaminen Suunnitellusti
- Oman pääoman tuotto positiivinen Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 56,34 % / konserni 56,65 %

- Alkuvuosi on toteutunut budjetoitua paremmin. Liikevaihtoa on parantanut erityisesti vastaanotetun sekajätteen määrän kasvu, myytävien jätteiden hinnan nousu ja biojätteen keräyksen suoritteiden määrän kasvu.

1 000 euroa	Q2 2024		Q2 2023	
Liikevaihto	10 182,03	↑	8 967,63	
Tuet ja avustukset	0,00	→	0,00	
Tilikauden tulos	454,61	↑	36,53	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Oma pääoma	6 705,90	↓	6 776,23	

Tavoite

- Osingonjakotavoite 2023 vuodelta 59 000 euroa, maksetaan 2024 Suunnitellusti
- Korkea yhdyskuntajätteen kierrätysaste. Tavoitteena edellisvuotta korkeampi kierrätysaste ja kierrätysaste 2035 Suunnitellusti
- Oman pääoman tuotto vähintään 5 %. Poikkeamia

Omistusosuudet: kaupunki 60,15 % / konserni 60,15 %
 - Salpamaa Oy: kaupunki 60,15 % / konserni 60,15 %

- Tytäryhtiö Lahden Jäähalli Oy:llä käynnistetty sovitut korjaustoimet hallin toimintojen ylläpitämiseksi ja vesikattotyöt jatkuvat syksyllä
- Sammonkatu 8:n osalta neuvottelut jatkuvat. LUT:n kanssa käynnistetty yhteistyö ja suunnittelu, jossa Mukkulan kampus laajenisi ns. entiseen Starkin kiinteistöön,
- Nastolassa Wipakintiellä purku-urakan tarkoitus käynnistyä elokuussa ja uudisrakennuksen urakkalaskenta on käynnissä.

1 000 euroa	Q2 2024		Q2 2023	
Liikevaihto	3 683,74	↓	4 539,97	
Tuet ja avustukset	1 100,00	↑	0,00	
Tilikauden tulos	1 079,26	↑	270,77	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Oma pääoma	9 313,13	↑	8 387,28	

Tavoite

- Toimitilojen vuokrausasteen nousu viime vuodesta. Suunnitellusti
- Yhtiön käyttökate-%:n parantaminen viime vuodesta Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %
 Lahden Jäähalli kaupunki 0 %/konserni 100 %

- Kaikki käyttöönottoprojektit etenevät aikataulussa
- Projekteihin liittyvät riskit on tunnistettu ja ymmärrys niiden merkittävydestä on olemassa. Varautumiskeinoja on mallinnettu.
- Muutos johtoryhmän kokoonpanossa. Essi Alaluukas aloitti asiakkuusjohtajana toukokuussa ja kehitysjohtaja Terhi Saarinen jättää yhtiön elokuussa 2024.

1 000 euroa	Q2 2024		Q2 2023	
Liikevaihto	7 931,42	↑	5 954,78	Tuot ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Tuet ja avustukset	2,01	↑	0,00	
Tilikauden tulos	91,81	↑	-586,10	
Oma pääoma	3 294,34	↑	2 627,04	

Tavoite

- Oman pääoman tuotto positiivinen Suunnitellusti
- Käyttäjä- ja tilaaja-asiakkaiden tyytyväisyyden jatkuva parantuminen. Suunnitellusti
- Järjestelmäuudistus-hankkeen laadukas ja tehokas läpivienti. Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 50,88 % / konserni 52,98 %

- Yhtiön liiketoiminta on päättynyt maaliskuun lopussa. Tämän jälkeen yhtiö asetettiin selvitystilaan ja tavoitteena on saada hallinnolliset selvitystilatoimet hoidettua vuoden 2024 loppuun mennessä.

1 000 euroa	Q2 2024		Q2 2023	
Liikevaihto	1 419,55	↓	3 889,25	Tuot ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Tuet ja avustukset	0,00	→	0,00	
Tilikauden tulos	-416,47	↓	90,71	
Oma pääoma	1 375,88	↓	1 623,64	

Tavoite

- Kaupungin työnantaja-aseman tukeminen työhyvinvointia ja työssä jaksamista edistävillä
- Käyttäjä- ja tilaaja-asiakkaiden sekä henkilöstötyytyväisyyden jatkuva parantaminen.
- Työterveys Wellamon toiminnan hallittu alasajo toteutetaan vuoden 2024 kesällä

Omistusosuudet: kaupunki 59,60 % / konserni 59,92 %

- Yritysasiakkaiden määrä on ennakoidulla tasolla, henkilöasiakkaiden määrä lievässä kasvussa hiljaisen alkuvuoden jälkeen
- Strategian toimeenpano on jatkunut suunnitellusti
- Liikevaihto ja tulos ovat ennakoidulla tasolla

1 000 euroa	Q2 2024		Q2 2023	
Liikevaihto	1 837,00	↑	1 666,11	
Tuet ja avustukset	0,00	→	0,00	
Tilikauden tulos	2,56	↓	7,48	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Oma pääoma	1 534,60	↑	1 485,97	

Tavoite

- Kehittämispalvelut kasvaville ja kehittyville yrityksille - tavoite: yli 40 yritystä TeamFinland-palvelujen piiriin Poikkeamia
- LADEC:n rooli työvoiman saatavuuden edistämässä ja TE-palvelujen kokonaisuudessa määritelty. Suunnitellusti
- Neuvonta- ja kehittämispalveluissa vuosittain 1 500 Suunnitellusti
- Strategisten kasvukumppanuuksien malli alueella käytössä kasvavien ja investoivien yritysten tueksi. Suunnitellusti
- Toiminta-alueen laajenemisen edistäminen LADEC:n omilla toimilla. Suunnitellusti
- Yrityshankinta/sijoittumispalvelut -tavoite: alueelle sijoituvissa yrityksissä yli 120 työpaikkaa LADEC:n Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 86,9 % / konserni 86,9%

- Kiinnostus Lahden seutua kohtaan majoitusvuorokausilla mitattuna on edelleen pienessä kasvussa +2 %. Rekisteröimätön majoitus on kasvanut, rekisteröity laskenut.
- Visit Lahti on eri kanavien kautta tavoittanut lähes 5 milj. silmäparia. Kongressihakuja ja -motivoiteja on käynnistynyt tuleville vuosille yli 10 kpl yhteistyössä kongressihakijoiden kanssa (yliopistot ja järjestöt)
- Yhteistyössä Kaupungin tapahtumayksikön kanssa onnistuneita tapahtumahakuja tuleville vuosille: Winter World Masters Games 2028, EM 2024 esteratajuoksutapahtuma Spartan

1 000 euroa	Q2 2024		Q2 2023	
Liikevaihto	1 549,89	↓	1 646,00	
Tuet ja avustukset	0,00	→	0,00	
Tilikauden tulos	5,74	↑	0,63	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Oma pääoma	371,69	↑	365,31	

Tavoite

- Kansainvälisten majoitusvuorokausien pitkän aikavälin kasvu yli 3 % ja kotimaisten majoitusvuorokausien kasvu yli 4 %. Suunnitellusti
- Kansainvälisten majoitusvuorokausien pitkän aikavälin kasvu yli 3 % ja kotimaisten majoitusvuorokausien kasvu yli 4 %. Poikkeamia
- Sijoituksen nousu Suomen suosituimpien kongressialueiden joukkossa. Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 52,90 % / konserni 52,90 %

- Alkuvuosi jäi hieman budjetoidusta messujen ja yritysmyyntin jäädessä tavoitteista, ohjelmamyynä pärjäsi odotettua paremmin.
- KOKO Lahti Oy:n liiketoiminta on myyty liiketoimintakaupalla Eventum Lahti Oy:lle toukokuun alussa.
- KOKO Lahti Oy asetettiin selvitystilaan 8.5.2024 ja selvitystilaan liittyvät toimet pyritään saattamaan loppuun alkuvuoteen 2025 mennessä.

1 000 euroa	Q2 2024		Q2 2023	
Liikevaihto	1 797,67	↓	3 013,95	
Tuet ja avustukset	3,10	↓	53,00	
Tilikauden tulos	-693,32	↑	-1 348,39	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Oma pääoma	-2 845,56	↓	-1 125,00	

Tavoite

- Hallien käyttöasteen parantaminen edellisestä vuodesta. Poikkeamia
- Lahden aseman vahvistaminen kasvavana ja elinvoimaisena tapahtumakaupunkina Suunnitellusti
- Vuonna 2024 vierailijoita on yli 400 000 Ei tiedossa
- Yhtiön toiminnan liiketaloudellinen tehokkuus kasvaa Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %

- Yhtiön tuloksen ennustetaan olevan budjetoidun mukainen.
- Tiloille asetettu käyttöastetavoite 95 % ei ole tällä hetkellä toteutunut käyttöasteen ollessa nyt noin 91 %. Vuoden alussa vapautuneet 900 m² ja maaliskuussa 400 m² aiheuttavat haasteen käyttöastetavoitteen saavuttamisessa.

1 000 euroa	Q2 2024		Q2 2023	
Liikevaihto	1 558,28	↓	1 565,65	
Tuet ja avustukset	0,00	→	0,00	
Tilikauden tulos	269,84	↓	349,98	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Oma pääoma	15 790,80	↑	15 311,91	

Tavoite

- Merkittävä osallistuminen hiilineutraalin rakentamisen innovaatioverkoston toimintaan. Suunnitellusti
- Rakennuksissa toimivien korkeakoulujen ja yritysten yhteistyön tiivistäminen. Suunnitellusti
- Tilojen täyttöaste vähintään 95 % Poikkeamia

Omistusosuudet: kaupunki 54,60 % / konserni 54,60 %

1 000 euroa	Q2 2024		Q2 2023	
Liikevaihto	34 424,85	↑	32 626,23	
Tuet ja avustukset	1 293,18	↑	534,25	
Tilikauden tulos	2 102,83	↑	50,07	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Oma pääoma	98 953,17	↑	95 162,55	

1 000 euroa	Q2 2024		Q2 2023	
Liikevaihto	1 332,41	↑	1 177,16	
Tuet ja avustukset	26,59	↓	51,75	
Tilikauden tulos	-390,81	↓	-334,14	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Oma pääoma	1 018,34	↓	1 221,66	

Omistusosuudet: kaupunki 63,86 % / konserni 65,61 %
Kuntayhtymän 100 % luvut

Omistusosuudet: kaupunki 58,08 % / konserni 58,08 %
(Päijät-Hämeen pelastuslaitos)
Kuntayhtymän 100 % luvut

- Henkilöstön kanssa on aloitettu keskustelu vuodenvaihteessa poistuvien maksuautomaattien aiheuttamasta organisaatiomuutoksesta. Vaihtoehtoja tutkitaan.
- Kaupungin irtisanoman kadunvarsipysäköinnin operointisopimuksen käsittely jatkuu neuvotteluilla.

1 000 euroa	Q2 2024	Q2 2023	
Liikevaihto	1 510,22 ↑	1 355,39	Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon
Tuet ja avustukset	0,00 ↑	0,00	
Tilikauden tulos	45,18 ↑	-41,44	
Oma pääoma	9 505,60 ↑	9 392,81	

Tavoite

- Aktiivinen osallistuminen kaupunkitasoiseen pysäköintiratkaisujen suunnitteluun. Suunnitellusti
- Latausinfraan kehittäminen ja latauspisteiden vuosittainen lisääminen. Suunnitellusti
- Oman pääoman tuotto positiivinen. Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %

Paavolakiinteistöt Oy

- Kuluvan vuoden tuloksen ennustetaan olevan reilusti tappiollinen
- Loppuvuoden tavoite on Kirkkokatu 27 -kiinteistön tai Paavolakiinteistöt Oy:n myynti. Sekä yhtiön hallitus että Lahden kaupunki ovat linjanneet, että kiinteistöön voidaan etsiä myös vuokralaisia. Kirkkokatu 27 -kiinteistöstä noin 50 % on vuokrattuna.

1 000 euroa	Q2 2024	Q2 2023
Liikevaihto	177,48 ↓	763,19
Tuet ja avustukset	0,00 →	0,00
Tilikauden tulos	-186,91 ↓	339,60
Oma pääoma	8 383,01 ↓	8 506,47

Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %

- Yhtiö on asetettu selvitystilaan 27.7.2023 ja on edelleen selvitystilassa odottaen hallinto-oikeuden päätöstä Lahden kaupungin velkojen anteeksiantamisesta, jotta yhtiö voidaan purkaa.

1 000 euroa	Q2 2024	Q2 2023
Liikevaihto	0,00 ↓	14,19
Tuet ja avustukset	0,00 →	0,00
Tilikauden tulos	-14,74 ↑	-160,46
Oma pääoma	-6 903,44 ↓	-6 829,05

Tuet ja avustukset eivät sisälly liikevaihtoon

Omistusosuudet: kaupunki 0 % / konserni 100 %

Liitteet

- Lahti-kaupungin liitteet
- Sanastositteet

Kaupungin tuloslaskelma (ulkoinen, ei sisäisiä eriä)

KAUPUNGIN TULOSLASKELMA (1 000€)	1.1.-30.6.2024	1.1.-30.6.2023	1.1.-31.12.2023
Myyntituotot	13 221	11 612	25 785
Maksutuotot	6 440	6 509	12 641
Tuet ja avustukset	7 988	10 206	13 709
Muut toimintatuotot	20 191	39 415	57 081
Toimintatuotot	47 840	67 743	109 216
Valmistus omaan käyttöön	0	0	1 302
Palkat ja palkkiot	-77 320	-74 775	-143 214
Eläkekulut	-16 748	-16 079	-31 332
Muut henkilösivukulut	-2 080	-2 993	-5 400
Henkilöstökulut	-96 148	-93 847	-179 947
Palvelujen ostot	-70 926	-66 257	-137 745
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-9 383	-9 914	-19 885
Avustukset	-17 429	-18 280	-37 628
Muut toimintakulut	-17 650	-17 331	-37 309
Toimintakulut	-211 537	-205 629	-412 513
TOIMINTAKATE	-163 697	-137 886	-301 995
Verotulot	134 219	168 003	304 843
Valtionosuudet	38 186	45 003	90 872
Rahoitustuotot ja -kulut	3 529	4 100	1 044
VUOSIKATE	12 236	79 220	94 764
Poistot ja arvonalentumiset	-26 749	-24 230	-52 478
Satunnaiset erät	0	0	-1 025
TILIKAUDEN TULOS	-14 513	54 990	41 261
Tilinpäätössiirrot	0	0	144
TILIKAUDEN YLJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-14 513	54 990	41 404

Kaupungin rahoituslaskelma (ulkoinen, ei sisäisiä eriä)

KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA (1 000€)	1.1.-30.6.2024	1.1.-30.6.2023	1.1.-31.12.2023
<u>Toiminnan rahavirta</u>	9 417	57 063	73 862
Vuosikate	12 236	79 220	94 764
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-2 819	-22 157	-20 902
<u>Investointien rahavirta</u>	-30 428	8 057	-42 794
Investointimenot	-33 861	-29 206	-81 671
Rahoitusosuudet investointeihin	0	102	671
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 432	37 162	38 206
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-21 011	65 121	31 068
<u>Rahoituksen rahavirta</u>			
<u>Antolainauksen muutokset</u>	50 365	17 349	35 221
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	-8
Antolainasaamisten vähennykset	50 365	17 349	35 229
<u>Lainakannan muutokset</u>	1 805	1 146	-69 303
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-650	-1 000	-76 900
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 455	2 146	7 597
<u>Oman pääoman muutokset</u>	0	0	308
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>	-14 133	-11 858	-4 995
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	48	-390	575
Vaihto-omaisuuden muutos	-40	25	38
Saamisten muutos	-2 324	2 636	19 346
Korottomien velkojen muutos	-11 818	-14 128	-24 955
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	38 037	6 638	-38 770
Rahavarojen muutos	17 026	71 898	-7 702
Rahavarat 31.12.	283 378	345 952	266 352
Rahavarat 1.1.	266 352	274 054	274 054

Kaupungin tase (ulkoinen, ei sisäisiä eriä)

KAUPUNGIN TASE (1 000€)	1.1.-30.6.2024	1.1.-30.6.2023	1.1.-31.12.2023
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	66 435	67 652	69 506
Aineelliset hyödykkeet	675 808	649 360	666 372
Sijoitukset	435 877	501 607	486 110
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	328	396	561
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	128	101	88
Saamiset	37 995	55 007	35 671
Rahoitusarvopaperit	212 631	252 696	132 631
Rahat ja pankkisaamiset	70 747	93 256	133 721
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 499 950	1 620 076	1 524 661
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	405 062	405 062	405 062
Arvonkorotusrahasto	80	80	80
Muut omat rahastot	11 268	11 009	11 268
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	254 765	213 060	213 360
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-14 513	54 990	41 404
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	30 288	30 691	30 288
PAKOLLISET VARAUKSET	11 416	13 257	11 416
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 912	1 966	3 097
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	610 020	684 984	610 020
Lyhytaikainen	188 652	204 977	198 665
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 499 950	1 620 076	1 524 661

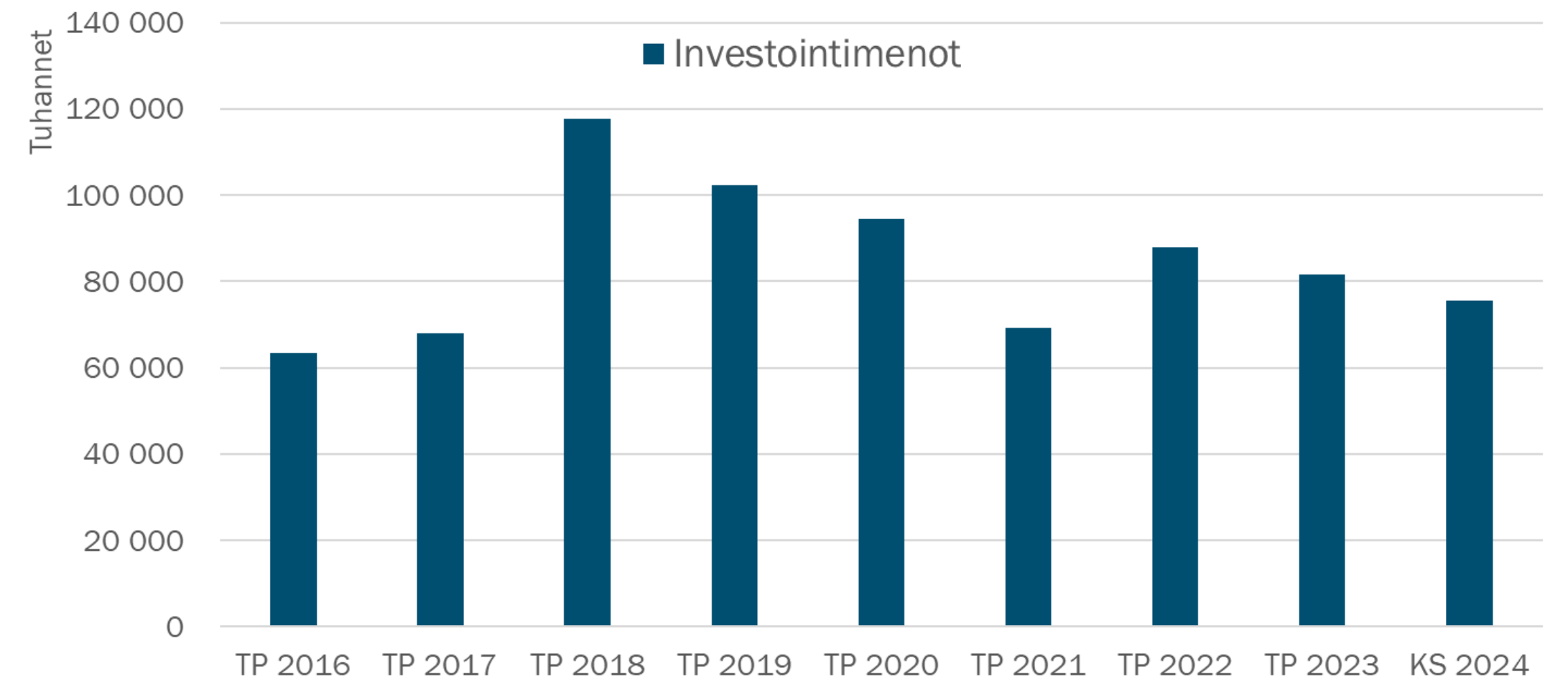
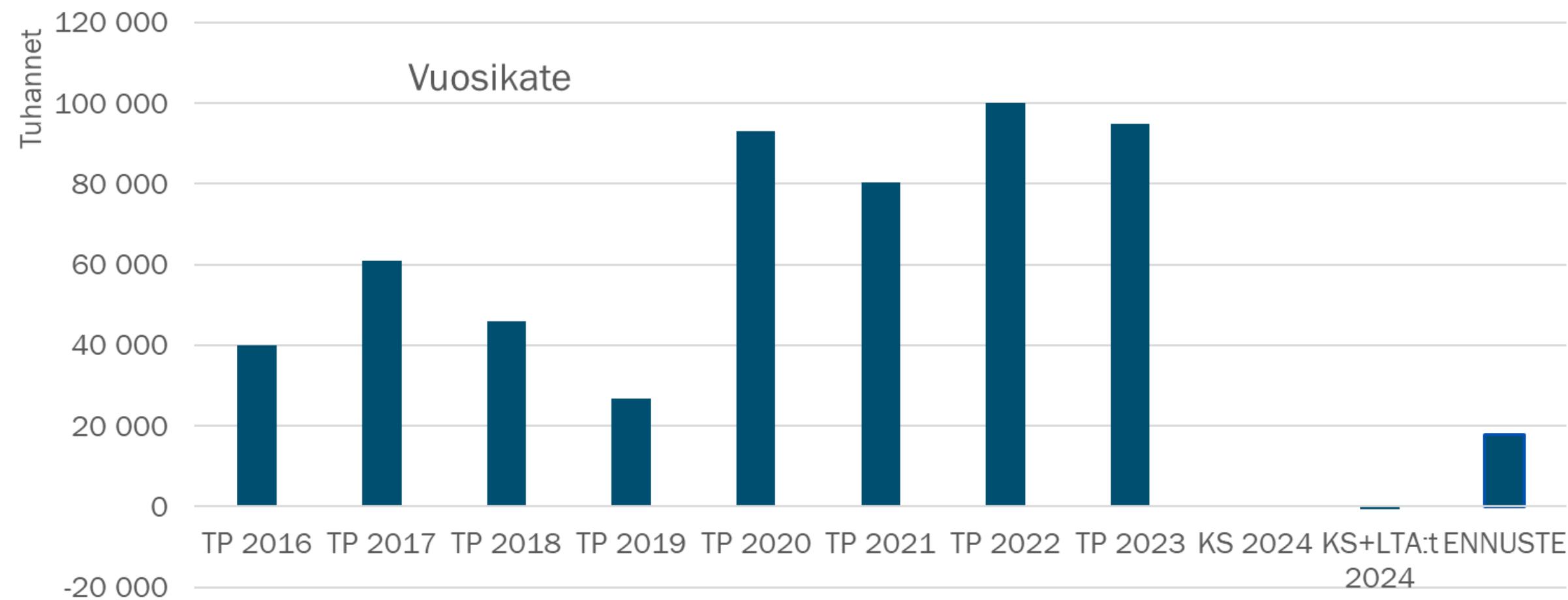
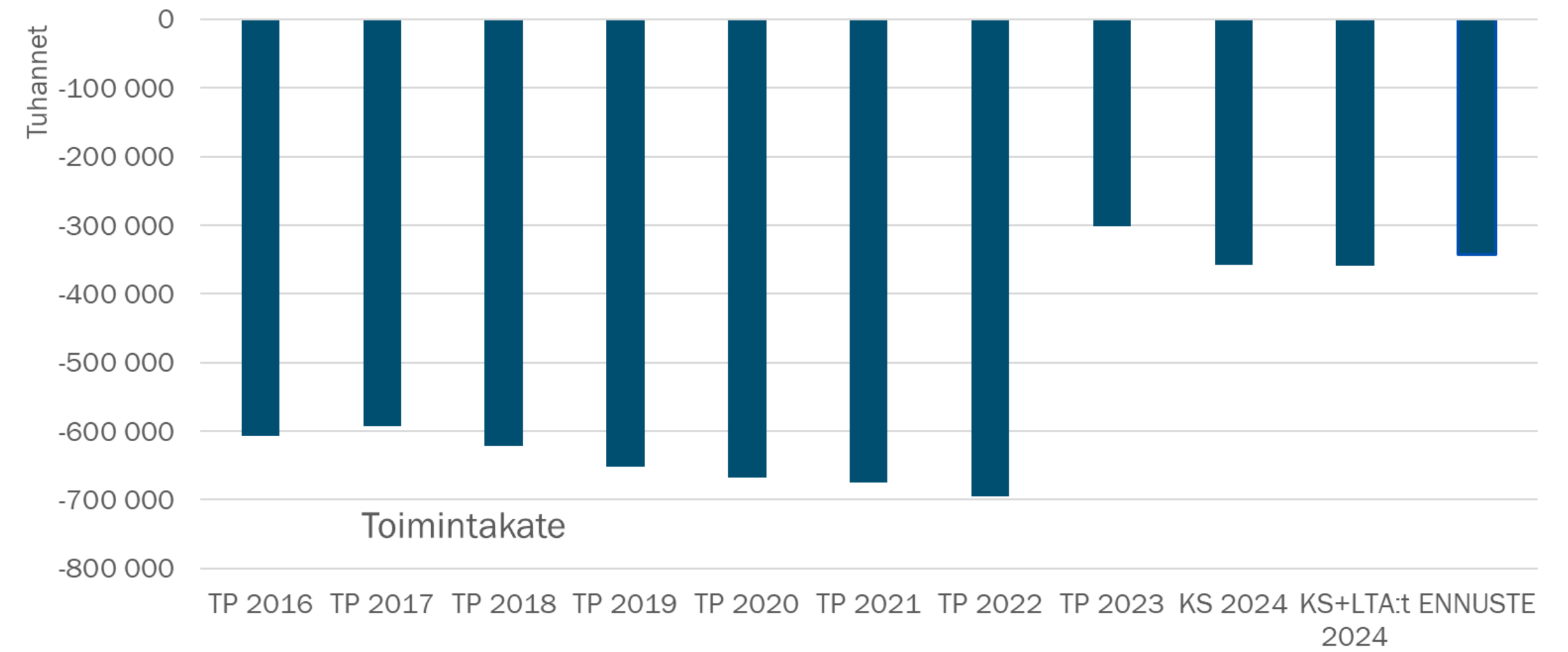
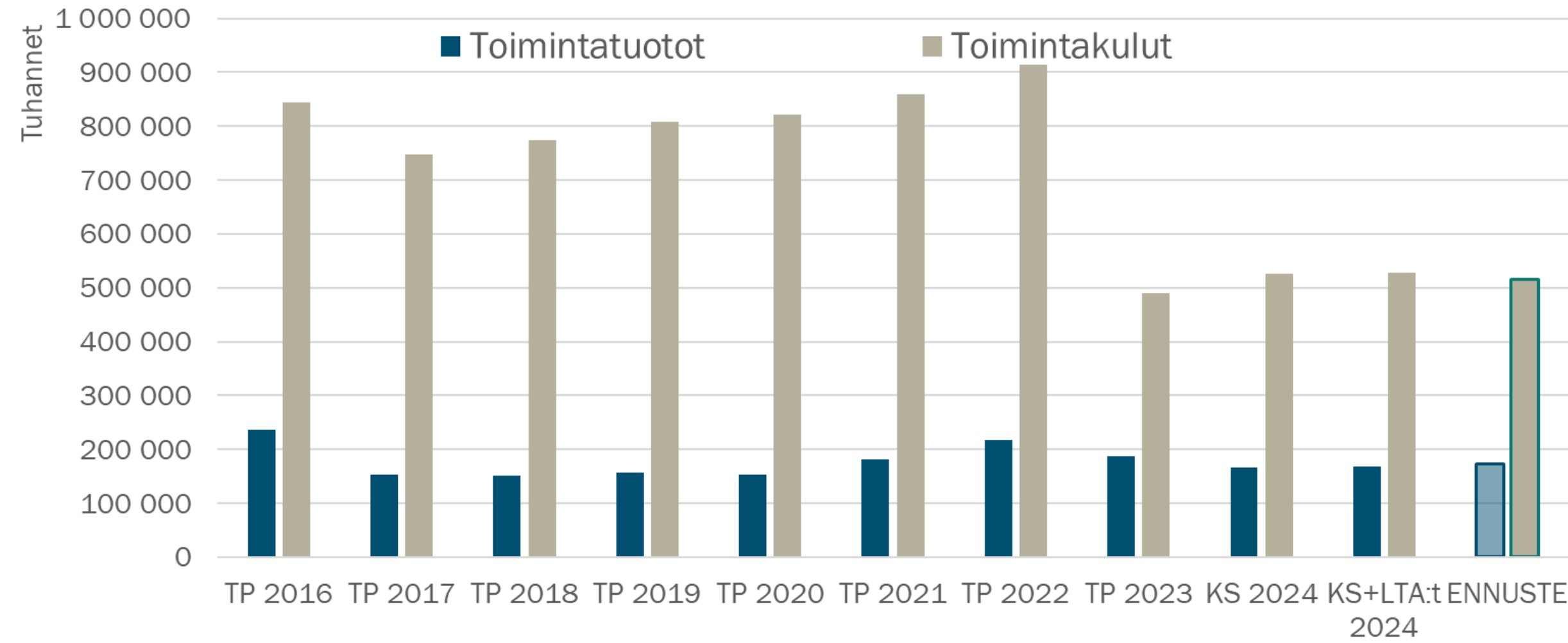
Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Toteuma ed.vuosi	Toteuman muutos%	Tilinpäätös ed.vuosi	TA/TP muutos%
▲							
Toimintatuotot	168 224	89 030	52,9	106 614	-16,5	187 265	-10,2 %
Valmistus omaan käyttöön	1 114					1 302	-14,4 %
Toimintakulut	-527 881	-252 727	47,9	-244 500	3,4	-490 562	7,6 %
TOIMINTAKATE	-358 543	-163 697	45,7	-137 886	18,7	-301 995	18,7 %
VEROTULOT	287 241	134 219	46,7	168 003	-20,1	304 843	-5,8 %
VALTIONOSUUDET	76 159	38 186	50,1	45 003	-15,1	90 872	-16,2 %
Korkotuotot	18 098	11 091	61,3	10 072	10,1	22 141	-18,3 %
Muut rahoitustuotot	3 232	4 759	147,2	4 732	0,6	4 917	-34,3 %
Korkokulut	-26 248	-12 299	46,9	-10 578	16,3	-22 648	15,9 %
Muut rahoituskulut	-643	-22	3,4	-126	-82,8	-3 366	-80,9 %
RAHOITUSTUOTOT ja -KULUT	-5 561	3 529	-63,5	4 100	-13,9	1 044	-632,5 %
VUOSIKATE	-703	12 236	-1 739,3	79 220	-84,6	94 764	-100,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-55 173	-26 749	48,5	-24 233	10,4	-53 517	3,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-55 876	-14 513	26,0	54 987	-126,4	41 247	-235,5 %

Investointien toteuman seuranta (1 000 euroa)

	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Toteuma edv.	TP edv.	Edv%
Arvopaperit ja osuudet						
Tulot		23		0	132	0,0
Menot	-1 500	-137	9,2	-45	-4 312	1,0
Netto	-1 500	-114	7,6	-45	-4 181	1,1
Irtain omaisuus						
Menot	-7 523	-1 819	24,2	-2 593	-6 960	37,3
Netto	-7 523	-1 819	24,2	-2 593	-6 960	37,3
Julkinen käyttöomaisuus						
Tulot	657			102	623	16,4
Menot	-24 728	-7 060	28,5	-13 254	-47 056	28,2
Netto	-24 071	-7 060	29,3	-13 152	-46 432	28,3
Kiinteä omaisuus						
Tulot	8 120	3 293	40,6	1 456	2 369	61,5
Menot	-7 000	-966	13,8	-447	-1 869	23,9
Netto	1 120	2 327	207,8	1 009	499	202,1
Talonrakennus						
Tulot	1 893	916	48,4	35 706	35 754	99,9
Menot	-54 735	-23 831	43,5	-12 698	-21 473	59,1
Netto	-52 842	-22 914	43,4	23 008	14 281	161,1
Kokonaistulos						
Tulot	10 670	4 232	39,7	37 264	38 878	95,8
Menot	-95 486	-33 812	35,4	-29 037	-81 671	35,6
Netto	-84 816	-29 580	34,9	8 227	-42 793	-19,2

Talouden toteuman seuranta, vuosivertailut (1 000 euroa)

Rahoitus, lainannostosuunnitelman toteutuminen

Myöntämisvaltuus, 1 000 euroa

	Valtuus	Käytetty	Käyttämättä
Lyhytaikainen luotto (ottolainat)	250 000	0	250 000
Määräysvallassa oleville yhteisöille ja säätiöille (antolainat)*	120 000	0	120 000
Suojautumistoimenpiteet korko- ja valuuttariskeiltä (johdannaisopimukset)	200 000	0	200 000

Määräraha, 1 000 euroa

Ottolainat

Pitkäaikainen, lisäykset	94 000	0	94 000
Pitkäaikainen, vähennykset	-64 000	-650	-63 350
Lyhytaikainen, nettomuutos	0	0	0
Netto	30 000	-650	30 650

Antolainat, pysyvät vastaavat (pitkäaikainen)

Lisäykset	30 000	0	30 000
Vähennykset	-46 943	-50 365	3 423
Netto	-16 943	-50 365	33 423

Luvuissa ei ole otettu huomioon konsernitilien saldoja.

Lyhytaikaisen lainan nettomuutos ilmaisee arvioidun tilanteen talousarviovuoden lopussa ja käytetty määrä voi vaihdella vuoden aikana.

Lyhytaikaisen lainan nostolle on valtuutus maksuvalmiuden turvaamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi 250 milj. euroon asti.

*Valtuuden enimmäismäärään ei sisällytetä konvertoinneista johtuvaa luoton myöntämistä (lainan enneaikainen takaisin maksu ja lainan nosto uusilla ehdoilla).

Rahoitus, vahinkorahasto

		Pääoma 1 000 euroa	Markkina-arvo 1 000 euroa	Tuotto-odotus (netto)	Toteutunut tuotto
Ålandsbanken	Asuntorahasto	3 600	3 741	4-6 %	Salkku, sijoituksen alusta (12/2013) 60,09 %, 12 kk - 4,61 % (tiedot 30.6.2024)
Ålandsbanken	Tonttirahasto	2 000	2 609	4 %	
OP	OP-Metsänomistaja	2 000	3 100	4 %	Rahasto, sijoituksen alusta (12/2016) 71,95 %, 12 kk 6,84 % (tiedot 30.6.2024)
Hämeen Osuuspankki (tilivarat)		3 625	3 625		0 %

Ålandsbanken Asuntorahasto Erikoissijoitusrahasto, C-sarja:

Uudet, pienemmät vuokra-asunnot kasvukeskuksissa, pääasiassa pääkaupunkiseudulla, omistusaika enintään 10 vuotta.

Ålandsbanken Tonttirahasto Erikoissijoitusrahasto, B-sarja:

Kasvualueilla rakennusyrityksille ja asunto-osakeyhtiöille vuokralle tarjottavat asuintalotontit. Vuokra-ajat yleensä 25 vuotta.

OP-Metsänomistaja Erikoissijoitusrahasto, B-osuus

Suomessa sijaitsevat maantieteellisesti ja kokoluokittaisesti hajautetut metsäkiinteistöt.

MARKKINA-ARVO

13,1

milj. euroa

SIJOITETTU PÄÄOMA

11,2

milj. euroa

PERUSPÄÄOMA

10,4

milj. euroa

Sanastositteet

Kuvioissa ja strategiataulukoissa käytetyt lyhenteet

- **KS** = alkuperäinen toimielimen vahvistama käyttösuunnitelma
- **KS+LTA:t** = voimassa oleva käyttösuunnitelma
- **ENN** = koko vuoden ennuste toteumasta
- **Poikkeama** = ennusteen poikkeama voimassa olevaan käyttösuunnitelmaan
- **KOHA** = konsernihallinnon palvelualue
- **SIVI** = sivistyksen palvelualue
- **KYMP** = kaupunkiympäristön palvelualue
- **OSBU** = osallistuva budjetointi, asukkaat mukana suunnittelemassa ja päättämässä taloutta koskevista asioista

Talous

- **Toimintatuotot** = toiminnasta saadut myynti-, maksu-, vuokra- ja muut tuotot sekä saadut tuet ja avustukset
- **Toimintakulut** = toiminnasta aiheutuneet henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, vuokratulot sekä muut toimintakulut
- **Valmistus omaan käyttöön** tuloslaskelmakaavassa = tuloslaskelman oikaisu, jolla omaan käyttöön valmistuksen vaikutus tulokseen eliminoidaan, kun valmistuksen menot sisältyvät tuloslaskelman menoihin
- **Toimintakate** = toimintatuottojen ja -kulujen erotus, toimintakatteeseen lasketaan mukaan valmistus omaan käyttöön -tuloutuserä
- **Vuosikate** = toimintakatteeseen lisätään verorahoitus sekä rahoituserät, tunnusluku kuvaa poistojen kattamiseen käytettävissä olevaa määrärahaa
- **Tilikauden tulos** = kuvaa tilikauden aikaista taloudellista tulosta
- **Ylijäämää taseessa** = aikaisempien vuosien ylijäämä + ennustettu yli-/alijäämä
- **Sitovuustaso** = kaupunginvaltuustoon nähden sitova organisaatiotaso tai muu osakokonaisuus
- **Rahoituskovenantti** = rahoitussopimukseen sisältyvä talouden tunnuslukuihin sidottu erityisehto

Väestö

- **Luonnollinen väestönlisäys** = syntyneiden enemmisyys eli elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus
- **Kuntien välinen nettomuutto** = kuntien välisen tulo- ja lähtömuuton erotus
- **Nettomaahanmuutto** = nettosiirtolaisuus eli maahan- ja maastamuuton erotus
- **Väkiluvun korjaus** = väkiluvun rekisterikorjaukset, jotka aiheutuvat pääsääntöisesti muuttotietoihin jälkikäteen tehdyistä korjauksista
- **Kokonaisuutos** = väestönlisäys + väkiluvun korjaukset
- **Väestönlisäys** = syntyneiden enemmyyden ja kokonaisnettomuuton summa

Työllisyys

- **Työttömyysaste** = työttömien prosenttiosuus työvoimasta
- **Nuorisotyöttömyys** = 15-24-vuotiaiden työttömien prosenttiosuus suhteessa saman ikäiseen väestöön
- **Työhaun kesto** = työhaun kesto vuorokausina
- **Aktivointiaste** = aktiivisten työvoimapolitiittisten palvelujen piirissä olevien prosenttiosuus suhteessa työttömiin työnhakijoihin ja palvelujen piirissä oleviin
- **Työmarkkinatuen kuntaosuus** = kunnan maksuosuus työttömyyden perusteella maksetusta työmarkkinatuesta, jonka osuus on sitä suurempi, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä

Henkilöstö

- **Henkilötyövuosi (HTV)** = palkallinen henkilöstöresurssi, jossa on vähennetty palkattomat poissaolot ja osa-aikaisuudet
- **Henkilöstömäärä** = palvelussuhteessa olevien yksittäisten henkilöiden määrä kuukauden viimeisenä päivänä
- **Terveysperusteiset poissaolot / HTV** = terveysperusteisten poissaolopäivien määrä henkilötyövuotta kohden
- Liitteissä on kuvattuna henkilöstön tunnusluvut kumulatiivisena kertymänä